

THIS IS A PUBLIC ANNOUNCEMENT FOR INFORMATION PURPOSES ONLY. THIS IS NOT A PROSPECTUS ANNOUNCEMENT AND DOES NOT CONSTITUTE AN INVITATION OR OFFER TO ACQUIRE, PURCHASE OR SUBSCRIBE TO SECURITIES. NOT FOR RELEASE, PUBLICATION OR DISTRIBUTION DIRECTLY OR INDIRECTLY OUTSIDE INDIA. Initial Public Offer of equity shares on the main board of BSE Limited ("BSE") and National Stock Exchange of India Limited ("NSE"), and together with BSE, the "Stock Exchanges") in compliance with Chapter II of the Securities and Exchange Board of India (Issue of Capital and Disclosure Requirements) Regulations, 2018, as amended ("SEBI ICDR Regulations").

(Please scan this QR code to view the RHP)

ANTHEM BIOSCIENCES LIMITED

Our Company was originally incorporated as "Anthem Biosciences Private Limited" under the provisions of the Companies Act, 1956, pursuant to a certificate of incorporation dated June 13, 2006, issued by the Registrar of Companies, Karnataka at Bengaluru ("RoC"). Subsequently, our Company was converted from a private company to a public company, pursuant to a board resolution dated October 18, 2024 and a resolution passed in the extraordinary general meeting of our Shareholders held on October 18, 2024 following which the name of our Company was changed to "Anthem Biosciences Limited" and a certificate of incorporation consequent upon conversion to public limited company was issued by the RoC on December 10, 2024. For further details in relation to the changes in the name and registered office of our Company, see "History and Certain Corporate Matters – Changes in our Registered Office" on page 234 of the red herring prospectus dated July 8, 2025 ("RHP" or "Red Herring Prospectus") filed with the RoC, read along with the corrigendum to the Red Herring Prospectus dated July 11, 2025.

Registered and Corporate Office: No. 49, F1 & F2, Canara Bank Road, Bommasandra Industrial Area, Phase 1, Bommasandra, Bangalore, Karnataka, India, 560 099; **Telephone:** +91 080 6672 4000; **Contact Person:** Divya Prasad, Company Secretary and Compliance Officer; **E-mail:** investors.abl@anthembio.com; **Website:** www.anthembio.com; **Corporate Identity Number:** U24233KA2006PLC039703.

OUR PROMOTERS: AJAY BHARDWAJ, GANESH SAMBASIVAM, K RAVINDRA CHANDRAPPA AND ISHAAN BHARDWAJ

INITIAL PUBLIC OFFERING OF UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH ("EQUITY SHARES") OF ANTHEM BIOSCIENCES LIMITED ("COMPANY" OR "ISSUER") FOR CASH AT A PRICE OF ₹[●] PER EQUITY SHARE (INCLUDING A SHARE PREMIUM OF ₹[●] PER EQUITY SHARE) ("OFFER PRICE") AGGREGATING UP TO ₹33,950.00 MILLION (THE "OFFER") THROUGH AN OFFER FOR SALE AGGREGATING UP TO ₹33,950.00 MILLION COMPRISING UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY GANESH SAMBASIVAM AGGREGATING UP TO ₹3,500.00 MILLION, UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY K RAVINDRA CHANDRAPPA, AGGREGATING UP TO ₹3,500.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY VIRIDITY TONE LLP, AGGREGATING UP TO ₹13,250.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY PORTSMOUTH TECHNOLOGIES LLC, AGGREGATING UP TO ₹3,200.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY MALAY J BARUA, AGGREGATING UP TO ₹3,200.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY RUPESH N KINEKAR, AGGREGATING UP TO ₹3,200.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY SATISH SHARMA, AGGREGATING UP TO ₹3,200.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY PRAKASH KARIABETTAN, AGGREGATING UP TO ₹800.00 MILLION AND UP TO [●] EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹2 EACH BY K RAMAKRISHNAN, AGGREGATING UP TO ₹100.00 MILLION (COLLECTIVELY, "SELLING SHAREHOLDERS" AND SUCH OFFER FOR SALE OF EQUITY SHARES BY THE SELLING SHAREHOLDERS, THE "OFFER FOR SALE"). THE OFFER SHALL CONSTITUTE [●] % OF THE POST-OFFER PAID-UP EQUITY SHARE CAPITAL OF OUR COMPANY.

DETAILS OF THE OFFER FOR SALE			
NAME OF THE SELLING SHAREHOLDERS	TYPE	NUMBER OF EQUITY SHARES OFFERED (UP TO)/AMOUNT (IN ₹ MILLION)	WEIGHTED AVERAGE COST OF ACQUISITION PER EQUITY SHARE (IN ₹)*
Ganesh Sambasivam	Promoter Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,500.00 million	0.94
K Ravindra Chandrappa	Promoter Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,500.00 million	0.97
Viridity Tone LLP	Investor Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 13,250.00 million	139.12
Portsmouth Technologies LLC	Investor Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,200.00 million	6.61
Malay J Barua	Other Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,200.00 million	0.30
Rupesh N Kinekar	Other Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,200.00 million	Nil
Satish Sharma	Other Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 3,200.00 million	Nil
Prakash Kariabettan	Other Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 800.00 million	Nil
K Ramakrishnan	Other Selling Shareholder	Up to [●] Equity Shares of face value of ₹ 2 each aggregating up to ₹ 100.00 million	Nil

*As certified by K.P.Rao & Co., Chartered Accountants, Statutory Auditors of our Company pursuant to their certificate dated July 8, 2025.

*Calculated on a fully diluted basis (excluding unvested ESOPs). For further details, see "The Offer" beginning on page 79 of the RHP.

PRICE BAND: ₹540 TO ₹570 PER EQUITY SHARE OF FACE VALUE OF ₹2 EACH.
THE FLOOR PRICE AND THE CAP PRICE ARE 270 TIMES AND 285 TIMES THE FACE VALUE OF THE EQUITY SHARES, RESPECTIVELY.
BIDS CAN BE MADE FOR A MINIMUM OF 26 EQUITY SHARES OF FACE VALUE OF ₹ 2 EACH AND IN MULTIPLES OF 26 EQUITY SHARES BEARING FACE VALUE OF ₹2 EACH THEREAFTER.
A DISCOUNT OF ₹50 PER EQUITY SHARE IS BEING OFFERED TO ELIGIBLE EMPLOYEES BIDDING IN THE EMPLOYEE RESERVATION PORTION.
THE PRICE TO EARNINGS RATIO ("P/E") BASED ON DILUTED EPS FOR FISCAL 2025 FOR THE COMPANY AT THE UPPER END OF THE PRICE BAND IS 70.90 TIMES AND AT THE LOWER END OF THE PRICE BAND IS 67.16 TIMES
AS COMPARED TO THE AVERAGE INDUSTRY PEER GROUP P/E RATIO OF 81.06 TIMES FOR FISCAL 2025.
WEIGHTED AVERAGE RETURN ON NET WORTH FOR LAST THREE FINANCIAL YEARS IS 21.24%.

BID/OFFER PERIOD

BID/OFFER OPENS TODAY

BID/OFFER CLOSES ON : WEDNESDAY, JULY 16, 2025*

The UPI mandate end time and date shall be at 5:00 p.m. on Bid/Offer Closing Day.

We are a Contract Research Development and Manufacturing Organization (CRDMO) with fully integrated operations spanning across drug discovery, development and manufacturing with integrated New Chemical Entity and New Biological Entity capabilities.

The Offer is being made through the Book Building Process in accordance with Regulation 6(1) of the SEBI ICDR Regulations.
THE EQUITY SHARES OF OUR COMPANY WILL GET LISTED ON THE MAIN BOARD OF THE STOCK EXCHANGES. BSE LIMITED SHALL BE THE DESIGNATED STOCK EXCHANGE.
QIB Portion: Not more than 50% of the Net Offer | Non-Institutional Portion: Not less than 15% of the Net Offer | Retail Portion: Not less than 35% of the Net Offer
Employee Reservation Portion: Up to [●] Equity Shares aggregating up to ₹82.50 Million

IN MAKING AN INVESTMENT DECISION, POTENTIAL INVESTORS MUST ONLY RELY ON THE INFORMATION INCLUDED IN THE RED HERRING PROSPECTUS AND THE TERMS OF THE OFFER, INCLUDING THE RISKS INVOLVED AND NOT RELY ON ANY OTHER EXTERNAL SOURCES OF INFORMATION ABOUT THE OFFER AVAILABLE IN ANY MANNER.

In accordance with the recommendation in the meeting of Independent Directors of the Company, pursuant to their resolution dated July 8, 2025, the above provided price band is justified based on quantitative factors/ KPIs disclosed in the "Basis for Offer Price" section on page 116 of the RHP vis-a-vis the weighted average cost of acquisition ("WACA") of primary and secondary transaction(s), as applicable, disclosed in "Basis for Offer Price" section on page 116 of the RHP.

RISK TO INVESTORS

For details refer to section titled "Risk Factors" on page 34 of the RHP

- Revenue Dependence on CRDMO services:** Our business depends on the demand for our CRDMO services, which contributed to 81.65% of our revenue from operations in Fiscal 2025. Any adverse impact on our CRDMO customers' business or the industries in which they operate may have a material adverse effect on our business.
The following sets forth a breakdown of our revenue from operations, as a percentage of our total revenue from operations, for the years indicated:

Particulars	For Fiscal					
	2025		2024		2023	
	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)
Revenue from Operations	18,445.53	100.00%	14,193.70	100.00%	10,569.24	100.00%
CRDMO	15,060.93	81.65%	10,831.69	76.31%	8,080.92	76.46%
Specialty Ingredients	3,384.60	18.35%	3,362.01	23.69%	2,488.32	23.54%

- Dependence on DavosPharma:** We are dependent on our arrangements with DavosPharma, which is an affiliate of Portsmouth LLC, one of our Shareholders and also a Selling Shareholder, for our business and marketing activities in the United States. The revenue contribution from DavosPharma as a percentage of revenue from North America was 54.06% for Fiscal 2025. The following sets forth our revenue from CRDMO services received from DavosPharma through customers based in the United States

Particulars	For Fiscal		
	2025	2024	2023
	(in ₹ million)	(in ₹ million)	(in ₹ million)
Revenue from DavosPharma (in ₹ million)	2,634.27	3,231.44	3,930.30
Revenue from North America (in ₹ million)	4,873.08	4,293.05	5,002.05
Revenue from DavosPharma as a % of revenue from North America (%)	54.06%	75.27%	78.57%
Revenue from operations (in ₹ million)	18,445.53	14,193.70	10,569.24
Revenue from DavosPharma as a % of revenue from operations (%)	14.28%	22.75%	37.16%

- Risk related to transfer of shares during the preceding one year:** One of our shareholders, Viridity Tone LLP, on December 26, 2024 has transferred 1,171,120 Equity Shares, 878,340 Equity Shares, and 878,340 Equity Shares, respectively, to our Promoters, Ajay Bhardwaj, Ganesh Sambasivam, K Ravindra Chandrappa, respectively, at a price of ₹ 41.00, which has resulted in an increase in the pre-Offer shareholding of the Promoters. Further, there is no quid pro quo arrangement subsisting in relation to these transferred Equity Shares, which may result in transfer of shares and / or transfer of money / consideration / compensation of any nature, in a future date to the Promoters. The aforesaid Promoters are not related to the Viridity Tone LLP. The upper end of the price band which is ₹ 570.00 is 13.90 times purchase price of the said shares which was ₹ 41.00.
- Decrease in Research and Development expense:** Our R&D expense have decreased from 3.70% of our total expenses in Fiscal 2023 to 1.53% in Fiscal 2025. We may not be successful in developing new technologies and improving our existing technologies to maintain our competitive position. The following table sets forth details of our research and development expenses as a percentage of total expenses:

Particulars	For Fiscal					
	2025		2024		2023	
	(in ₹ millions)	(% of total expenses)	(in ₹ millions)	(% of total expenses)	(in ₹ millions)	(% of total expenses)
Research and Development Expense	195.23	1.53%	231.61	2.30%	258.61	3.70%

- Developmental and commercial manufacturing risk:** Developmental and commercial manufacturing contributed to 70.78% of our revenue from operations and 71.90% of our total number of Projects in Fiscal 2025. Our business may be adversely affected by a failure in early phase developmental Projects or a failure to develop or manufacture commercially viable drugs, including for reasons that are not within our control.
- Customer Concentration:** We depend on certain key customers for a significant portion of our revenues (our top 5 and top 10 customers contributed to 70.92% and 77.33%, respectively, of our revenue from operations in Fiscal 2025). Any inability to retain our key customers or decrease in revenues from any of our key customers could negatively affect our business and results of operations.
- Success of molecules manufactured:** Our financial performance is dependent on the success of the molecules we manufacture, and our revenue from operations decreased in Fiscal 2023 compared to Fiscal 2022, partly attributable to the failure of a phase III molecule and withdrawal of a commercialized molecule. Accordingly, any unfavorable developments affecting these molecules' success rates, including failures to obtain the required regulatory approvals or withdrawal of commercialized molecules, may have an adverse impact on our business, financial condition, results of operations and prospects.
- Customer audit and inspections risk:** Our manufacturing units are subject to periodic inspections and audits by regulatory authorities and customers (over 140 in last 3 FYs) and any inability to obtain the required approvals in a timely manner or at all could have an adverse effect on our business, results of operations, financial condition and cash flows.
- Manufacturing revenue risk:** We face the risk of losing manufacturing revenue from services supplied to innovator pharmaceutical companies after the expiry of their patent protection period, which may lead to the availability of alternative formulations at a lower cost. Revenue from manufacturing services to innovator pharmaceutical companies for innovator molecules which are under patent contributed 54.40% of the revenue from operations for FY25, the details are set forth in table below:

Particulars	For Fiscal					
	2025		2024		2023	
	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)	(in ₹ millions)	(% of revenue from operations)
Revenue from manufacturing services to innovator pharmaceutical companies for innovator molecules which are under patent*	10,033.11	54.40%	6,731.32	47.42%	4,103.67	38.83%
Revenue from operations	18,445.53	100.00%	14,193.70	100.00%	10,569.24	100.00%

*For innovator molecules which are patent protected as on March 31, 2025

- Dependence on skilled workforce:** We are highly dependent on our skilled workforce, in particular our R&D team, for our day-to-day operations. The loss of, or our inability to attract or retain such persons may lead to knowledge loss and have a material adverse effect on our business performance.

Particulars	As at and for Fiscal ended March 31,		
	2025	2024	2023
Employee Attrition Rate based on average employee count (%)	12.04%	16.89%	26.28%
– R&D Employee Attrition Rate based on average employee count (%)	12.88%	14.06%	24.22%
– QC and QA Employee Attrition Rate based on average employee count (%)	11.22%	16.60%	26.98%

- Regulatory approvals and license risk for our manufacturing facilities:** We are subject to extensive government regulations, and if we fail to obtain, maintain or renew our statutory and regulatory licenses, permits and approvals required to operate our business, results of operations and cash flows may be adversely affected.
- Revenue Concentration within CRDMO services:** As 89.65% of our revenue from R&D services under our CRDMO services are derived from contracts based on the fee-for-service ("FFS") model in Fiscal 2025, which are contingent on successful completion of deliverable units, we may not recover some or all of our costs or receive service fees. The table sets forth a breakdown of our revenue by fee models for the years indicated:

Particulars	Unit	As at / for Fiscal		
		2025	2024	2023
Revenue from R&D Services	₹ million	2,005.78	1,855.72	1,731.40
Revenue from Fee-For-Service ("FFS") contracts as a percentage of revenue from R&D	(%)	89.65	81.67	75.15
Revenue from full-time equivalent ("FTE") contracts as a percentage of revenue from R&D	(%)	10.35	18.33	24.85

- Location concentration of our manufacturing facilities risk:** Our operations are significantly dependent on the location concentration of our manufacturing facilities, comprising Unit I in Bommasandra and Unit II in Harohalli, which are in full operation and Unit III in Harohalli which is under construction as of the date of the Red Herring Prospectus. Any disruption, breakdown or shutdown of our research and development and manufacturing facilities may have a material adverse effect on our business, financial condition, results of operations and cash flows.
- Regulatory risk:** We are subject to stringent regulatory requirements for the development and manufacturing of pharmaceutical products imposed by regulatory authorities in India and internationally, including the USFDA, ANVISA, TGA and PMDA, which are constantly evolving, and any failure to comply with these requirements may adversely affect our business, financial condition, results of operations and cash flows.
- Foreign currency risk:** We conduct business internationally and are exposed to foreign currency fluctuation risks, particularly in relation to the translation of our financial statements and our borrowings, which may adversely affect our results of operations, financial condition and cash flows.

Particulars	For Fiscal					
	2025		2024		2023	
	(in ₹ millions)	(% of Revenue)	(in ₹ millions)	(% of Revenue)	(in ₹ millions)	(% of Revenue)
North America	4,873.08	26.42%	4,293.05	30.25%	5,002.05	47.33%
Europe	10,073.55	54.61%	6,127.83	43.17%	3,062.00	28.97%
India	3,055.19	16.56%	3,091.38	21.78%	2,130.24	20.16%
Rest of Asia and Others	443.70	2.41%	681.44	4.80%	374.95	3.55%
Revenue from Operations	18,445.53	100.00%	14,193.70	100.00%	10,569.24	100.00%

- The Selling Shareholders, including our Promoters, will receive the entire proceeds from the Offer for Sale. We will not receive or benefit from any proceeds from the Offer for Sale portion.
- The Offer Price of the Equity Shares, price to earnings ratio ("P/E") ratio and market capitalization to revenue from operations ratio

Continued on next page...

...continued from previous page

of our Company may not be indicative of the market price of the Equity Shares on listing. Enterprise value to EBITDA ratio, P/E ratio and our market capitalisation to total revenue from operations ratio for the Financial Year 2025 are set out below:

Particulars	Ratio Floor Price	Ratio Cap Price
Enterprise value to EBITDA	43.44	45.91
Price-to-earnings ratio	67.16	70.90
Market capitalisation to total revenue from operations*	16.44	17.36

*Market capitalisation to the higher band or lower band of the price.

- The Price/Earnings Ratio based on diluted EPS for Financial Year 2025 for the Company at the upper end of the Price band is as high as 70.90 as compared to the average industry peer group PE ratio of 81.06 as on July 7, 2025.
- The average cost of acquisition of Equity Shares by our Promoters and the Selling Shareholders as on the date of the Red Herring Prospectus is given below and offer price at upper end of the price band is ₹ 570 :

Period	Number of Equity Shares of face value of ₹2 each held as on the date of the Red Herring Prospectus	Average cost of acquisition per Equity Share (in ₹)
Promoters		
Ajay Bhardwaj	238,869,615	0.42
Ishaan Bhardwaj	57,048,680	Nil
Ganesh Sambasivam	51,811,812	0.94
K Ravindra Chandrappa	49,788,634	0.97
Selling Shareholders		
Viridity Tone LLP	44,564,840	139.12
Portsmouth Technologies LLC	21,011,674	6.61
Malay J Barua	18,364,185	0.30
Rupesh N Kinekar	18,364,185	Nil
Satish Sharma	18,364,185	Nil
Prakash Kariabettan	5,328,040	Nil
K Ramakrishnan	1,332,042	Nil

- Details of weighted average cost of acquisition of all Equity Shares transacted in last three years, eighteen months and one year immediately preceding the date of the RHP.

Period	Weighted average cost of acquisition per Equity Share (in ₹)*	Cap Price is 'x' times the weighted average cost of acquisition	Range of acquisition price per Equity Share: lowest price –highest price (in ₹)*
Last one year preceding the date of the Red Herring Prospectus	3.23	176.47	Nil - 41.00
Last 18 months preceding the date of the Red Herring Prospectus	1.27	448.82	Nil - 41.00
Last three years preceding the date of the Red Herring Prospectus	0.18	3,166.67	Nil - 41.00

*As certified by K.P.Rao & Co., Chartered Accountants, Statutory Auditors of our Company pursuant to their certificate dated July 8, 2025.

- Weighted Average Return on Network for past three Fiscals i.e. 2025, 2024 and 2023 is 21.24%.
- The four BRLMs associated with the Offer have handled 63 public issues in the past three years, out of which 14 issues closed below the offer price on listing date.

Name of BRLM	Total Issues	Issues closed below IPO price as on listing date
JM Financial Limited*	33	9
Citigroup Global Markets India Private Limited*	5	0
J.P. Morgan India Private Limited*	6	1
Nomura Financial Advisory and Securities (India) Private Limited*	3	0
Common Issues handled by the BRLMs	16	4
Total	63	14

*Issues handled where there were no common BRLMs.

BASIS FOR OFFER PRICE

(The "Basis for Offer Price" on page 116 of the RHP has been updated as above. Please refer to the websites of the BRLMs: www.jmfi.com, https://www.citigroup.com/global/about-us/global-presence/india/disclaimer, www.jpmi.com and www.nomuraholdings.com/company/group/asia/india/index.html for the "Basis for Offer Price" updated for the above) (you may scan the QR code for accessing the website of JM Financial Limited)

Additional Information for Investors

1. Our Company has not undertaken pre-IPO placement and Promoter or members of Promoter Group have not undertaken any transaction of shares aggregating up to 1% or more of the paid-up equity share capital of the Company from the date of the Draft Red Herring Prospectus ("DRHP") till date.

ASBA[#]

Simple, Safe,
Smart way of Application!!

Applications supported by blocked amount (ASBA) is a better way of applying to issues by simply blocking the fund in the bank account, For further details, check section on ASBA.

Mandatory in public issues. No cheque will be accepted.

UPI-Now available in ASBA for Retail Individual Investors and Non - Institutional Investor applying for amount upto ₹ 5,00,000/-, applying through Registered Brokers, DPs and RTAs. UPI Bidder also have the option to submit the application directly to the ASBA Bank (SCSBs) or to use the facility of linked online trading, demat and bank account. Investors are required to ensure that the bank account used for bidding is linked to their PAN. Bidders must ensure that their PAN is linked with Aadhaar and are in compliance with CBOT notification dated February 13, 2020, issued by the Central Board of Direct Taxes and the subsequent press releases, including press releases dated June 25, 2021 and September 17, 2021 and CBOT circular no. 7 of 2022, dated March 30, 2022 read with press release dated March 28, 2023 and any subsequent press releases in this regard.

ASBA has to be availed by all the investors except anchor investors. UPI may be availed by (i) Retail Individual Investors in the Retail Portion; (ii) Non-Institutional Investors with an application size of up to ₹ 500,000 in the Non-Institutional Portion. For details on the ASBA and UPI process, please refer to the details given in ASBA form and abridged prospectus and also please refer to the section "Offer Procedure" on page 399 of the RHP. The process is also available on the website of Association of Investment Bankers of India ("AIBI") and Stock Exchanges and in the General Information Document. ASBA bid-cum-application forms can be downloaded from the websites of the Stock Exchanges and can be obtained from the list of banks that is displayed on the website of SEBI at www.sebi.gov.in/sebiweb/other/OtherAction.do?doRecognisedPis=yes&intmid=35 and https://www.sebi.gov.in/sebiweb/other/OtherAction.do?doRecognisedPis=yes&intmid=43, respectively as updated from time to time. For the list of UPI apps and banks live on IPO, please refer to the link: www.sebi.gov.in. UPI Bidders Bidding using the UPI mechanism may apply through the SCSBs and mobile applications whose names appear on the website of SEBI, as updated from time to time. HDFC Bank Limited and ICICI Bank Limited have been appointed as Sponsor Banks for the Offer, in accordance with the requirements of the SEBI Circular dated November 1, 2018 as amended. For Offer related queries, please contact the BRLMs on their respective email IDs as mentioned below. For UPI related queries, investors can contact NPCI at the toll free number: 18001201740 and mail id: ipo.upi@npci.org.in.

THE EQUITY SHARES OF OUR COMPANY WILL GET LISTED ON MAIN BOARD PLATFORM OF THE STOCK EXCHANGES

In case of any revision in the Price Band, the Bid/Offer Period will be extended by at least three additional Working Days after such revision in the Price Band, subject to the Bid/Offer Period not exceeding 10 Working Days. In cases of force majeure, banking strike or similar unforeseen circumstances, our Company may, for reasons to be recorded in writing, extend the Bid /Offer Period for a minimum of one Working Day, subject to the Bid/Offer Period not exceeding 10 Working Days. Any revision in the Price Band and the revised Bid/Offer Period, if applicable, shall be widely disseminated by notification to the Stock Exchanges, by issuing a press release, and also by indicating the change on the respective websites of the BRLMs and at the terminals of the members of the Syndicate and by intimation to Designated Intermediaries and the Sponsor Bank, as applicable. The Offer is being made in terms of Rule 19(2)(b) of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957, as amended (the "SCRR"), read with Regulation 31 of the SEBI ICDR Regulations. The Offer is being made through the Book Building Process in accordance with Regulation 6(1) of the SEBI ICDR Regulations wherein not more than 50% of the Net Offer shall be available for allocation on a proportionate basis to Qualified Institutional Buyers ("QIBs") (the "QIB Portion"), provided that our Company in consultation with the BRLMs may allocate up to 60% of the QIB Portion to Anchor Investors and the basis of such allocation will be on a discretionary basis by our Company, in consultation with the BRLMs, in accordance with the SEBI ICDR Regulations (the "Anchor Investor Portion"), of which one-third shall be reserved for domestic Mutual Funds, subject to valid Bids being received from the domestic Mutual Funds at or above the price at which allocation is made to Anchor Investors ("Anchor Investor Allocation Price"). In the event of under-subscription or non-allocation in the Anchor Investor Portion, the balance Equity Shares shall be added to the QIB Portion (other than the Anchor Investor Portion) (the "Net QIB Portion"). Further, 5% of the Net QIB Portion shall be available for allocation on a proportionate basis to Mutual Funds only, subject to valid Bids being received at or above the Offer Price, and the remainder of the Net QIB Portion shall be available for allocation on a proportionate basis to all QIBs, including Mutual Funds, subject to valid Bids being received at or above the Offer Price. Further, not less than 15% of the Net Offer shall be available for allocation to Non-Institutional Investors ("Non-Institutional Portion") of which one-third of the Non-Institutional Portion shall be available for allocation to Bidders with an application size of more than ₹ 0.20 million and up to ₹ 1.00 million and two-thirds of the Non-Institutional Portion shall be available for allocation to Bidders with an application size of more than ₹ 1.00 million and undersubscription in either of these two sub-categories of the Non-Institutional Portion may be allocated to Bidders in the other sub-category of the Non-Institutional Portion in accordance with the SEBI ICDR Regulations, subject to valid Bids being received at or above the Offer Price. Further, not less than 35% of the Net Offer shall be available for allocation to Retail Individual Investors ("Retail Portion"), in accordance with the SEBI ICDR Regulations, subject to valid Bids being received from them at or above the Offer Price. Further, Equity Shares will be allocated on a proportionate basis to Eligible Employees applying under the Employee Reservation Portion, subject to valid bids received from them at or above the Offer Price. All Bidders (except Anchor Investors) shall mandatorily participate in this Offer only through the Application Supported by Blocked Amount ("ASBA") process and shall provide details of their respective bank account (including UPI ID (defined hereinafter) in case of UPI Bidders (defined hereinafter) in which the Bid Amount will be blocked by the Self Certified Syndicate Banks ("SCSBs") or pursuant to the UPI Mechanism, as the case may be. Anchor Investors are not permitted to participate in the Anchor Investor Portion through the ASBA process. For details, see "Offer Procedure" on page 399 of the RHP.

Bidders/ Applicants should ensure that DP ID, PAN, Client ID and UPI ID (for UPI Bidders bidding through the UPI Mechanism) are correctly filled in the Bid cum Application Form. The DP ID, PAN and Client ID provided in the Bid cum Application Form should match with the DP ID, PAN, Client ID available in the Depository database, otherwise, the Bid cum Application Form is liable to be rejected. Bidders/ Applicants should ensure that the beneficiary account provided in the Bid cum Application Form is active. Bidders/Applicants should note that on the basis of the PAN, DP ID, Client ID and UPI ID (for UPI Bidders bidding through the UPI Mechanism) as provided in the Bid cum Application Form, the Bidder/Applicant may be deemed to have authorised the Depositories to provide to the Registrar to the Offer, any requested Demographic Details of the Bidder/Applicant as available on the records of the depositories. These Demographic Details may be used, among other things, for giving Allotment Advice or unblocking of ASBA Account or for other correspondence(s) related to the Offer. Bidders/Applicants are advised to update

any changes to their Demographic Details as available in the records of the Depository Participant to ensure accuracy of records. Any delay resulting from failure to update the Demographic Details would be at the Bidders/Applicants' sole risk. Investors must ensure that their PAN is linked with Aadhaar and are in compliance with CBOT notification dated February 13, 2020 and press release dated June 25, 2021, read with press release dated September 17, 2021 and CBOT circular no. 7 of 2022, dated March 30, 2022 read with press release dated March 28, 2023 and any subsequent press releases in this regard.

Contents of the Memorandum of Association of our Company as regards its objects: For information on the main objects of our Company, please see the section "History and Certain Corporate Matters" on page 234 of the RHP. The Memorandum of Association of our Company is a material document for inspection in relation to the Offer. For further details, please see the section titled "Material Contracts and Documents for Inspection" on page 488 of the RHP.

Liability of the members of our Company: Limited by shares

Amount of share capital of our Company and Capital structure: As on the date of the RHP, the authorised share capital of the Company is ₹ 1,250,000,000 divided into 600,000,000 Equity Shares of face value ₹ 2 each and 5,000,000 Preference Shares of face value ₹ 10 each. The issued, subscribed and paid-up share capital of the Company is ₹ 1,123,220,102 divided into 561,610,051 Equity Shares of face value ₹ 2 each. For details, please see the section titled "Capital Structure" on page 93 of the RHP.

Names of signatories to the Memorandum of Association of our Company and the number of Equity Shares subscribed by them: The initial signatories to the Memorandum of Association of our Company are Ajay Bhardwaj, Bharathi Vinod and Shobhiha Yeluri. For details of the share capital history of our Company, please see the section titled "Capital Structure" on page 93 of the RHP.

Listing: The Equity Shares, offered through the Red Herring Prospectus, are proposed to be listed on the Stock Exchanges. Our Company has received "in-principle" approvals from BSE and NSE for the listing of the Equity Shares pursuant to their respective letters each dated February 19, 2025. For the purposes of the Offer, the Designated Stock Exchange shall be BSE. A signed copy of the Red Herring Prospectus and the Prospectus shall be filed with the RoC in accordance with Sections 26(4) and 32 of the Companies Act, 2013. For details of the material contracts and documents available for inspection from the date of the Red Herring Prospectus until the Bid/Offer Closing Date, see "Material Contracts and Documents for Inspection" on page 488 of the RHP.

Disclaimer Clause of the Securities and Exchange Board of India ("SEBI"): SEBI only gives its observations on the Offer documents and this does not constitute approval of either the Offer or the specified securities or the Offer document. The investors are advised to refer to page 372 of the RHP for the full text of the disclaimer clause of SEBI.

Disclaimer Clause of NSE : It is to be distinctly understood that the permission given by NSE should not in any way be deemed or construed that the Issue Document has been cleared or approved by NSE nor does it certify the correctness or completeness of any of the contents of the Offer Document. The investors are advised to refer to page 377 of the RHP for the full text of the Disclaimer Clause of NSE.

Disclaimer Clause of BSE (Designated Stock Exchange) : It is to be distinctly understood that the permission given by BSE should not in any way be deemed or construed that the Red Herring Prospectus has been cleared or approved by BSE nor does it certify the correctness or completeness of any of the contents of the Red Herring Prospectus. The investors are advised to refer to page 377 of the Red Herring Prospectus for the full text of the Disclaimer Clause of BSE.

General Risk: Investments in equity and equity-related securities involve a degree of risk and investors should not invest any funds in the Offer unless they can afford to take the risk of losing their entire investment. Investors are advised to read the risk factors carefully before taking an investment decision in the Offer. For taking an investment decision, investors must rely on their own examination of our Company and the Offer, including the risks involved. The Equity Shares in the Offer have not been recommended or approved by the Securities and Exchange Board of India, nor does SEBI guarantee the accuracy or adequacy of the contents of the Red Herring Prospectus. Specific attention of the investors is invited to "Risk Factors" on page 34 of the RHP.

An indicative timetable in respect of the Offer is set out below:

Submission of Bids (other than Bids from Anchor Investors):

Bid/Offer Period (except the Bid/Offer Closing Date)	
Submission and Revision in Bids	Only between 10.00 a.m. and 5.00 p.m. (Indian Standard Time ("IST"))
Bid/Offer Closing Date	
Submission of Electronic Applications (Online ASBA through 3-in-1 accounts) – For RIBs, including Eligible Employees other than QIBs and NilIs	Only between 10.00 a.m. and up to 5.00 p.m. IST
Submission of Electronic Applications (Bank ASBA through Online channels like Internet Banking, Mobile Banking and Syndicate UPI/ASBA applications where Bid Amount is up to ₹ 0.50 million)	Only between 10.00 a.m. and up to 4.00 p.m. IST
Submission of Electronic Applications (Syndicate Non-Retail, Non-Individual Applications)	Only between 10.00 a.m. and up to 3.00 p.m. IST
Submission of Physical Applications (Bank ASBA)	Only between 10.00 a.m. and up to 1.00 p.m. IST
Submission of Physical Applications (Syndicate Non-Retail, Non-Individual Applications where Bid Amount is more than ₹ 0.50 million)	Only between 10.00 a.m. and up to 12.00 p.m. IST
Modification/ Revision/cancellation of Bids	
Upward Revision of Bids by QIBs and Non-Institutional Investors [†]	Only between 10.00 a.m. on the Bid/Offer Opening Date and up to 4.00 p.m. IST on Bid/Offer Closing Date
Upward or downward Revision of Bids or cancellation of Bids by RIBs and Eligible Employees Bidding in the Employee Reservation Portion	Only between 10.00 a.m. on the Bid/Offer Opening Date and up to 5.00 p.m. IST on Bid/Offer Closing Date

Bid / Offer Period

Event	Indicative Date
Bid/Offer Opens on	Monday, July 14, 2025
Bid/Offer Closes on	Wednesday, July 16, 2025
Finalization of Basis of Allotment with the Designated Stock Exchange	On or about Thursday, July 17, 2025
Initiation of refunds (if any, for Anchor Investors)/ unblocking of funds from ASBA Account	On or about Friday, July 18, 2025
Credit of Equity Shares to Depository Accounts of Allottees	On or about Friday, July 18, 2025
Commencement of Trading of the Equity Shares on the Stock Exchanges	On or about Monday, July 21, 2025

* UPI mandate end time and date shall be at 5:00 pm on the Bid/Offer Closing Date.

QIBs and Non-Institutional Investors can neither revise their bids downwards nor cancel/withdraw their bids.

BOOK RUNNING LEAD MANAGERS				REGISTRAR TO THE OFFER	COMPANY SECRETARY AND COMPLIANCE OFFICER
					Divya Prasad No. 49, F1 & F2, Canara Bank Road, Bommasandra Industrial Area, Phase 1, Bommasandra, Bangalore Karnataka, India, 560 099; Telephone: +91 080 6672 4051 E-mail: compliance.abl@anthembio.com
JM Financial Limited 7 th Floor, Energy, Appasaheb Marathe Marg, Prabhadevi, Mumbai - 400 025, Maharashtra, India Telephone: +91 22 6630 3030 E-mail: anthem.ipo@jmfi.com Investor grievance E-mail: grievance.ibd@jmfi.com Website: www.jmfi.com Contact person: Prachee Dhuri SEBI registration number: INM000010361	Citigroup Global Markets India Private Limited 1202, 12 th Floor, First International Financial Centre G-Block, Bandra Kurla Complex, Bandra (East), Mumbai - 400 098, Maharashtra, India Telephone: +91 22 6175 9999 E-mail: anthem.ipo@citi.com Investor grievance E-mail: investors.cgmb@citi.com Website: https://www.citigroup.com/global/about-us/global-presence/india/disclaimer Contact person: Abhishek Mawandiya SEBI registration number: INM000010718	J.P. Morgan India Private Limited J.P. Morgan Tower, Off CST Road, Kalina, Santacruz East, Mumbai - 400 098, Maharashtra, India Telephone: +91 22 6157 3000 E-mail: anthem_ipo@jpmorgan.com Investor grievance e-mail: investorsmb.jpmi@jpmorgan.com Website: www.jpmi.com Contact person: Tarang Shah/ Rishank Chheda SEBI registration no.: INM000002970	Nomura Financial Advisory and Securities (India) Private Limited Ceeyaj House, Level 11, Plot F, Shivasagar Estate, Dr. Annie Besant Road, Worli, Mumbai - 400 018, Maharashtra, India Telephone: +91 22 4037 4037 E-mail: anthembioipo@nomura.com Investor Grievance E-mail: investorgrievances-in@nomura.com Website: www.nomuraholdings.com/company/group/asia/india/index.html Contact person: Vishal Kanjani/ Chirag Shah SEBI Registration No.: INM000011419	KFin Technologies Limited Selenium, Tower B, Plot No- 31 and 32, Financial District, Nanakramguda, Serilingampally, Hyderabad, Rangareddy - 500 032, Telangana, India Telephone: +91 40 6716 2222 E-mail: anthem.ipo@kfin.tech Investor grievance E-mail: einward.ris@kfin.tech Website: www.kfin.tech Contact person: M. Murali Krishna SEBI registration number: INR000000221	Investors may contact the Company Secretary and Compliance Officer or the Registrar to the Offer in case of any pre-Offer or post-Offer related grievances including non-receipt of letters of Allotment, non-credit of Allotted Equity Shares in the respective beneficiary account, non-receipt of refund orders or non-receipt of funds by electronic mode, etc. For all Issue related queries and for redressal of complaints, investors may also write to the BRLMs.

AVAILABILITY OF THE RHP: Investors are advised to refer to the RHP and the section titled "Risk Factors" on page 34 of the RHP, before applying in the Offer. A copy of the RHP shall be available on website of SEBI at www.sebi.gov.in, websites of the Stock Exchanges i.e. BSE Limited and National Stock Exchange of India Limited at www.bseindia.com and www.nseindia.com, respectively, and on the website of the Company at www.anthembio.com; and on the websites of the BRLMs, i.e. JM Financial Limited, Citigroup Global Markets India Private Limited, J.P. Morgan India Private Limited and Nomura Financial Advisory and Securities (India) Private Limited at www.jmfi.com, https://www.citigroup.com/global/about-us/global-presence/india/disclaimer, www.jpmi.com and www.nomuraholdings.com/company/group/asia/india/index.html, respectively.

AVAILABILITY OF THE ABRIDGED PROSPECTUS: A copy of the abridged prospectus shall be available on the website of the Company, the BRLMs and the Registrar to the Offer at www.anthembio.com, www.jmfi.com, https://www.citigroup.com/global/about-us/global-presence/india/disclaimer, www.jpmi.com and www.nomuraholdings.com/company/group/asia/india/index.html and www.kfin.tech.com, respectively.

AVAILABILITY OF BID CUM APPLICATION FORMS: Bid cum Application Forms can be obtained from the Registered and Corporate Office of ANTHEM BIOSCIENCES LIMITED, Telephone: +91 080 6672 4000; BRLMs : JM Financial Limited, Telephone: +91 22 6630 3030, Citigroup Global Markets India Private Limited, Telephone: +91 22 6175 9999; J.P. Morgan India Private Limited, Telephone: +91 22 6157 3000 and Nomura Financial Advisory and Securities (India) Private Limited, Telephone: +91 22 4037 4037; Syndicate Members: JM Financial Services Limited, Telephone: +91 22 6136 3400 and at the select locations of the Sub-syndicate Members (as given below), SCSBs, Registered Brokers, RTAs and CDPs participating in the Offer. Bid cum Application Forms will also be available on the websites of BSE and NSE and the Designated Branches of SCSBs, the list of which is available at websites of the Stock Exchanges and SEBI.

Sub-Syndicate Members: Almondz Global Securities Ltd, Anand Rathi Share & Stock Brokers Ltd, Axis Capital Ltd, Bajaj Financial Securities Ltd, Centrum Wealth Management Ltd, Eureka Stock & Share Brokers Ltd, Globe Capital Markets Ltd, HDFC Securities Ltd, ICICI Securities Ltd, IDBI Capital Markets and Securities Ltd, IIFL Securities Ltd, IIFL Wealth Management Ltd, JM Financial Services Limited, Kantilal Chhaganlal Securities P. Ltd, Keynote Capital Limited, KJMC Capital Markets Ltd, Kotak Securities Limited, LKP Securities Ltd, Motilal Oswal Financial Services Limited, Nuvama Wealth and Investment Limited (Formerly known as Edelweiss Broking Limited), Prabhudas Lilladher P. Ltd, Pravin Ratilal Share & Stock Brokers Ltd, Religare Broking Ltd, RR Equity Brokers Pvt. Ltd, SBICAP Securities Ltd, Sharekhan Ltd, SMC Global Securities Ltd, Systematix Shares and Stock Brokers Ltd, Tradebulls Securities Limited and YES Securities Ltd

Escrow Collection Bank : ICICI Bank Limited • Refund Bank : ICICI Bank Limited • Public Offer Account Bank : HDFC Bank Limited • Sponsor Banks: HDFC Bank Limited and ICICI Bank Limited

All capitalized terms used herein and not specifically defined shall have the same meaning as ascribed to them in the RHP.

Place: Bengaluru
Date: July 12, 2025

ANTHEM BIOSCIENCES LIMITED is proposing, subject to applicable statutory and regulatory requirements, receipt of requisite approvals, market conditions and other considerations, to make an initial public offering of its Equity Shares and has filed the RHP with RoC and the Stock Exchanges on July 8, 2025. The RHP is available on the website of SEBI at www.sebi.gov.in, as well as on the websites of the Stock Exchanges i.e. BSE and NSE at www.bseindia.com and www.nseindia.com, respectively, on the website of the Company at www.anthembio.com; and on the websites of the BRLMs, i.e. JM Financial Limited, Citigroup Global Markets India Private Limited, J.P. Morgan India Private Limited and Nomura Financial Advisory and Securities (India) Private Limited at www.jmfi.com, https://www.citigroup.com/global/about-us/global-presence/india/disclaimer, www.jpmi.com and www.nomuraholdings.com/company/group/asia/india/index.html, respectively. Any potential investors should note that investment in equity shares involves a high degree of risk and for details relating to such risk, see "Risk Factors" on page 34 of the RHP filed with SEBI and the Stock Exchanges, when filed. Potential Bidders should not rely on the DRHP filed with SEBI and the Stock Exchanges for making any investment decision and should instead rely on the RHP, for making investment decision.

This announcement is not an offer of securities for sale in the United States or elsewhere. This announcement has been prepared for publication in India only and is not for publication or distribution, directly or indirectly, in or into the United States. The Equity Shares have not been, and will not be, registered under the United States Securities Act of 1933, as amended (the "U.S. Securities Act") and may not be offered or sold within the United States, except pursuant to an exemption from, or in a transaction not subject to, the registration requirements of the U.S. Securities Act and applicable state securities laws. Accordingly, the Equity Shares are only being offered and sold (a) within the United States solely to persons who are reasonably believed to be "qualified institutional buyers" (as defined in Rule 144A under the U.S. Securities Act) in transactions exempt from, or not subject to, the registration requirements of the U.S. Securities Act, and (b) outside the United States in "offshore transactions" as defined in and in reliance on Regulation S under the U.S. Securities Act and the applicable laws of the jurisdiction where those offers and sales occur. There will be no public offering in the United States.

બિહારની મતદાર યાદીમાં મોટી સંખ્યામાં ઘૂસણખોરો

બાંગ્લાદેશ, નેપાળ, મ્યાનમારના ગેરકાયદે વસાહતીઓ પાસે આધાર કાર્ડ, રેશન કાર્ડ, ડોમિસાઈલ સર્ટિફિકેટ

પટણા : બિહારની મતદાર યાદી સુધારણાની કાર્યવાહીમાં માલુમ પડ્યું હતું કે બાંગ્લાદેશ, નેપાળ, મ્યાનમારના લોકો મોટી સંખ્યામાં બિહારમાં ગેરકાયદે રહે છે. તેઓની પાસે આધાર કાર્ડ, રેશન કાર્ડ, અને ડોમિસાઈલ સર્ટિફિકેટ છે તેમ જ તેઓના નામ બિહારની મતદાર યાદીમાં પણ છે.

ચૂંટણી પંચના ફિલ્ડ પર કામ કરતાં કર્મચારીઓએ બિહારમાં મતદાર યાદીની સઘન સમીક્ષા માટે લીધેલી ઘર-ઘરની મુલાકાતમાં નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમારના ‘મોટી સંખ્યાના લોકો’ને શોધી કાઢ્યા હતા. તેઓએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ગેરકાયદે વસાહતીનાં નામો ૩૦ સપ્ટેમ્બરમાં પ્રસિદ્ધ થનારી અંતિમ મતદાર યાદીમાં ઉમેરવામાં નહીં આવે.

તપાસના અહેવાલને ટાંકીને ચૂંટણી પંચના અધિકારીઓએ કહ્યું હતું કે ભૂથ સ્તરના અધિકારીઓએ ઘર-ઘરની મુલાકાત દરમિયાન નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમારના લોકોને મોટી સંખ્યામાં શોધી કાઢ્યા હતા.

ચૂંટણી પંચ જન્મસ્થળ તપાસીને વિદેશી ગેરકાયદે વસાહતીનાં નામ પાસ સઘન સમીક્ષામાં મતદાર યાદીમાંથી કાઢી નાખશે. બિહારમાં આ વર્ષે ચૂંટણી છે, જ્યારે બીજા પાંચ રાજ્યો આસામ, કેરળ, પુડુચેરી, તમિલનાડુ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં વિધાનસભાની ચૂંટણી ૨૦૨૬માં છે. વિવિધ રાજ્યોમાં બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમાર સહિતના ગેરકાયદે વિદેશી વસાહતી પર તવાઈના સંદર્ભમાં મતદાર યાદીની સમીક્ષા મહત્વની છે. (એજન્સી)

દેશભરમાં મતદાર યાદીની સુધારણા શરૂ કરવા હિલચાલ

નવી દિલ્હી : ચૂંટણી પંચે બિહારની જેમ આખા દેશમાં આવતા મહિનાથી મતદાર યાદીમાં ખાસ સઘન સમીક્ષા કરવા માટે ચૂંટણી ચંત્રણાને સક્રિય કરી છે. સુપ્રીમ કોર્ટે આવી સમીક્ષાને બંધારણીય મંજૂરીવાળી ગણાવીને ચૂંટણી પંચને આ કવાયત ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી હતી. અનેક વિરોધ પક્ષો અને બીજાઓએ સઘન સમીક્ષાને રોકવા સર્વોચ્ચ અદાલતમાં અરજી કરી હતી, તેમનું કહેવું હતું કે આ સુધારણાને લીધે

પાત્રતા ધરાવતા નાગરિકો તેમના મતાધિકારથી વંચિત રહી જશે.

અમુક રાજ્યોના ચીફ ઇલેક્ટરલ ઓફિસરોએ છેલ્લી આવી સઘન સમીક્ષા કરી હતી એની મતદાર યાદી મુકવાનું શરૂ કર્યું છે, દિલ્હીના સીઈઓએની વેબસાઈટમાં ૨૦૦૮ની મતદાર યાદી મુકવામાં આવી છે દિલ્હીમાં છેલ્લે ૨૦૦૮માં સઘન સમીક્ષા કરવામાં (જુઓ પાનું ૨) >>

રાજકોટના નામી બિલ્ડર બીશુ વાળાની આત્મહત્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદ : રાજકોટના ફાઇનાન્સ અને બિલ્ડિંગ ક્ષેત્રે જાણીતું નામ એવા ૬૨ વર્ષીય બીશુ વાળાએ ૧૩ જુલાઈ રવિવારે વહેલી સવારે સરધાર નજીક આવેલા તેમના મૂળ ગામ ભંગડા ખાતે પોતાના ઘરે માતાજીના મઢમાં રિવોલ્વરથી ગોળી મારી આત્મહત્યા કરી લેતા સમગ્ર રાજકોટમાં શોક અને આઘાતનું મોજું ફરી વળ્યું હતું. આ બનાવના પગલે (જુઓ પાનું ૨) >>

ઉજ્જવલ નિકમ સહિત ચાર જણ રાજ્યસભાના સભ્ય બન્યા

નવી દિલ્હી : રાજ્યસભાનો કાર્યકાળ છ વર્ષનો હોય છે. દર બે વર્ષે ત્રીજા ભાગના સભ્યો નિવૃત્ત થાય છે. ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે રાજ્યસભાના ૧૨ સભ્યોનું નામાંકન કરવાની સત્તા રહેલી છે. ૨૦૨૪માં આ ૧૨ સભ્યો પૈકી ૪ સભ્યો નિવૃત્ત થઈ ગયા છે. જેથી આજે રાષ્ટ્રપતિએ વિવિધ ક્ષેત્રો સાથે જોડાયેલા નવા ચાર સભ્યોના નામની જાહેરાત કરી છે. જેમાં વરિષ્ઠ સમાજસેવક અને શિક્ષણવિદ્ સી. સદાનંદન માર્ટર, પૂર્વ વિદેશ સચિવ હર્ષવર્ધન શ્રૃંગલા, ઇતિહાસકાર અને શિક્ષણવિદ્ મીનાક્ષી જૈન તથા ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમનો સમાવેશ થાય છે. રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નામાંકિત આ ૪ સભ્યો કોઈપણ (જુઓ પાનું ૨) >>

“મી મોદી બોલત આહે. રાજ્યસભેચે સદસ્ય ઝાલ્યાબદ્દલ અભિનંદન”

મુંબઈ : વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ઉજ્જવલ નિકમની સાથે ફોન પર મરાઠીમાં વાત કરી હતી અને તેમને રાજ્યસભાના સભ્ય બનવા બદલ મરાઠીમાં અભિનંદન આપ્યા હતા. રાજ્યસભામાં રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નામાંકિત થતા ૧૨ સભ્ય પૈકી આજે ચાર નવા સભ્યના નામની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, જેમાં ૨૬/૧૧ મુંબઈ પર આતંકવાદી હુમલા, ૧૯૯૩ બોમ્બે બ્લાસ્ટ, ગુલશન કુમાર, પ્રમોદ મહાજનના મર્ડર જેવા અનેક કેસ લડનાર ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ઉજ્જવલ નિકમને રાજ્યસભામાં નામાંકિત થયાની જાણ સ્વયં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ કરી હતી.

દેશના જાણીતા ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમને રાષ્ટ્રપતિ દ્વૈપદી મુર્મૂએ રાજ્યસભાના સભ્ય બનાવ્યા છે. આ અંગેની જાણકારી સ્વયં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ઉજ્જવલ નિકમને આપી હતી. શનિવારે વડા પ્રધાન (જુઓ પાનું ૨) >>

ઈઝરાયલનો ગાઝા પર હુમલો: પલ્લનાં મોત

દીર અલ-બલા (ગાઝા પટ્ટી) : ઇઝરાયેલે ગાઝામાં ફરી એક વાર તબાહી મચાવી હતી. પેલેસ્ટિનિયન હોસ્પિટલના અધિકારીઓ અને પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ જણાવ્યું હતું કે શનિવારે ગાઝા પટ્ટીમાં રાહત કેન્દ્ર તરફ જ તા ઓછામાં ઓછા ૩૧ પેલેસ્ટિનિયનોની ગોળી મારીને હત્યા કરવામાં આવી હતી, જ્યારે ઇઝરાયેલી હુવાઈ હુમલામાં ચાર બાળકો સહિત ઓછામાં ઓછા ૨૮ પેલેસ્ટિનિયનોના મોત થયા હતા.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ અને ઇઝરાયેલી વડા પ્રધાન નેતન્યાહુ વચ્ચે બે દિવસની બેઠકો પછી યુદ્ધવિરામ વાટાઘાટોમાં કોઈ નોંધપાત્ર પ્રગતિના કોઈ સંકેતો મળ્યા (જુઓ પાનું ૨) >>

Now Available Online

KENZO

Shop In-store or Online at www.kenzomumbai.com

SAVE UPTO 50% OFF SALE

14th July 2025 Onwards

Only at Dr. AM ROAD, Bhuleshwar

41/43, DR. A M ROAD, BHULESHWAR, OPP NASTA GALLI, MUMBAI - 2. (INDIA)
Mob. : 9321676951 | Tel. : +91 22 2242 4249 / 59
Follow Us On: KenzoMumbai

DR. BHAVANA SHAH
FITNESS CARE
PVT. LTD.

Santacruz (W)
90821 71429

Borivali (W)
87791 70578

Pune
83909 08643

90 DAYS WEIGHT LOSS PROGRAM UP TO 12 KG*

with the help of **FAT FREEZE & ADVANCED TECHNOLOGY**

Spot Reduction Targeted Fat Loss for **Tummy, Arms, Hips & Thighs!**

Personalized Weight Loss Plans for Faster Results*

Overall Inch Loss, Toning & Firming*

Safe, Fast, and Effective Weight Loss Solutions!*

Visit Fitness Highway

For more details, please visit our website www.fitnesshighway.in

*Medical advise recommend before use. Terms & Condition apply.

*Advertisement for preliminary purposes only. Pictures representative. Results vary from person to person.

મુંબઈમાં મતદારોની સંખ્યા વધી: આઠ વર્ષમાં દસ લાખનો વધારો

મુંબઈ: સ્થાનિક સ્વરાજ્યની ચૂંટણીઓ ટૂંક સમયમાં જાહેર થવાની શક્યતા છે અને આ માટે મતદાર યાદીઓ અપડેટ કરવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે. મુંબઈ મહાનગરપાલિકાનો કાર્યકાળ પૂરો થયાને લગભગ સાડા ત્રણ વર્ષ થઈ ગયા છે અને મ્યુનિસિપલ ચૂંટણીઓને પણ આઠ વર્ષ થઈ ગયા છે. આ આઠ વર્ષમાં મુંબઈમાં મતદારોની સંખ્યામાં દસ લાખનો વધારો થયો છે.

મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની છેલ્લા ચૂંટણી ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૭માં યોજાઈ હતી. મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીઓ યોજાયને સાડા આઠ વર્ષ થઈ ગયા છે. આ સાડા આઠ વર્ષમાં મુંબઈની

વસ્તીમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે. જેના કારણે મતદારોની સંખ્યામાં પણ વધારો થયો છે. ૨૦૧૭ની મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની ચૂંટણી દરમિયાન મતદારોની સંખ્યા લગભગ ૮૧ લાખ હતી. વિધાનસભાની ચૂંટણી દરમિયાન મતદારોની સંખ્યા ૧.૨ કરોડ સુધી પહોંચી ગઈ.

ઉલ્લેખનીય છે કે, ૨૦૨૩ની લોકસભા ચૂંટણી પછી, મુંબઈ શહેરમાં મતદારોની સંખ્યામાં ૫૩,૭૭૨ અને મુંબઈ ઉપનગરોમાં ૨,૩૭,૭૧૫નો વધારો થયો, જે કુલ ૨,૮૧,૦૮૭ થયા. આ આંકડાઓ અનુસાર છેલ્લા આઠ વર્ષમાં મતદારોની સંખ્યામાં લગભગ દસથી સાડા દસ લાખનો વધારો થયો છે.

આધુનિકરણ:

પનવેલ મહાનગરપાલિકા દ્વારા કામોઠેમાં હાઈ-ટેક બસ સ્ટોપ બેસાડવામાં આવ્યા છે. આ બસ સ્ટોપ પર રાતના સમયે સોલાર સિસ્ટમ દ્વારા લાઈટિંગ કરવામાં આવશે. (અમય ખરાડે)

ભિવંડીમાં એક્સપાયરી પૂરી થયેલી વસ્તુઓનું રિપેકિંગ કરીને વેચતી ટોળકી ઝડપાઈ

મુંબઈ: ઘરગથ્થુ અનાજ, કઠોળ કે સૂકા મેવા જેવા ખાદ્ય પદાર્થો સસ્તા ભાવે મળતા હોય એટલે લોકો સ્થાનિક બજારમાં લેબલ લગાવ્યા વિનાના પેકેટો વેચનારા પાસેથી ખરીદી કરતા હોય છે, પણ આવા ગ્રાહકોના આરોગ્ય સાથે ચેડા થાય તેવો વિશ્વાસઘાત થતો હોય તેવી શક્યતા તરફ ઈશારો કરતો બનાવ સામે આવ્યો છે.

થાણે જિલ્લામાં એક્સપાયરી સમાપ્ત થયેલા ખાદ્યપદાર્થો અને ઘરગથ્થુ વસ્તુઓ કથિત રીતે રિપેકિંગ કરીને વેચવાના કૌભાંડનો પર્દાફાશ થયો છે. આ બાબતે પોલીસે એક રિસાયકલિંગ કંપનીના બે માણસોની ધરપકડ કરી હોવાનું રવિવારે જણાવ્યું હતું. થાણે શહેર પોલીસે ૯ અને ૧૦ જુલાઈના રોજ શિલ-દેઘરના દહિસર

વિસ્તારમાં બે ગોડાઉન પર છાપા માર્યા બાદ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. અધિકારીઓએ લગભગ ૨૦૦ ટન એક્સપાયર થયેલા ઉત્પાદનો જપ્ત કર્યા હતા જે મૂળ રીતે એક ઈ-કોમર્સ કંપની દ્વારા સુરક્ષિત નિકાલ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા.

આરોપીઓ મોહમ્મદ ઇરફાન મોહમ્મદ મુનીર ચૌધરી (૪૧) અને મોહમ્મદ અકરમ મોહમ્મદ ઇસ્માઇલ શેખ (૫૮) ભિવંડી સ્થિત એક રિસાયકલિંગ અને રેસ્ટ મેનેજમેન્ટ ફર્મમાં ભાગીદાર છે. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર, આ બંને વ્યક્તિઓ અનાજ, કઠોળ, લોટ, ખાંડ, ચોખા અને સૂકા મેવા જેવી સમયસીમા સમાપ્ત થઈ ગયેલી ખાદ્ય ચીજો, તેમજ ટોઇલેટ કિલનર, સેનિટરી પ્રેસ, સાબુ અને

વોશિંગ પાવડર સહિત ઘરગથ્થુ સામાનનું ફરીથી પેકિંગ કરતા હતા. લેબલ જાણી જોઈને દૂર કરવામાં આવ્યા હતા, અને સ્થાનિક બજારોમાં ફરીથી વેચાણ માટે પ્લાસ્ટિક અને ગની બેગમાં વસ્તુઓ ફરીથી પેક કરવામાં આવી હતી.

માલનો તેના હેતુ મુજબ ક્યારેય નાશ કરવામાં આવ્યો નહોતો. તેના બદલે, તેને ભિવંડી અને નજીકના વિસ્તારોમાં પુનઃવિતરણ માટે સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યો હતો, એમ એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. બંને પર ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૩૧૮(૪) (છતરપિંડી), ૩૩૬(૨) (બનાવટ) અને ૩૪૦(૨) (બનાવટી દસ્તાવેજો અથવા રેકૉર્ડનો અસલી તરીકે ઉપયોગ) હેઠળ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે. ■

રાજ્યસભામાં નોમિનેટ

ફડાણવીસે ઉજ્જવલ નિકમને અભિનંદન આપ્યા

નાગપુર: મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે રવિવારે પ્રખ્યાત વકીલ ઉજ્જવલ નિકમને રાજ્યસભામાં નોમિનેટ થવા બદલ અભિનંદન આપ્યા હતા અને આતંકવાદીઓ અને દેશના દુશ્મનો સામેના કેસ લડવામાં તેમના યોગદાનની પ્રશંસા કરી હતી.

નિકમ ૨૬/૧૧ મુંબઈ આતંકવાદી હુમલાના કેસમાં વિશેષ સરકારી વકીલ હતા.

ફડણવીસે નાગપુરમાં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે, ‘મને ખૂબ આનંદ છે કે દેશના દુશ્મનો સામે કોર્ટમાં કેસ લડનારા અને જે મના પ્રયાસોથી ઘણા આતંકવાદીઓ અને ગુનેગારોને સજા થઈ હતી તેવા પ્રખ્યાત વકીલને રાજ્યસભા માટે નોમિનેટ કરવામાં આવ્યા છે.’

‘હું રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુ અને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીનો આભાર માનું છું. આ દર્શાવે છે કે વડા પ્રધાન હંમેશા રાષ્ટ્રવાદીઓની પડખે ઉભા રહે છે,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

ભાજપે નિકમને મુંબઈ ઉત્તર-મધ્ય બેઠક પરથી ૨૦૨૪ની લોકસભા ચૂંટણી માટે પક્ષના ઉમેદવાર તરીકે મેદાનમાં ઉતાર્યા હતા, પરંતુ તેઓ કોંગ્રેસના વર્ષા પ્રયાસોથી ઘણા આતંકવાદીઓ

સુરક્ષાર્થ:

દર રવિવારની જેમ આ રવિવારે પણ મધ્ય રેલવેની હાર્બર લાઈનમાં વાશી-કુર્લા વચ્ચે બ્લોક દરમિયાન વિવિધ સમારકામ હાથ ધરવામાં આવ્યા હતા. બ્લોકને કારણે પ્રવાસીઓને હાલાકી પડી હતી. (અમય ખરાડે)

થાણેમાં પાહને સ્કૂટરને અડફેટમાં લેતાં મહિલાનું મોત

થાણે: થાણેમાં અજાણ્યા વાહને સ્કૂટરને અડફેટમાં લેતાં ૨૧ વર્ષની મહિલાનું મૃત્યુ થયું હતું, એમ ટ્રાફિક પોલીસે જણાવ્યું હતું.

થાણેના નાગલા બંદર ખાતે શનિવારે રાતના ૧૦ વાગ્યે આ ઘટના બની હતી, જેમાં મૃત્યુ પામેલી મહિલાની ઓળખ ગઝલ તુતેજા

તરીકે થઇ હતી.

થાણેના ઘોડબંદર રોડ ખાતે રહેતી ગઝલ સ્કૂટર પર જઇ રહી હતી ત્યારે પાછળી આવી રહેલા વાહને તેના સ્કૂટરને ટક્કર મારી હતી.

આ અકસ્માતમાં ગંભીર રીતે ઘવાયેલી મહિલાનું ઘટનાસ્થળે જ મોત થયું હતું અને તેના મૃતદેહને

બાદ માં પોસ્ટમોર્ટમ માટે હોસ્પિટલમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો.

કાસારવડવલી પોલીસ સ્ટેશનમાં આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને અકસ્માત બાદ ફરાર થયેલા વાહનચાલકની શોધ ચલાવાઇ હતી. (પીટીઆઇ)■

સગીરા અને તેના પિતાએ આરોપ પાછા ખેંચ્યા: બળાટકારના કેસમાં ચુપક નિર્દોષ

થાણે: ૨૦૨૦માં સગીરાનું અપહરણ અને તેના પર બળાટકાર ગુજારવાના આરોપનો સામનો કરી રહેલા યુવકને થાણેની કોર્ટે નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો, કારણ કે પીડિતાએ સ્વીકાર કર્યો હતો કે તેમની વચ્ચે સહમતીથી સંબંધ બંધાયા હતા અને તેના પિતાએ પણ કહ્યું હતું કે યુવક સામે તેમની કોઇ ફિરિયાદ નથી.

પીડિતાએ આરોપી સાથે લગ્ન કર્યા હતાં અને તેમને બે સંતાન છે, એમ વિશેષ પોક્સો કોર્ટના જજ ડી.એસ. દેશમુખે ૯ જુલાઈએ આપેલા પોતાના આદેશમાં નોંધ્યું છે.

ભાવંદરમાં રહેતી સગીરાનું ૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ના રોજ અપહરણ કરવા અને તેના પર બળાટકાર ગુજારવાનો પચીસ વર્ષના યુવક પર આરોપ હતો, જે ઝારખંડનો વતની છે.

સગીરાના પિતાએ ૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ના રોજ ભાવંદર પોલીસ સ્ટેશનમાં તેની પુત્રીની મિસિંગ ફિરિયાદ નોંધાવી હતી, જેમાં જણાવ્યું હતું કે તેની પંદર વર્ષની પુત્રી ઘરેથી નીકળ્યા બાદ પાછી ફરી નથી.

દરમિયાન યુવક સામે ભારતીય

દંડસંહિતા અને પ્રોટેક્શન ઓફ ચિલ્ડ્રન ફોમ સેક્સ્યુઅલ ફોર્સીસ (પોક્સો) એક્ટ હેઠળ ગુનો દાખલ કરાયો હતો. જોકે સુનાવણી દરમિયાન પીડિતા અને તેના પિતા દ્વારા પોલીસના અગાઉના રિપોર્ટ થી વિરોધાભાસી વલણ અપનાવ્યું હતું.

જજે નોંધ્યું હતું કે ફિરિયાદ પક્ષના સાક્ષીદારે (પીડિતાના પિતા) કબૂલ્યું હતું કે પીડિતા પોતાની મરજીથી આરોપી સાથે ભાગી છુટી હતી. બંને વચ્ચે પ્રેમસંબંધ હતા અને આરોપીએ પીડિતા સાથે શારીરિક સંબંધ બાંધવા માટે દબાણ કર્યું નહોતું.

સાક્ષીદારે કબૂલ્યું હતું કે આરોપી અને પીડિતા પતિ-પત્ની છે અને તેમને બે સંતાન છે. આરોપી સામે તેની કોઇ ફિરિયાદ નથી.

કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે આરોપી સાથે પીડિતા લગ્ન કરવા માગતી હતી અને ૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ના રોજ બાથરૂમ જવાને બહાને તે ઘરેથી નીકળી હતી અને આરોપીને મળી હતી. બાદમાં બંને જણ પટના જતા રહ્યા હતાં, જ્યાં તેમણે લગ્ન કર્યા હતાં અને સહમતીથી તેમની વચ્ચે શારીરિક સંબંધ બંધાયા હતા. (પીટીઆઇ)■

સિંધુદુર્ગમાં ભારે વરસાદ

૧૬ સિંચાઈ પ્રોજેક્ટ ઓવરફ્લો, ૭ જળાશયમાં ૮૦ ટકાથી વધુ પાણીનો સંગ્રહ

સાવંતવાડી: સિંધુદુર્ગ જિલ્લામાં ભારે વરસાદને કારણે આ વર્ષે પાણીની અછતની ચિંતા દૂર થઈ ગઇ છે. જિલ્લાના કુલ ૪૨ સિંચાઈ પ્રોજેક્ટ્સમાંથી ૧૬ પ્રોજેક્ટ્સ ૧૦૦ ટકા ભરાઈ ગયા છે, જ્યારે અન્ય સાત પ્રોજેક્ટ્સમાં ૮૦ ટકાથી વધુ પાણીનો સંગ્રહ છે. કેટલાક પ્રોજેક્ટ્સ સમારકામ હેઠળ હોવાથી, તે હજુ સુધી તેમની સંપૂર્ણ ક્ષમતા સુધી પહોંચ્યા નથી.

આ વર્ષે જિલ્લામાં ૮ મે થી શરૂ

પુણેમાં ત્રણ વર્ષમાં શ્વાન કરડવાના ૬૫,૦૦૦ કેસ

મુંબઈ: પુણે શહેરમાં છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં શ્વાન દ્વારા કરડવાના ૬૫,૦૦૦થી વધુ કેસ નોંધાયા છે અને છેલ્લા ત્રણ વર્ષમાં એક લાખથી વધુ શ્વાનનું વંધ્યીકરણ કરવામાં આવ્યું હોવાનું રાજ્યના પ્રધાન ઉદય સામંતે શુક્રવારે વિધાન પરિષદમાં જણાવ્યું હતું.

ગુરુવારે ભાજપના સભ્ય અમિત ગોરખેએ વિધાન પરિષદમાં પુણે અને પિંપરી-વિંચવડમાં રખડતા શ્વાન લોકોમાં ૨૯ વધી રહ્યો છે અને તેની સાથે કામ કરતી એજન્સીને લગતો મુકો ઉઠાવ્યો હતો. તેનો જવાબ આપતા ઉદય સામંતે

થયેલો વરસાદ ૧૬ મેથી વધ્યો હતો. પછી, ૨૬ અને ૨૭ મેથી ૩ મ વિસ્તારની નદીઓ પૂરજોશમાં વહેવા લાગી. આ કારણે, મે મહિનામાં જ ઘણા પ્રોજેક્ટ્સમાં પાણીનો સંગ્રહ શરૂ થયો. જૂનના પહેલા અઠવાડિયામાં વરસાદ ઓછો હોવા છતાં જૂનના અંતમાં અને ૭ જુલાઈના પહેલા અઠવાડિયામાં ફરી ભારે વરસાદને કારણે પ્રોજેક્ટ્સમાં પાણીનો સારો સંગ્રહ થયો છે.

જિલ્લામાં હાલમાં ઉપયોગી પાણીની

ટકાવારી ૮૩.૮૫ ટકા છે. કંકાવલીના પછી, ૨૬ અને ૨૭ મેથી ૩ મ વિસ્તારની નદીઓ પૂરજોશમાં વહેવા લાગી. આ કારણે, મે મહિનામાં જ ઘણા પ્રોજેક્ટ્સમાં પાણીનો સંગ્રહ શરૂ થયો. જૂનના પહેલા અઠવાડિયામાં વરસાદ ઓછો હોવા છતાં જૂનના અંતમાં અને ૭ જુલાઈના પહેલા અઠવાડિયામાં ફરી ભારે વરસાદને કારણે પ્રોજેક્ટ્સમાં પાણીનો સારો સંગ્રહ થયો છે.

કેન્દ્ર સરકારની ગાઈડલાઈન અને સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને પગલા લેવાં આવી રહ્યા છે, તે મુજબ વંધ્યીકરણ કરવા તેમ જ રેબિઝ વિરોધી રસી આપવા પર રાજ્યમાં વિશેષ ઝુબેશ હાથ ધરવાનો નિર્ણય રાજ્ય સરકારે લીધો હોવાનું તેમણે જણાવ્યું હતું. એ સાથે જ મુંબઈના ધોરણની માફક જ પાળેલા શ્વાન માટે લાઈસન્સ લેવાનો નિયમ સમગ્ર રાજ્યમાં અમલમાં લાવવા માટે રાજ્ય સરકાર વિચાર કરી રહી હોવાનું પણ તેમણે વિધાન પરિષદમાં કહ્યું હતું.

સ્પાઈસ જેટની ફ્લાઈટ મોડી પડી: પ્રવાસીઓએ કર્યું વિરોધ પ્રદર્શન

મુંબઈ : ટ્રેનો મોડી પડવાનું, અને તેને કારણે રેલવે સ્ટેશનો પર થતી અંધાધૂંધીના દૃશ્યો મુંબઈગરાં માટે લગભગ રોજના કહી શકાય તેવા છે. પરંતુ ઘણી વખત ફ્લાઈટ મોડી પડવાના કારણે એરપોર્ટ પર પણ આવા દૃશ્યો સર્જાતા જોવા મળે છે. મુંબઈ એરપોર્ટ પર પણ આવા દૃશ્યો જોવા મળ્યા જ્યારે મુંબઈના છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પર સ્પાઈસજેટની દુબઈ જતી ફ્લાઈટ ૧૦ કલાકથી વધુ મોડી પડતા મુસાફરોએ અંધાધૂંધી અને હતાશાનો સામનો કરવો પડ્યો હતો, જેના કારણે ટર્મિનલની અંદર વિરોધ પ્રદર્શન શરૂ થયું હતું.

એરલાઇન દ્વારા મળેલી પ્રારંભિક જાણકારી મુજબ મૂળ ૧:૫૦ વાગ્યે ઉડાનારી ફ્લાઈટ ટેકનિકલ સમસ્યાઓના

કારણે મોડી પડી હતી. જોકે કલાકો સુધી નવા સમય અંગે કોઈ વધુ સ્પષ્ટતા ન મળતાં મુસાફરોમાં ગુસ્સે થયા હતા. ઘણા મુસાફરોએ આરોપ લગાવ્યો હતો કે આટલા કલાકો રાહ જોવડાવ્યા બાદ પણ સ્પાઇસજેટ ખોરાક અને પાણી જેવી મૂળભૂત સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં નિષ્ફળ ગઈ હતી. ઘણાએ એરલાઇનના ગ્રાઉન્ડ સ્ટાફ તરફથી સંકલન અને સહાયના અભાવની પણ ફરિયાદ કરી હતી, જેના કારણે તેમની તકલીફમાં વધારો થયો હતો. ધૂંધવાયેલા અને થાકેલા મુસાફરોએ એરપોર્ટ ટર્મિનલની અંદર વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું. સોશિયલ મીડિયા પર ફરતા થયેલા વીડિયોમાં ગુસ્સે ભરાયેલા મુસાફરોના ટોળા સ્પાઇસજેટના અધિકારીઓ પાસેથી જવાબો અને જવાબદારીની માંગણી કરતા જોવા મળે છે.

ભાયંદરમાં ચુપકની હત્યા કરી ફરાર થયેલો આરોપી ૧૩ વર્ષ બાદ બિહારથી ઝડપાયો

મુંબઈ: ભાયંદરમાં ચાકુના ઘા ઝીંકીને ચુપકની હત્યા કર્યા બાદ ફરાર થયેલા આરોપીને કાઠમ બ્રાન્ચે ૧૩ વર્ષ બાદ બિહારથી ઝાપી પાડ્યો હતો. આરોપીની ઓળખ બંગાલી ઉર્ફ મહાનંદ મિસ્ત્રી તરીકે થઇ હોઇ તે ગુનો આચર્યા બાદ દિલ્હી, પટના, બિહાર તેમ જ નેપાળમાં છુપાતો ફરતો હતો, એમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.

પોલીસ અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર ભાયંદર પૂર્વમાં બી.પી. કોસ રોડ નંબર-૩ પરના કાશિબાઇ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ખાતે ગાળામાં ૬ ઑગસ્ટ, ૨૦૧૨ના રોજ હત્યાની ઘટના બની હતી. આરોપી બંગાલી અને મુતક વિનૌદ પ્રભુ ગુપ્તા વચ્ચે કોઇ બાબતે ઝઘડો થયો હતો, જેને કારણે આરોપીના મનમાં તેના પ્રત્યે રોષ હતો.

બંને જણ ગાળા નંબર-૨૩માં રહેતા

હતા અને ઘટનાને દિવસે રહેવા અને જમવાને મુદ્દે બંને વચ્ચે ઝઘડો થતાં ઉછેરાયેલા બંગાળીએ વિનોદ ગુપ્તા પર ચાકુના ઘા ઝીંકીને તેને મોતને ઘાટ ઉતાર્યો હતો. બાદમાં તે ફરાર થઇ ગયો હતો. નવઘર પોલીસ સ્ટેશનમાં આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને આરોપીની શોધ ચલાવાઇ રહી હતી. આરોપી બિહારનો વતની હોવાથી પોલીસ તેની શોધમાં ત્યાં ગઇ હતી, પણ તે મળ્યો નહોતો. આરોપી ગુનો આચર્યા બાદ દિલ્હી, પટના, બિહાર અને નેપાળમાં ગયો હતો અને નામ બદલીને ત્યાં રહ્યો હતો. આખરે ૧૩ વર્ષ બાદ કાઠમ બ્રાન્ચ યુનિટ-૧ (કાશીમીરા)ના અધિકારીઓએ તેને બિહારના નરકટીયાગંજ બસ સ્ટેન્ડ ખાતેથી પકડી પાડ્યો હતો. ■

સ્મરણાંજલિ

પ્રા. ડોક્ટર નીતા રામૈયા

આગમન - 14 / 07 / 1941 | લિધાય - 12 / 10 / 2024

સરવાળી સહર્મની, ગુણનો ગુણકાર
બાદબાકી બુરાઈની, ભ્રમનો ભગાડાર

પ્રાધ્યાપક, કવયિત્રી, પ્રેમાળ અનુશાસનચિત્ર વ્યક્તિત્વ,
અમે તમારા પગલે ચાલવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ
અમે તમારી સતત હાજરી અનુભવીએ છીએ
તમે જે કાંઈ કર્યું એ બદલ, એ બધા માટે તમારો ઋણીચારક

સ્વ.શાર્દૂલનું સ્મૃતિ સ્મરણ

રામૈયા પરિવાર
(પ્રમોદ, શર્વિલ, શેતલ)

+91 9833658374
sharvilramaiyawork1@gmail.com

બાલાસિનોર દશાનીમા વણિક મરણ પ્રાર્થના સભા

સ્વ. સરલાબેન નવનીતલાલ દેસાઈ (દેડકી) (ઉ. વ. ૯૩)

સ્વ. નવનીતલાલ ઓચ્છવપાલ દેસાઈના ધર્મપત્ની.
મીતા, સ્વ. અશીત, સ્વ. બેલાની માતાશ્રી.
સ્મીતા, વૃંજકુમાર તથા પંકજકુમારના સાસુ.
પુત્ર વિરેન્દ્ર ગાંધી અને વહુ આશા ગાંધી
ચીર્તાન, પૂજા, નીપા, તેજસની દાદી. સિધીકા અને
વિકાશની વડસાસુ. પૌત્ર અલવીના, કેડેન, વીર, ઝારા.
તા. ૧૧.૦૭.૨૦૨૫ના રોજ શ્રી જીયરણ પાખ્યા છે.

પ્રાર્થના સભા:
મંગળવાર, તા. ૧૫-૦૭-૨૦૨૫
સ્થળ: ભારતીય વિદ્યાભવન, ચોપાટી
સમય: સાંજે ૫ થી ૭ કલાકે
બારમા તથા તેરમાની લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

ભિવંડીમાં ૧૪ વર્ષનો કિશોર નદીમાં ડૂબી ગયો

થાણે:ભિવંડી જિલ્લાના શેલાર ગામમાં આવેલી કામવારી નદીમાં મિત્રો સાથે તરવા ગયેલા ૧૪ વર્ષના કિશોરનું ડૂબી જવાથી મૃત્યુ થયું હોવાનો બનાવ નોંધાયો હતો.

ભિવંડી-નિઝામુર ફાયરબ્રિગેડના અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ ભિવંડીમાં રહેતો સુરજ તિવારી બે દિવસથી તેના ઘરેથી ગાયબ હતો. તેના પરિવારે ભિવંડી તાલુકા પોલીસ સ્ટેશનમાં તેના મિત્રોિની ફરિયાદ નોંધાવી હતી. પોલીસે તપાસ દરમ્યાન તેના મિત્રોની પૂછપરછ કરી હતી.

મિત્રોએ તપાસ દરમ્યાન પોલીસને જણાવ્યું હતું કે તેઓઓ શેલાર ગામમાં આવેલી કામવારી નદીમાં તરવા ગયા હતા એ દરમ્યાન સુરજ પાણીમાં ડૂબી ગયો હતો. એ બાદ ફાયરબ્રિગેડ અને પોલીસ સર્ચ ઓપરેશન હાથ ધર્યું હતું. ■

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

મળે છે. કાર્યક્રમમાં મહિલાઓનો પણ સમાવેશ હતો.

બાદમાં તેને એક પુરુષ તેને તેની બહેનની જાહેરમાં માફી માગવા માટે કહેવામાં આવે છે, જેમની સાથે તેણે અગાઉ દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો. ઉપરાંત રાજ્ય, તેના ભાષાકીય તથા સંસ્કૃતિ વારસાનું ‘અપમાન’ કરવા બદલ પણ માફી માગવાનું કહેવામાં આવે છે. શિવસેના (યુબીટી)ના વિરાર શહેર પ્રમુખ ઉદય જાધવે (જે ઘટનાસ્થળે હાજર હતા) પાછળથી આ કાર્યવાહીની યોગ્ય ઠેરવી હતી.

‘જો કોઇ મરાઠી ભાષા, મહારાષ્ટ્ર અથવા મરાઠી લોકોનું અપમાન કરવાની હિંમત કરશે તો તેને સાચી શિવસેના સ્ટાઇલમાં જવાબ આપવામાં આવશે. અમે ચૂપ નહીં બેસીશું, એમ પણ જાધવે જણાવ્યું હતું.

‘ઢાલવર મહારાષ્ટ્ર અને મરાઠી માણસ માટે ખરાબ બોલી રહ્યો હતો અને તેને

‘ચીઅર્સ’

આબકારી વિભાગના દરેક વહીવટી વિભાગમાં વિદેશી દારૂના ઉત્પાદન માટે લાઇસન્સ જારી કરશે. વિદેશી દારૂ ઉત્પાદન (એક્સેલટુ) લાઇસન્સ માટે અજિત પવારની અધ્યક્ષપદે સમિતિ નીમવામાં આવતા આશ્રય વ્યક્ત કરવામાં આવી રહ્યું છે. તેનું કારણ એ છે કે અજિત પવારના નિકટના સંબંધીઓ આ જ વ્યવસાયમાં સંકળાયેલા છે. બારામતીમાં એક મોટી દારૂની ફેક્ટરી છે. ત્યાંથી દારૂ ઉઘોગ સાથે સંકળાયેલા લોકોના મતે તેમની અધ્યક્ષતામાં સમિતિની નિમણૂક કરવાનો અર્થ વ્યવસાયિક હિતો જાળવવાનું જોખમ નિષ્ણાતો વ્યક્ત કરી રહ્યા છે.

રાજ્યને એક્સાઇઝ વિભાગ તરફથી ચોથી સોથી વધુ મહેસૂલ (લગભગ રૂ. ૪૩,૦૦૦ કરોડ) મળે છે. ‘મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહિણ’ યોજનાના મોટા ખર્ચને કારણે આવક વધારવા માટે સરકાર નવા વિકલ્પો શોધી રહી છે. સરકારે એક્સાઇઝ આવક વધારવા માટે એક સમિતિની નિમણૂક કરી હતી. જો આ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણોનો અમલ કરવામાં આવે તો વિભાગની વાર્ષિક આવકમાં ૧.૪,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો વધારો થશે. સમિતિની ભલામણોના ભાગ રૂપે દારૂને વેચાણ માટે લાઇસન્સ જારી કરવામાં આવશે. રાજ્યમાં ૧૭૧૭ દારૂની દુકાનો છે. ૧૮૭૪ પછી આ પ્રકારના નવા લાઇસન્સ આપવાનું બંધ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. ■

અધિવેશનમાં હું તેમને

આ અંગે પ્રતિક્રિયા આપી છે. અજિત પવાર રવિવારે પુણે જિલ્લામાં વિવિધ વિકાસ કાર્યો અને સમસ્યાઓની સમીક્ષા કરવા આવ્યા હતા. આ સમયે તેમને જયંત પાટીલના રાજીનામા વિશે પૂછવામાં આવ્યું ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, તેમના પક્ષમાં તેમણે શું કરવું જોઈએ, એ તેમનો અંગત વિષય છે.

શું જયંત પાટીલ તમારી સાથે આવશે? એવો સવાલ કરવામાં આવતાં અજિત પવારે કહ્યું હતું કે, જયંત પાટિલ એક વરિષ્ઠ નેતા છે. અમે ઘણા વર્ષો સાથે કામ કર્યું છે. જયંત પાટિલ, દિલીપ વળસે-પાટિલ, આર. આર. પાટીલ, અમે બધા ૯૦ના દાયકાના બેચના છીએ. અમે હવે વિધાનસભ્ય તરીકે અમારા આઠમા કાર્યકાળમાં છીએ. અમે ઘણા વર્ષો સાથે કામ કર્યું હોવાથી અમારો સંબંધ છે, પરંતુ એ વાત જાણીતી છે કે તેમની અને મારી રાજકીય ભૂમિકાઓ અલગ છે.

અજીત પવારે વધુમાં કહ્યું હતું કે, અમને તેમના રાજીનામાનું કારણ ખબર નથી અને અમને પૂછવાનો અધિકાર પણ નથી. જો અમે આવતા અઠવાડિયે સત્રમાં તેમને મળીશ, તો હું તેમને પૂછીશ. તેઓ છથી સાત વર્ષથી પ્રદેશ પ્રમુખ છે. તેથી, તેઓ અન્ય લોકોને તક આપીને રાષ્ટ્રીય સ્તરે જવાની ઈચ્છા ધરાવતા હોય એવું કાઢય છે.

શનિવારે દેવેન્દ્ર ફાઇવીસને પણ જયંત પાટિલના રાજીનામા અંગે એક સવાલ કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, આ તેમની પાર્ટીનો આંતરિક મુદ્દો છે. રાજીનામું આપનારાઓને શુભેચ્છાઓ અને નવા પ્રદેશ પ્રમુખ બનાનારાઓને શુભેચ્છાઓ. સારા કાર્ય માટે બધાને શુભેચ્છાઓ. ■

દાતાને દાન માટે અપીલ		
		
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ ટાટા હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
દર્દીઓના નામ	ઉંમર	ખર્ચ (રૂ.)
૧) કિશાનેદનું અધિકારી	૨૯	૭૦,૦૦૦
૨) કાંચેલા બીબી	૪૩	૩૦,૦૦૦
૩) કાખિતા કુમાર દાસ	૨૫	૮,૦૦,૦૦૦
૪) કમલ ચોષ	૫૧	૧,૫૦,૦૦૦
૫) કવિતા પ્રજાપતિ	૨૦	૩૦,૦૦૦
૬) કાખિતા પંડિત દાસ	૪૩	૧,૦૦,૦૦૦
૭) લવલી સુકુલ સહા	૩૩	૫૦,૦૦૦
૮) લાલચંદ હળદર	૬૬	૧,૭૫,૦૦૦
૯) લક્ષ્મી માધર	૪૩	૯૦,૦૦૦
૧૦) લક્ષ્મણ યાદવ	૩૨	૨,૦૦,૦૦૦
૧૧) લક્ષ્મી રોય	૩૮	૬૦,૦૦૦
૧૨) લક્ષ્મી હળદર સિંહ	૪૭	૧,૫૦,૦૦૦
૧૩) લક્ષ્મી પોલ	૩૪	૬૦,૦૦૦
૧૪) લાખન ડાહુઈ	૪૯	૨,૦૦,૦૦૦
૧૫) લલિત યાદવ	૬૮	૨,૫૦,૦૦૦
૧૬) લક્ષ્મી કુમારી	૩૬	૨,૫૦,૦૦૦
૧૭) લાખનયા પ્રભુ બર્મન	૫૯	૪૦,૦૦૦
૧૮) મોમતાજ બેગમ મોન્ડલ	૪૩	૨૦,૦૦૦
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ સાધન હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
૧૯) કુવારબેને મેવાડા	૫૭	૨૨,૦૦૦
૨૦) લક્ષ્મી દેવી શર્મા	૫૪	૯૦,૦૦૦

ઉપરોક્ત દર્દીઓને વધુમાં વધુ મદદ કરવાની ‘જીવન પ્રકાશ’ વિનંતી કરે છે. દાતાઓએ દાનની રકમ નીચેના સરનામે મોકલવી.

સરનામું:- ભાખન શ્રી ભરત પાઠક, જીવન પ્રકાશ, ૧૧/૫ અવંતિ એપાર્ટમેન્ટ, લી-વિંગ, ફ્લેન્ક રોડ, સાયન ઇસ્ટ, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૨.

દાનમાં આપવામાં આવતી રકમ ૮૦જી હેંકજ કર્મમાં રાહતપાત્ર છે.

શું લાડકી બહિણ યોજના મહાયુતિ સરકાર માટે માથાનો દુખાવો: કેબિનેટ પ્રધાનનું નિવેદન ચર્ચામાં

મુંબઈ: મુખ્ય પ્રધાનની લાડકી બહિણ યોજના મહાયુતિ માટે સત્તામાં પાછા ફરવા માટે ગેમ-ચેન્જર બની હતી. જોકે, વારંવાર એવા આરોપો લગાવવામાં આવી રહ્યા છે કે ઘણા વિકાસ કાર્યો અને વિવિધ વિભાગોના ભંડોળ આ યોજના માટે વાળવામાં આવ્યા છે. હવે એનસીપીના અજિત પવાર જૂથના એક વિધાનસભ્યએ કહ્યું કે લાડકી બહિણ યોજના વિકાસ ભંડોળમાં વિલંબનું કારણ બની રહી છે. આ કારણે આ યોજનાને લઈને રાજકીય વર્તુળોમાં ફરી એકવાર આક્ષેપો અને પ્રતિઆક્ષેપો શરૂ થયા છે.

કેબિનેટ પ્રધાન દત્તાત્રેય ભરણેએ તાજેતરમાં ઇન્દાપુરમાં ચેક વિતરણ કાર્યક્રમમાં ઇન્દાપુર તાલુકાના વિકાસ કાર્યો અને તેના માટે મળેલા વિકાસ ભંડોળ અંગે વિગતવાર ટિપ્પણી કરતા કહ્યું હતું કે વિકાસ

ભંડોળ મળવામાં વિલંબ પાછળ લાડકી બહિણ યોજના કારણભૂત છે. તેમના આ નિવેદનને કારણે રાજકીય વર્તુળોમાં ખળભળાટ મચી ગયો છે.

ભરણેએ કહ્યું કે, હું મુંબઈ, પુણે કે કચાંચ પણ હાઉં, હું એ જાણવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છું કે ઇન્દાપુર તાલુકાને તેમાંથી મહત્તમ ભંડોળ કેવી રીતે મળી શકે. આજે, લાડકી બહિણ યોજનાને કારણે, ભંડોળ આજવામાં થોડો વિલંબ થઈ રહ્યો છે, પરંતુ બધું ધીમે ધીમે પાટા પર આવી રહ્યું છે.

થોડા મહિના પહેલા શરૂ થયેલી આ યોજના સરકારી તિજોરી પર દબાણ લાવી રહી હોવાની ચર્ચા હતી. ઉપરાંત, રાજકીય વર્તુળોમાં એવી પણ ચર્ચા હતી કે આનાથી અન્ય વિકાસ કાર્યો માટે ભંડોળ ફાળવવામાં વિલંબ થઈ રહ્યો છે. ■

મરાઠી વિરોધી ટિપ્પણી

યોગ્ય પાઠ ભણાવવામાં આવ્યો હતો. અમે તેને રાજ્યના લોકો અને જેમને તેણે નારાજ કર્યા હતા તેમની માફી માગવા કહ્યું હતું,’ એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

પોલીસ અધિકારીએ પુષ્ટિ આપી હતી કે શનિવારે આ ઘટના બની હતી, પણ અત્યાર સુધી કોઇ ઔપચારિક ફરિયાદી નોંધાવા ન હોવાનું કહ્યું હતું.

‘અમે વીડીયો જોયો હતો અને સચ્ચાઇની તપાસ કરી રહ્યા છીએ. બંને પક્ષ તરફથી અમને કોઇ ફરિયાદ મળી નથી,’ એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે મરાઠી ન બોલાવા બદલ મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે)ના કાર્યકરોએ ભાયંદરમાં ૧ જુલાઇએ ફૂડ સ્ટોલના માલિકની મારપીટ કરી હતી. બાદમાં એ વિસ્તારના વેપારીઓ દ્વારા વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું.

મહારાષ્ટ્ર સુરક્ષા બિલ

બંધારણીય શાસનનો અંત લાવવા અને આ શહેરી કાર્યકરો દ્વારા અરાજકતા ફેલાવવાનું નક્કી કર્યું હતું,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

‘બંદૂકો સાથે લડતા લોકોને જોઈ શકીએ છીએ, પરંતુ આ શહેરી (નક્સલ) કાર્યકરો અદ્રશ્ય છે અને ધીમે ધીમે સિસ્ટમને ભ્રષ્ટ કરી રહ્યા છે. તેથી, આ નવો કાયદો શહેરી નક્સલવાદ સામે મોટી કાર્યવાહી કરવામાં અમને મદદ કરશે,’ એમ મુખ્ય મંથ્રાને કહ્યું હતું.

ફાઇવીસને કહ્યું હતું કે ૧૨,૦૦૦થી વધુ સૂચનો પ્રાપ્ત થયા હતા જેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને જરૂરી ફેરફારો કરવામાં આવ્યા હતા, અને બંને ગુહોમાં ચર્ચા પછી બિલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

‘જે લોકો બિલની વિરુદ્ધ બોલે છે તેઓ એક રીતે ડાબેરી ઉગ્રવાદની વિચારધારાને આગળ વધારવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. આ બિલે સરકાર સામે વિરોધ કરવાનો, બોલવાનો કે લખવાનો કોઈનો અધિકાર છીનવી લીધો નથી,’ એમ મુખ્ય મંથ્રાને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

દેશની કાનૂની વ્યવસ્થા અન્ય પડકારોનો સામનો કરી રહી છે અને તેને સુધારવાની ખૂબ જ જરૂર છે એવા ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ ભૂષણ ગવર્ઠના તાજેતરના નિવેદન વિશે પૂછવામાં આવતા ફાઇવીસે રહ્યું હતું કે સીજેઆઈની ટિપ્પણીઓ એકદમ સાચી છે.

‘આપણી ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થાને ઝડપી બનાવવાની જરૂર છે,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

‘મને લાગે છે કે એક તરફ કાયદો છે, બીજી તરફ સિસ્ટમ છે, અને ત્રીજી બાજુ કોર્ટ છે. જ્યારે કોર્ટ ધીમે ધીમે તેને સ્વીકારશે ત્યારે ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થા ઝડપી બનશે,’ એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. ■

મુંબઈ-પુણે મુસાફરીનું

૧.૭૫ કિમી લાંબી છે અને બીજી ૮.૯૨ કિમી લાંબી છે. ૮.૯૨ કિમી લાંબી ટનલ એશિયામાં પર્વત અને તળાવની નીચેથી પસાર થતી સૌથી પહોળી ટનલ છે.

આ ટનલ લોનાવાલા તળાવની લગભગ ૫૦૦થી ૬૦૦ ફૂટ નીચેથી જશે. ટનલની પહોળાઈ ૨૩.૭૫ મીટર છે. આ ટનલ પર કામ વિશ્વની સૌથી અઘતન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવી રહ્યું છે. મુસાફરો અને વાહનોની સલામતી માટે કાળજીપૂર્વક વિચારણા કરીને આ ટનલ બનાવવામાં આવી રહી છે. કલેક્ટરીની સ્થિતિમાં, દર ૩૦૦ મીટરે બહાર નીકળવાના માર્ગો તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. ટનલની દિવાલને પાંચ-મીટર કવરથી ઢાંકવામાં આવશે અને તેના પર આગ-પ્રતિરોધક કોટિંગ લગાવવામાં આવશે.

આગ બુઝાવવા માટે એક અત્યાધુનિક સિસ્ટમ છે. આ ટનલ, નવો કોરિડોર, ઘણા કારણોસર અનોખાં હશે. આ પ્રોજેક્ટ એન્જિનિયરિંગ કૌશલ્યનું ઉત્તમ ઉદાહરણ હોવાનું કહીને, મુખ્ય પ્રધાને પ્રોજેક્ટની પ્રશંસા કરી હતી. કેમ કે, પ્રોજેક્ટનું કામ ખૂબ જ મુશ્કેલ અને પડકારજનક છે.

આ કોરિડોર ખીણોમાંથી પસાર થાય છે અને જ્યારે પવન ખૂબ જ ઝડપથી ફૂંકાઈ રહ્યો હોય ત્યારે કામ કરવું ખૂબ જ મુશ્કેલ છે, પરંતુ આવી સ્થિતિમાં પ્રોજેક્ટનું કામ યોગ્ય રીતે ચાલી રહ્યું છે. ■

સમૃદ્ધિ મહામાર્ગ માટે

અસમર્થતા દર્શાવી હોવાથી, તે હુઝૂર મદટી પ્રોજેક્ટ નામની કંપનીને આપવામાં આવ્યું હતું. તેને રૂ. ૨,૭૦૦ કરોડમાં ૮૦૦ કરોડ રૂપિયાના વધારા સાથે આપવામાં આવ્યું હતું,’ એમ તેમાં જણાવાયું છે. પવારના પત્રમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે હુઝૂર મદટી પ્રોજેક્ટ પાસે કુલ ૧.૫૨ કરોડ શેર છે, જેમાંથી ૨૩ લાખ શેર અંમએસઆરડીસી સાથે જોડાયેલા અધિકારીના સંબંધી પાસે છે. ‘તેથી જ કંપનીને ઊંચા દરે ટેન્ડર આપવામાં આવ્યું હતું,’ એમ તેમાં જણાવાયું છે.પવારે પોતાની ફરિયાદમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે સમૃદ્ધિ હાઇવેના ૧૭૯ કિમી લાંબા જાલના-નાંદેડા કામ માટે ટેન્ડરના આંકડા વધારીને આપવામાં આવ્યા હતા. ‘શક્ષ્માતમાં, આ ટેન્ડરમાં રકમ ૧૧,૪૪૨ કરોડ રૂપિયા નક્કી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે તે ખરેખર ૧૫,૫૫૪ કરોડ રૂપિયામાં આપવામાં આવ્યું હતું. ટેન્ડર પ્રક્રિયા દરમિયાન કિંમત ઘટવાની અપેક્ષા હતી, પરંતુ તેમાં ૪,૪૪૨ કરોડ રૂપિયાની વધારે કિંમતે આપવામાં આવ્યું હતું. કેન્દ્રીય ટેકેદારી ટીમે પણ ઉપરોક્ત વધેલા દરે આપવામાં આવેલા ટેન્ડરની નોંધ લીધી હતી અને હાલ પૂરતું પ્રક્રિયા સ્થગિત કરી દીધી હતી,’ એમ ફરિયાદમાં જણાવાયું છે.

ફાંજુરમાર્ગમાં બહુમાળીય

ગાંધી માર્કેટ નજીક એન.જી.રોયલ પાર્ક નામની ગ્રાન્ડ પ્લસ ૨૦ માળની બિલ્ડિંગ આવેલી છે. રવિવારે સવારના ૧૧.૪૦ વાગ્યાની આસપાસ ૧૬થી ૧૮માં માળ વચ્ચેના ઈલેક્ટ્રિક ડક્ટમાં અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી. આગની જાણ થતા ઘટનાસ્થળે ફાયરબ્રિગેડના ત્રણ ફાયર એન્જિન, એક ફાયર ટેન્ડર, બે જંબો વોટર ટેન્કર, એક હાઈ રાઈઝ ફાયરફાઈટિંગ વ્હિકલ્સ, એક ંટ્ટિબલ લેડર, ક્વિક રિસ્પન્સ હોસ્પિટલ્સ અને ત્રણ એમ્બ્યુલન્સ સાથે પહોંચી ગઈ હતી.

ફાયરબ્રિગેડના ઉચ્ચ અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ રવિવારનો રજાનો દિવસ હોવાથી મોટાભાગના લોકો ઘરે હતા. ઈલેક્ટ્રિક ડક્ટમાં આગ લાગી હોવાનું જણાયા બાદ અનેક રહેવાસીઓ નીચે ઉતરી આવ્યા હતા. ૧૬થી ૧૮મા માળની વચ્ચે ડક્ટમાં લાગેલી આગ બાદમાં પહેલાથી ઉપરના ૧૯ માળ સુધી ફેલાઈ ગઈ હતી.

પારસી મરણ

જીમી ફરામજી જેસીયા તે મીઠું છે. જેસીયાના ખાવિંદ. તે મરહુમો શેહરૂઝ તથા ફરામજી જેસીયાના દીકરા. તેડેલખાળ પી. ઝઘવાલા, અન્હાળ આર. છરાની ને નીના. અને. દુમસીયાના પપ્પા. તેડેસ્તમ એસ. છરાની, નેવીલ એમ. દુમસીયા તથા મરહુમો પરવેઝ આર. ઝઘવાલાના સસરા. તે મરહુમો ખોરશેદ, હોમી ને રેશનના ભાઠ. તે ઝીઆન, નૈશાદ, જેનાઝ, ઉડ્યાન, જેશાદ ને દાનુશના મમાવા. તે મરહુમો ખોરશેદ તથા જાલ પારડીવાલાના જમાઝ. (ઉં. વ. ૯૨) રે. રે. ૭૯૭, જેસીયા બિલ્ડિંગ, રજે માળે, જામે-જમશેદ રોડ, પારસી કોલોની, દાદર-પૂર્વ, મુંબઇ-૪૦૦૦૧૪. ઉઠમણોની કિંચા : તા. ૧૪-૭-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ કલાકે દાદર મધ્યે સ્તમ્ભ ફરામ અભિયંત્રીમાં.

બોમી જીમી દેબારા તે જેસ્મીન દેબારાના ખાવિંદ. તે મરહુમો જેસ્મીન તથા જીમી દેબારાના દીકરા. તે સીમરોજ દેબારાના પપ્પા. તે એલબીન અરુનના સસરા. તે મીનાઝ જોમી તથા સાયરસ દેબારાના ભાઠ. તે ટવીંકલ જોમી તથા કિરોઝ પોતિના મમાતે મરહુમો દીના તથા પરવેઝ રાંદેરીયાના જમાઝ. (ઉં. વ. ૭૨) રે. રે. ૪૩, ૬૬-કે, સુમઝજ મેન્સન, ગોવાલીયા ટેન્ડ રોડ, મુંબઇ-૪૦૦૦૨૬.ઉઠમણોની કિચા : તા. ૧૪-૭-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ કલાકે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર બેનેટ બંગલી નં.૬માં.

સંતોના રાજયને વાઈન-હિસ્ટરી

બોજને પહોંચી વળવા માટે રાજ્યભરમાં ૩૨૮ નવી દારૂની દુકાનો માટે લાઇસન્સ આપવાની યોજના બનાવી રહી છે.’

‘ખાલી તિજોરી ભરવા માટે દારૂ આધારિત આ નીતિ પરિવારો સાથે વિચાસઘાત છે. લાડકી બહેનને પૈસા ચૂકવવા માટે, મહાયુતિ સરકાર ભાઈઓ, પતિઓ અને પિતાઓને છેતરશે. દેવેન્દ્ર ફાઇવીસની સરકાર જાહેર આરોગ્યને બચાવવાને બદલે દારૂના લાઇસન્સ વેચવા બદલ ઇતિહાસમાં નામ નોંધાવશે,’ એમ તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

શરદ પવારની આગેવાની હેઠળના એનસીપી (એસપી)ના વિધાનસભ્યે દાવો કર્યો હતો કે જ્ઞાનેશ્વર, તુકારામ, તુકડોજી મહારાજ અને ગાડગે બાબા જેવા સંતોનું રાજ્ય વાઈન અને વ્હિસ્કીના બજારમાં ફેરવાઈ રહ્યું છે.

‘આજે, ૫૦ વર્ષ પહેલાં રદ કરાયેલા લાઇસન્સ પેઠા રૂપિયામાં વેચાઈ રહ્યા છે, જ્યારે તે લાઇસન્સ ૧૫ કરોડ રૂપિયાના છે. મારી પાસે ૪૭ કંપનીઓના ડિરેક્ટરોની યાદી છે જે મંત્રાલયના ચક્કર લગાવી રહ્યા છે (આ લાઇસન્સ માટે). આ લોકો આ ભ્રષ્ટ વ્યવસ્થાથી લાભ મેળવી રહ્યા છે,’ એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

સરકારને દરેક ધરમાં પાણી ઉપલબ્ધ છે કે નહીં તેની પરવા નથી, પરંતુ દારૂનો સંપૂર્ણ પુરવઠો હોવો જોઈએ, એમ તેમણે કહ્યું હતું.

‘જો આ તેમનું વિઝન અને શાસનનું મોડેલ છે, તો પૈસા માટે ગેટવે ઓફ ઈન્ડિયાને પણ વેચી દો. જ્યારે ૧૯૭૪માં રાજ્ય સરકારે આવું જ કંઈક કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે મુશ્કેલાઈ ગોરે, અહિલ્યાબાઈ રાંગણેકર અને મધુ દેડવતે જેવા કિચ્છજીએ વિરોધ કર્યો હતો જેના કારણે તે પાછો ખેંચાઈ ગયો. પચાસ વર્ષ પછી, આ સરકાર ફરીથી એ જ અર્થિ પરીક્ષણ કરી રહી છે,’ એમ આવહોડે કહ્યું હતું.

તેમણે રાજ્યના નાગરિકો, ખાસ કરીને મહિલાઓને રાજ્ય સરકારની દારૂ નીતિનો વિરોધ કરવા માટે રસ્તાઓ પર ઉતરવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનના થેઉર વિસ્તારમાં પ્રતિબંધિત વિસ્તારોમાં દારૂના કથિત વેચાણનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને ઉમેર્યું હતું કે આબકારી અધિકારીઓ આ ક્રોળામાં હાથ ધરાવે છે. આકસ્મિક રીતે, આઠમી જુલાઈના રોજ, મહારાષ્ટ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવાર, જેઓ નાણા અને રાજ્ય આબકારી મંત્રાલય ધરાવે છે, તેમણે વિધાનસભાને એવી માહિતી આપી હતી કે ૧૯૭૨ પછી રાજ્યમાં કોઈ નવા દારૂના લાઇસન્સ આપવામાં આવ્યા નથી, જોકે હાલના લાઇસન્સનું એક સ્થાનથી બીજા સ્થાને ટ્રાન્સફર કરવાની યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરીને અપાઈને મંજૂરી છે. હાલના નિયમો હેઠળ એવી કોઈ કાનૂની જોગવાઈ નથી કે તેમના અધિકારક્ષેત્રમાં દારૂના લાઇસન્સ રદ કરવાના ઠરાવો પસાર કરવાની મંજૂરી આપે. ■

ફાંજુરમાર્ગમાં બહુમાળીય

આગથી બચવા માટે બિલ્ડિંગના રહેવાસીઓ નીચે ઉતરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો પણ ધુમાડો ફેલાઈ જવાથી માળા પર અંધારું થઈ ગયું હોવાને કારણે તમામ રહેવાસીઓ નીચે ઉતરી શક્યા નહોતા.

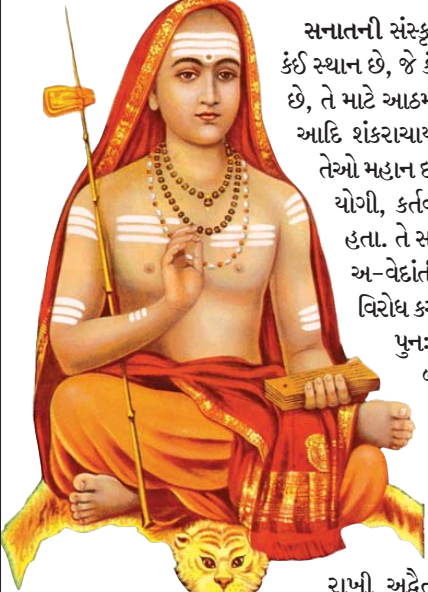
તેથી અનેક રહેવાસીઓ બિલ્ડિંગના ચોથા, ૧૩, ૧૪ અને ૧૬ તથા ૧૮મા માળા સહિત ટેરેસ પર મઠકની રાહત જોતા ઊભા

ધર્મદેજ

કોઈ સાચી વાત કરે તો વિચલિત ન થાવ, ને ખોટું કહે તો કોધની જરૂરત નથી...

મંનન

હેમંત વાળા
feedback@bombay
samachar.com

સાધના પંચકમ

સનાતની સંસ્કૃતિનું, હિન્દુ ધર્મનું આજે જે કંઈ સ્થાન છે, જે કંઈ સ્વરૂપ છે, જે કંઈ સ્થિતિ છે, તે માટે આક્રમી સદીમાં અવતરિત થયેલા આદિ શંકરાચાર્યનો ફાળો ઉલ્લેખનીય છે. તેઓ મહાન દાર્શનિક, પરમ જ્ઞાની, મહાન યોગી, કર્તવ્યનિષ્ઠ તથા પરમ ઉપાસક હતા. તે સમયે હિન્દુ ધર્મમાં પ્રવર્તમાન અ-વેદાંતી માન્યતા તથા પરંપરાનો વિરોધ કરી, યથાર્થ જ્ઞાનને તર્ક આધારે પુનઃસ્થાપિત કરી, વિવિધ બ્રામ્હ બાબતોનું ખંડન કરી સમાજમાં અભૂતપૂર્વ જાગૃતિ અને ચેતના લાવવાનું કામ તેમણે બહુ નાની ઉંમરમાં સિદ્ધ કરી દીધું હતું. ઉપનિષદને આધાર રાખી અદ્વૈત વેદાંત સિદ્ધાંતનું તેમણે અનુમોદન પણ કર્યું અને તેનો પ્રચાર-પ્રસાર પણ કર્યો. બ્રહ્મ એક માત્ર તત્ત્વ છે, આત્મા અને બ્રહ્મ વચ્ચે કોઈપણ પ્રકારની ભિન્નતા - દ્વૈત નથી તેમ તેમણે વ્યવસ્થિત રીતે પુનઃ સ્થાપિત કર્યું. વેદથી વિપરીત જ્ઞાન આપતી વિવિધ વિચારધારા સાથે સંકળાયેલ વિદ્વાનો સાથે શાસ્ત્રાર્થ યોજી, તેમનાં ભૂલ ભરેલાં વિચારોનું ખંડન કરી સનાતનની ધર્મના મૂળને વધુ મજબૂત બનાવ્યા. સાથે સાથે જ્ઞાન અર્થાત વેદાંત અને ભક્તિ બંનેનું સંતુલન જળવાઈ શકે તે માટે તેમણે મૂર્તિ પૂજા અને ઉપાસનાને વ્યવસ્થિત રીતે નિર્ધારિત કર્યા. અદ્વૈતના સિદ્ધાંતની સ્પષ્ટતા માટે તેમણે આત્મષ્ટકની રચના કરી તો ઈશ્વરની ઉપાસના માટે ‘સ્તુતિ-સ્તોત્ર’ પણ રચ્યાં. તેમણે અનેક શાસ્ત્રોની ટીકા લખી. કઠિન જણાતાં શાસ્ત્રોને, સનાતનની આધ્યાત્મના ગુહ સંદેશને, આ સંસ્કૃતિના તત્ત્વજ્ઞાનના ઊંડાણને તેમણે સરળતાથી વ્યક્ત કર્યું. તેમણે એ પણ નિર્ધારિત કર્યું કે શંકરાચાર્યની પદવી માટે ઉપનિષદો, ભગવત ગીતા અને બ્રહ્મસૂત્ર પર ટીકા કરેલી હોવી જોઈએ. ઉત્તરમાં જ્યોતિર્મઠ - બદ્રીનાથ, પૂર્વમાં પૂરી, દક્ષિણમાં શૃંગેરી તથા પશ્ચિમમાં દ્વારકા, એમ ચાર પીઠની સ્થાપના કરી સનાતની સંસ્કૃતિ તેમજ હિન્દુ ધર્મની શુદ્ધિ, પવિત્રતા તથા આધ્યાત્મિકતા જાળવી રાખવા વ્યવસ્થા ગોઠવી. સંન્યાસ પરંપરાને વધુ દ્રઢ કરવાં તેમણે દશનામી સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી અને સાધુઓ માટે નિયમો નિર્ધારિત કર્યા. આ સાથે ધર્મ તેમજ ધર્મસ્થાનની રક્ષા માટે નાગાબાવાનો સંપ્રદાય પણ સ્થાપિત કર્યો. આ સાથે તેમણે ‘સાધના પંચકમ’ની રચના કરી માનવ જાત પર એક વધુ મહાન ઉપકાર કરેલો છે. આ એક પાંચ શ્લોકોનો સમુહ છે જેમાં સાધનાના મુખ્ય સિદ્ધાંતો, મુખ્ય નિયમો સ્પષ્ટ કરાયા છે. જે વ્યક્તિને આધ્યાત્મના માર્ગે આગળ વધવું હોય, જે વ્યક્તિને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિની સાધના માટેનો અભિગમ હોય, જે વ્યક્તિને સ્થાપિત માર્ગ માટે વિશ્વાસ હોય, જે વ્યક્તિને સુગમતાથી પરમ સ્થિતિ તરફ પ્રયાણ કરવું હોય તે વ્યક્તિ માટે આ એક આશીર્વાદ સમાન ઘટના છે. અહીં પ્રથમ શ્લોકમાં વિદ્યા અને જ્ઞાનનું મહત્ત્વ સમજવાની વાત છે. આ માટે ઉપનિષદ જેવા વેદાંત ગ્રંથોના અભ્યાસ - મનન - ચિંતન માટે સૂચન તેમજ આગ્રહ કરાયો છે. પરમ સત્યને જાણવાં માટે આ એક અગત્યની વાત છે. શરૂઆત શાસ્ત્રોના અભ્યાસથી થવી જોઈએ તેમ જાદિ શંકરાચાર્યએ અહીં સ્પષ્ટ રીતે સ્થાપિત કર્યું છે. શ્રુતિ અને સ્મૃતિમાં જણાવેલ બાબતોને આધાર ગણવાની અહીં વાત છે. જ્ઞાન પછી બીજા શ્લોકમાં કર્મની વાત આવે છે. સત્કર્મ, ભક્તિ, નિષ્કામ કર્મ, પવિત્રતા તથા શુદ્ધિ તેમજ વિવિધ સાત્ત્વિકતા તેમજ નૈતિકતા આધારિત કર્મની વાત થઈ છે. રોજિંદુ કાર્ય હોય કે આધ્યાત્મિકતા લક્ષી પુરુષાર્થ; શિષ્ટાચાર, સદાચાર, શુદ્ધતા, સાક્ષીભાવ, નિર્લેપતા અને નિરવાર્થપણાને અહીં મહત્ત્વ અપાયું છે. પછીના શ્લોકમાં જ્ઞાની પુરુષ, ગુરુજન, સંતજન, પરમ ભક્ત તથા પરમ યોગી જેવા મહાત્મા સાથે સત્સંગ કરવાની વાત થઈ છે. આ મહાત્માઓના સાંનિધ્યથી શંકાનું નિવારણ થઈ શકે, માર્ગદર્શન મળી શકે અને રક્ષણ પણ પ્રાપ્ત થાય. તે પછી મનને શાંત રાખવાં, ઇન્દ્રિયોને સંયમિત કરવા, ભૌતિક વિશ્વ પ્રત્યેનો રાગદ્વેષ દૂર કરવા, તથા સ્વર્વના સ્વરૂપમાં સ્થિત થવા ધ્યાન અને વૈરાગ્યની વાત કરવામાં આવી છે. જ્યારે સંપૂર્ણતામાં અહંકારના ત્યાગ કરવામાં આવે ત્યારે જ આત્મ સાક્ષાત્કારની સંભાવના ઊભી થાય. તેથી તે પછીના પાંચમા શ્લોકમાં અહીં ‘અહં બ્રહ્માસ્મિ’ સિવાયના તમામ શ્રેણીના અહંકારના પરિત્યાગની વાત કરવામાં આવી છે. આ એક અદ્ભુત ક્રમ છે. જ્ઞાનથી શરૂ કરીને આત્મસાક્ષાત્કાર સુધીની શૃંખલા અહીં બહુ સ્પષ્ટતાથી પ્રસ્તુત કરાઈ છે. જ્ઞાન એ પ્રારંભિક ભૂમિકામાં આવે અને જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ બાદ જ રુચિ પ્રમાણે આગળની દિશા નક્કી થઈ શકે. જ્ઞાન પ્રાપ્તિ બાદ કર્મમાં કુશળતા પ્રાપ્ત થઈ શકે. ગીતા પ્રમાણે કર્મમાં કુશળતા એટલે જ યોગ એમ કહેવાયું છે, અને તે કુશળતા ત્યારે પ્રાપ્ત થઈ શકે કે જ્યારે પરિસ્થિતિ યથાર્થ રીતે એ સમજમાં આવી હોય. પછીના તબક્કામાં કર્મ માટેનું કેન્દ્ર નિર્ધારિત થાય છે. આ નિર્ધારણમાં જ્ઞાનની સ્થિતિ પણ વધુ સ્પષ્ટ થઈ શકે અને આગળનાં કાર્યો આધ્યાત્મિકતા તરફ વળે. જ્ઞાન અને કર્મથી જે વાતો સ્થાપિત થઈ હોય તેના દ્રઢીકરણ માટે કે તેમાં વધારાની સ્પષ્ટતા માટે ધ્યાનની આવશ્યકતા રહે. અહીં ઇન્દ્રિયો, મન, બુદ્ધિ તથા ચિત્તને અનિત્ય બાબતોથી દૂર કરી પરમ નિત્ય તત્ત્વ સાથે અસ્તિત્વને જોડવાનું હોય છે. આત્મા અને પરમાત્માના એકયની અનુભૂતિ અહીં થાય. આ સ્થિતિ એટલે જ અહંકાર શૂન્યતા, એટલે જ આત્મસાક્ષાત્કાર. સાધના પંચકમનું દરેક સોપાન લક્ષ્ય આધારિત છે. દરેક પગલે જે વાત સિદ્ધ કરવાની છે, તેને અનુલક્ષીને દરેક સોપાન સૂચિત કરાયું છે. અહીં દરેક તબક્કો મહત્ત્વનો છે. અહીં દરેક તબક્કાનું એક પ્રયોજન છે. અહીં દરેક તબક્કો સુ-નિર્ધારિત છે. અહીં દરેક સૂચન શાસ્ત્રીય તેમજ પરિપક્વ છે. અહીં દરેક ડગલું પરિણામલક્ષી છે. અહીં વિકલ્પ માટે કોઈ અવકાશ નથી. આધ્યાત્મિકતાના માર્ગ માટે આ એક મહાન શાસ્ત્રીય ક્રમ - શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ છે. પૂર્ણ સ્થિતિની પ્રાપ્તિ માટે સંપૂર્ણતામાં સ્થાપિત કરવામાં આવેલ માનવ ઇતિહાસની આ એક અદ્ભુત ઘટના છે. ■

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

‘સત્ય’ શબ્દ કેટલો મોટો શબ્દ છે, પણ માણસ ઈચ્છે તો ખેલખેલમાં સત્ય જીવી શકે છે. થોડી મુશ્કેલી આવે તો આવશે, પણ જીવી શકે છે. કેટલાક લોકો કહે છે, પેલો માણસ અમારા પર જુઠો આરોપ લગાવે છે, તેથી અમને ચોટ લાગી. જુઠા આરોપથી દુનિયામાં કદી કોઈને ચોટ નથી લગતી, સાવધાન. ચોટ સત્ય જ કરે છે. જ્યારે કોઈએ તમને કંઈક કહ્યું ને તમે વિચલિત થઈ ગયા, તો સમજજો કે તમારા વિશે એમણે તમને કંઈક સાચું કહી દીધું, જે તમે જાણો છો, દુનિયા નથી જાણતી. કોઈ જુઠું કહે તો આપણે વિચલિત થવાનું શું કારણ છે? જે શક્તિ જ નથી, એ આપણો વધ શું કરવાનો? જે મૂલતઃ શક્તિ જ નથી. ઘણીવાર શું થાય છે કે સંસારમાં સદીઓ સુધી કોઈ ને કોઈ ઊલટું દર્શન આવી જાય છે. નાસ્તિક દર્શનોએ એવી બહુ ગરબ કરી નાખી છે. કોઈપણ ક્રિયા-સત્ય, બ્રહ્મચર્ય આદી હિંસક હોય તો પાપ થઈ જાય છે. તમારો અપરિગ્રહ પણ હિંસક હોય તો પાપ બની જાય છે, સત્ય પણ અહિંસક હોવું જોઈએ. સત્ય પણ પ્રિય બોલો. તમને અધિકાર નથી કે તમારા કઠોર કડવા સત્યથી બીજાનું દિલ દુભાય. ઘણા કહે છે ને કે સત્ય કડવું હોય છે. તમને સત્ય બોલવાનું આવે ને એ કટુ હોય તો ન બોલો તમારા બોલવાથી કામ

અલૌકિક દર્શન

ભાણદેવ
feedback@
bombaysamachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

હા, અવતાર પણ સાધના કરે છે. અવતાર પણ અધ્યાત્મપથના પથિક બની શકે છે. ભગવાન પોતે પણ ભગવાનની પ્રાપ્તિ માટે સાધનનું પરિશીલન કરે છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ વિસંગત લાગતી આ ઘટના પણ બની શકે છે. અવતાર સાધક હોય છે - આદર્શ સાધક હોય છે અને તીવ્ર સાધના પણ કરે છે. અવતારમાં પ્રભુ માનવસ્વરૂપે આવે છે. મનુષ્યલીલામાં ભગવાન માનવની જેમ વર્તે છે. અવતાર માનવની જેમ યોદ્ધો, રાજપુરુષ, ગોવાળ, વિદ્યાર્થી કે ગુરુ બને છે, તો પછી અવતાર સાધક કેમ ન બને? અવતાર સાધના કરે, ગુરુનું માર્ગદર્શન મેળવે, ભગવદ્દર્શન પણ પામે અને અનેકવિધ આધ્યાત્મિક અનુભૂતિઓ પણ પામે છે. અવતારની અનેકવિધ લીલાની જેમ તેનો સાધક ભાવ અને સાધના પણ તેની માનવસ્વરૂપની લીલા છે. અવતારસ્વરૂપે આવેલા પ્રભુ માનવજાત સમક્ષ એક આદર્શ સાધક તરીકેનું દૃષ્ટાંત રજૂ કરે છે. ભગવાન પોતે જ સાધક બનીને ભગવાનને કેવી રીતે પામી શકાય તે આપણને સ્વદૃષ્ટાંત દ્વારા શીખવે છે. ૯. સમાપન : હિન્દુ ધર્મના કેટલાક પાયાના સિદ્ધાંતો છે. કર્મનો નિયમ, પુનર્જન્મનો નિયમ, આત્માની અમરતાનો નિયમ આદિ સિદ્ધાંતો આ માટેનાં દૃષ્ટાંતો છે. તેવો જ એક સિદ્ધાંત અવતારનો નિયમ છે. આ સિદ્ધાંતો માત્ર વિચારધારાઓ નથી, બુદ્ધિપૂર્વક ગોઠવીને નિશ્ચિત કરેલા નિયમો નથી. વસ્તુતઃ આ સિદ્ધાંતો અસ્તિત્વના ગહન સત્યો છે. ઋષિઓએ આર્ષદૃષ્ટિથી આ સત્યોનાં દર્શન કર્યાં છે અને તેમની જ કૃપા થકી આ રહસ્યો આપણા માટે હસ્તકમલવત્ સહજ ઉપલબ્ધ બન્યાં છે. અવતારનો સિદ્ધાંત આર્ષદૃષ્ટિનું એક મહત્ત્વપૂર્ણ દર્શન છે. સત્યનો સ્વીકાર કે અસ્વીકાર કરવા માટે વ્યક્તિ સ્વતંત્ર છે, પરંતુ સત્યનો અસ્વીકાર મૂઢતા છે અને આત્મઘાતક છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે ચેતવણી આપી છે : ‘અવગાનત્તિ માં મૂઢા માનુષીં તનુમાશ્રિતમ્ ।’ ‘મનુષ્ય શરીર ધારણ કરનાર મારી મૂઢ લોકો અવગણના કરે છે.’

નથી બનવાનું, એના અંતઃકરણમાં પ્રભુ ભેટેલા છે, તે એને પ્રેરણા કરશે. કટુ શબ્દ ન બોલો. શાસ્ત્ર મના કરે છે, હરિ પર છોડી દો. અશ્વત્થામાનું મૃત્યુ થયું નથી, હાથી મરાયો છે, એ સત્ય પણ હિંસક સાબિત થયું. ધર્મરાજનો રથ જે સદેવ (જમીનથી) ઉપર રહેતો હતો, તે જમીન પર આવી ગયો. આખી પૃથ્વી પર કહે છે, ત્રણસો દર્શન છે, મુખ્ય મુખ્ય છે. ભરતના મનીષિઓએ તો ત્રણસો નહીં, કેવળ છ પર્ચાસ છે. પરંતુ કદી કદી એક વાત પ્રતિપાદિત થઈ જાય છે, પછી બહુ સમય સુધી એ નુકસાન કરતી રહે છે. કેમ તમે ઉલઝી જાઓ છો ? કેમ તમે વિચલિત થઈ જાઓ છો ? આપણા પર એણે જુઠો આરોપ લગાવ્યો. જુઠો આરોપ લગાવ્યો, તો વિચલિત થવાનું કોઈ કારણ નથી. હું તો અનેકવાર કહ્યા કરું છું, ફરીથી કહું કે કોઈએ તમારા વિશે જો સહી વાત કરી છે, તમને કોઈ કરવાનો અધિકાર નથી. અને જો કોઈએ તમારા વિશે ખોટું કહ્યું છે, તો તમને કોઈ કરવાની જરૂરત નથી. બંને સત્ય છે. મારાં શ્રાવકો, કોઈ પાપનું મૂળ છે. ગીતામાં ભગવાન કૃષ્ણને અર્જુને પૂછ્યું છે કે ઈચ્છા ન હોય તો પણ આ જીવ કાની જોઈએ. સત્ય પણ પ્રિય બોલો. તમને અધિકાર નથી કે તમારા કઠોર કડવા સત્યથી બીજાનું દિલ દુભાય. ઘણા કહે છે ને કે સત્ય કડવું હોય છે. તમને સત્ય બોલવાનું આવે ને એ મહાપાપી આ તત્ત્વો છે. કામ અને કોઈ એ

જ પાપ કરાવે છે. કોઈની જન્મસ્થળી કઈ છે? કોઈ કઈ માનો દીકરો છે? દ્વૈતબુદ્ધિ કોઈને પેદા કરે છે. કોઈ કરવાથી ધર્મ રહેતો નથી. ધર્મની એક રજકણ પણ નહીં મળે જ્યારે માણસ કોઈ કરશે. મારાં ભાઈ-બહેનો, મારે ને તમારે આ શીખવા જેવું છે. કોઈ આવે ત્યારે ધર્મ સચવાતો નથી અને બોધ પણ નથી રહેતો. માણસને કોઈ આવે ત્યારે ધર્મ ચૂકાઈ જાય છે. માણસ જ્યારે કોઈ કરે છે ત્યારે તેની પાસે ધર્મ નથી રહેતો. એટલો સમય ધર્મ ત્યાંથી ચાલી જાય છે. કોઈ આવે એટલે ધર્મ જાય અને ધર્મ જાય એટલે માણસ અપરાધ કરે.કોઈ જેનામાં નથી તે મુનિ થઈ શકે છે. ઘણાં મુનીઓએ કોઈ કર્યાં છે. પરશુરામ લ્યો, વિશ્વમિત્રને લ્યો. બહુ કોઈમાં દેખાય. દીવાસળીની પેટીનો બાળક ઉપયોગ કરે અને દાદા ઉપયોગ કરે, એમાં વિવેકનો કેટલો ફેર છે. નાનું બાળક દીવાસળી સળગાવી રમતું હોય તો કંઈ પણ સળગાવી મૂકે અને એ જ દીવાસળીની પેટી દાદા પાસે હોય તો એના ઉપયોગમાં કેટલું અંતર છે? કોઈ સારી વસ્તુ નથી. તેને નરકનું દ્વાર, નરકનો પંથ કહ્યો છે. છતાં ક્યારેક મુનિઓએ, ક્યારેક અવતારોએ કોઈ કર્યો છે, રોષે ભરાયા છે. એ જરૂરી બન્યું હશે, એ નાશવંત વૃત્તિને એમણે નિર્મંત્રી હશે, નુસિંહનો કોઈ ઓછો હતો? પણ એ કોઈ પ્રહલાદ માટે ન હતો, દુષ્યકૃત્યના નાશ માટે હતો, જે સાધુતા

મિટાવવા માગતા હતા. એ કોઈ આરોપિત હતો,સ્વાભાવિક નહોતો. ધ્યાન આપજો, કોઈ ક્યારે દોષ છે? જ્યારે સ્વાભાવિક હોય, આરોપિત હોય ત્યારે. સ્વાભાવિક કરવા અમુક ક્ષણો કોઈ માટે બને છે. શ્રાપ આપે એ વખતે આરોપિત કોઈ છે. કોઈ ઓછો કરો. એમાંથી જેટલા બચાય એટલા બચો. એ આપણો સ્વભાવ ન બને, એક સાધન માત્ર બને એવું હોવું જોઈએ. જરૂર હોય ત્યાં સુધી રહે. આ વાતને ખાસ સમજી લ્યો. આપણે સાચા છીએ ફલાણાએ અમને ખોટું કહ્યું, તેથી અમને ચોટ લાગી છે. ગલત કહેવાથી કદી ચોટ લાગતી નથી. વંધ્યાનો સૂત કદી કોઈને મારી શકતો નથી. જે વાંઝ છે, વંધ્યા છે, કોઈ કહે કે આ વાંઝણીના દીકરાએ ફલાણાની હત્યા કરી નાખી, કદી સમભાવ નથી. વાંઝણી એને કહે છે, જેને કદી દીકરો છે જ નહીં. જે સાચું નથી, એ ચોટ કરી જ ન શકે. કોઈ પણ ચોટ હશે તો એ સત્યની જ હશે. હું તો દેખતો રહું છું. કોઈ કહે કે હું ઉલઝી ગયો, તો હું સમજી જાઉં છું કે કહેવાવાળામાં કોઈ બળ છે. એણે મર્મસ્થાનને સ્પર્શ કરી લીધો, કંઈક નસ પકડી લીધી એણે, જે સત્ય છે. તો આ શબ્દ બહુ ભારી લાગે છે. સમજ આવી જાય તો કરી શકાય, થોડી મુશ્કેલી આવી શકે, પણ આચરણ સ્વાભાવિક લાગે છે. એથી માણસ જો રહસ્ય સમજી લે, અનુભવ કરી લે તો આચરણ અધરું નથી. (સંકલન : જયદેવ માંકડ)■

આપણું શરીર ચૈતન્ય પ્રાપ્તિનું સાધન છે

કાર્ય પ્રમાણમાં મુશ્કેલ છે. મનની ક્રિયાઓ પ્રાણની ક્રિયા વિના થઈ શકે નહિ તેથી જો પ્રાણ પર કાબૂ મેળવવામાં આવે તો મન પર કાબૂ મેળવવાનું સરળ પડે. તેથી હડયોગના આચાર્યોએ પ્રાણજય દ્વારા મનોજયનો અભિગમ અપનાવ્યો છે. યોગના આચાર્યોએ આર્ષદૃષ્ટિથી જોયું કે માનવશરીરમાં સુષુપ્ત કુંડલિની શક્તિ છે જો એનું જાગરણ થાય અને તે સહસ્રાર સુધી પહોંચે તો વ્યક્તિના જીવનમાં આધ્યાત્મિક ક્રાંતિ ઘટી શકે. આ કુંડલિની અને તેનું જાગરણ, પ્રાણમય શરીરની ઘટના છે. હડયોગિક દૃષ્ટિથી કુંડલિની જાગરણ અને પ્રણોત્થાનની ક્રિયા છે. અલબત્ત, વ્યાપક આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિથી કુંડલિની જાગરણ એ મહાયોગના જાગરણ છે. કુંડલિનીના જાગરણ માટે જે વિજ્ઞાન વિકસ્યું તેજ હડયોગ. તેથી સ્વાભાવિક રીતે જ હડયોગમાં પ્રાણમય કોશનો વિશેષ વિચાર થયો છે. આસન, પ્રાણાયામ અને મુદ્રા- આ હડયોગની મૂળભૂત સાધના છે આ ક્રિયાઓનો આરંભ શરીરથી કરવામાં આવે છે. પરંતુ પ્રથમ દૃષ્ટિએ શારીરિક લાગતી આ ક્રિયાઓ પ્રાણજય અને પ્રાણોત્થાન તરફ દોરી શકે છે. ૧. પ્રાણ પ્રાણ એટલે જીવનશક્તિ. પ્રાણ આપણા શરીરમનની સઘળી ક્રિયાઓને ગતિ આપનાર તત્ત્વ છે. પ્રાણ તત્ત્વતઃ એક જ હોવા છતાં ક્રિયાભેદે અને સ્થાનભેદે તેના પાંચ પ્રાણ અને પાંચ ઉપપ્રાણ એમ દશ ભેદ પાડવામાં આવે છે. (૧) પ્રાણ: શરીરમાં શક્તિનો સતત વ્યય થયા કરે છે. આ વ્યયને ભરપાઈ કરવા માટે આપણે બહારથી શક્તિ ગ્રહણ કરીએ છીએ. આ સતત ચાલતી શક્તિ ગ્રહણની ક્રિયા પ્રાણ કરે છે. આ કાર્ય શ્વાસ લેવો ખોરાક લેવો, જળ ગ્રહણ કરવું વગેરે ક્રિયાઓ તથા તેમના શરીરમાં પાચન દ્વારા થાય છે. આપણે પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા જે સંવેદનાઓ ગ્રહણ કરીએ છીએ તે પ્રાણની ક્રિયા છે. પ્રાણનું સ્થાન છાતીથી નાસિકા સુધી છે. આમ છતાં પ્રાણનું મુખ્ય કાર્ય શ્વાસ ગ્રહણ અને મુખ્ય સ્થાન હૃદય ગણાય છે. (૨) અપાન: પાચનક્રિયા, શ્વાસનક્રિયા, રુધિરાભિસરણ ક્રિયા વગેરે અનેકવિધ શારીરિક ક્રિયાઓને પરિણામે શરીરમાં જે મલદ્રવ્યો ઉત્પન્ન થાય છે તેમના ઉત્સર્ગનું કામ અપાન કરે છે. મલમૂત્ર વિસર્જન, અધોગામી વાયુનું વિસર્જન, પરસેવો થવો, ઉચ્છ્વાસની ક્રિયા વગેરે ક્રિયાઓ અપાન દ્વારા થાય છે. અપાનનું સ્થાન નાભિથી નીચે છે. (ક્રમશઃ)■

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ

feedback@bombaysamachar.com

ગુરુ ગમ પ્યાલા પિયા...

અધ્યાત્મમાર્ગના પ્રવાસી સંત, ભક્ત, જ્ઞાનીવેદાન્તી, યૌગિક ક્રિયાઓ દ્વારા સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી હોય એવા સિદ્ધ સાધક-યોગીઓ અને તત્ત્વચિંતક ઉપદેશકો દ્વારા રચાયેલા સંતસાહિત્યમાં સમગ્ર માનવજાતને સંસાર-વ્યવહાર વિશે બોધ કે ચેતવણી પણ આપવામાં આવી હોય છે. સંતોની વૈરાગ્ય પ્રબોધક રચનાઓમાં વ્યસન નિષેધ એક મહત્ત્વનું અંગ છે. ભક્તિ, જ્ઞાન, યોગ, ઉપદેશ અને કથા જેવાં તત્ત્વોથી ઘડાયેલી આપણી સંતવાણી વારંવાર ‘કૂડાં કરમ’ તજવાનો આદેશ આપે છે એમાં તમામ પ્રકારના વ્યસનોનો ત્યાગ કરવાની જ વાત છે. ખાસ કરીને જૈનમુનિઓની જુદી જુદી રચનાઓમાં ‘વ્યસનની સજજાય’, ‘અવગુણોની સજજાય’, ‘ઉપદેશની સજજાય’, ‘આજ્ઞાઓ’ વગેરે કૃતિઓ આ પ્રકારનાં અકીણ વગેરેનાં વ્યસનનો ત્યાગ કરવા વિશેની જ છે. એ જ પ્રમાણે જૈનેતર આખ્યાન કવિઓએ પણ પોતાનાં આખ્યાનોમાં તક મળી ત્યાં શુભાખિતો કે સાખી-દુહાઓમાં ઉપદેશાવલી આપી છે. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ‘વચનામૃત’થી માંડીને છેક દલપતરામ કવિની રચનાઓ સુધી અને ગોરખનાથ, કબીર, નાનક જેવા સમર્થ સંતકવિઓથી માંડીને અસાઈતના ભવાઈ વેશો સુધીના સાહિત્યમાંથી આપણને વ્યવહાર જ્ઞાન અને નશાકારક ચીજો તજવાનો ઉપદેશ મળી રહે છે. કળિયુગનાં વ્યસનો-હોકો, ચલમ, ભાંગ, અકીણ, ગાંજો, શરાબ વગેરે નશાકારક ચીજોના રૂપકો દ્વારા વ્યક્ત પણ કરતા રહ્યા છે. પછી એ ભાંગ હોય, ગાંજો હોય, અકીણ કે શરાબની પ્યાલીનો નશો હોય. મીરાંબાઈના નામાચરણ સાથે એક પદ ગુજરાતના ભજનિકોમાં ગવાય છે : ગાંજા, ભંગ, અકીણ મદ, ઊતર જાત પર ભાત, નામ ખુમારી નાનકા, ચડી રહે દિન રાત. પણ ભક્તિની- અધ્યાત્મ સાધનાની ખુમારીને- એના કેફને સંતો વિવિધ નશાકારક ચીજોના રૂપકો દ્વારા વ્યક્ત પણ કરતા રહ્યા છે. પછી એ ભાંગ હોય, ગાંજો હોય, અકીણ કે શરાબની પ્યાલીનો નશો હોય. મીરાંબાઈના નામાચરણ સાથે એક પદ ગુજરાતના ભજનિકોમાં ગવાય છે : મોહન ભાંગ પીલાઈ રે, કદંબ હડે મોહન ભાંગ પીલાઈ, જળ જમુનાકો શીતળ પાણી, ગાગર ભર કર લાઈ... સોનેકી કુંડી, રૂપેકા લોટા, દકુંડી રતન જડાઈ રે, કૃષ્ણએ વાટી ને બળદેવે ઘૂંટી, રાધાએ સાફી સાઈ રે... સોવરન પ્યાલા, પાચે મતવાલા, અખિયામેં લાલન છાઈ, મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરણ કમળ ચિત્ત લાઈ રે... -મોહન ભાંગ પીલાઈ રે... વડોદરા રાજ્યના રાજકુટુંબમાં, ગાયકવાડ પરિવારમાં જન્મેલા બાપુસાહેબના પિતા યશવંતરાવ ગાયકવાડને સાવલી તાલુકાના ગોઠડા ગામે પોતાની જાગીર હતી. વિક્રમ સંવત ૧૮૩૩ ઈ.સ. ૧૭૭૯માં વડોદરા મુકામે બાપુ સાહેબનો જન્મ થયો. જાગીરના વહીવટ માટે અવારનવાર ગોઠડા ગામે જવાનું થતું. ગોઠડા ગામે સંત કવિ ધીરા ભગતનો સત્સંગ થયો. એટલે બાપુસાહેબ ભક્તિના રંગે રંગાયા, ધીરે ધીરે ધીરાભક્તની કાફીઓના ઢાળમાં ભજન રચનાઓ કરતા થયા પણ આત્માને પૂરો સંતોષ ન હતો. એવામાં સંત-કવિ નિરાંત મહારાજના સંપર્કમાં આવ્યા અને પોતાના મનની સમસ્યાઓનું સમાધાન થયું. નિરાંતમહારાજ પાસે બાપુસાહેબે ભક્તિ-સાધનાની દીક્ષા લીધી અને આત્મસાક્ષાત્કાર થયો એમ નોંધાયું છે. બાપુસાહેબનું મહાનિર્વાણ વિ.સં. ૧૮૯૯ ઈ.સ. ૧૮૪૩માં થયું. આજે એમના ઘણા અનુયાયીઓમાં બાપુસાહેબની ભજન રચનાઓ ગવાય છે. એમાં એક રચના છે હુક્કાનું રૂપક લઈને - હુક્કો પીધો ગુરુ દયા થકી જ્ઞાનનો જો, દમ બેચ્ચો ઘણી તારા ધ્યાનનો જો.. તન હુક્કો ઘટ ઘટ સ્વામી બોલતો જો, પ્રેમ જળમાં હુક્કાને ઝકોળતો જો પ્રથમ ચલમ ચતુરાઈ ખાસી કરી જો, ફૂડ કપટ તમાકુ તેના માંદી ભર્યાં જો, મેળ મેર ગુરુની પ્રીતે કર્યાં જો, ચિત્ત ચિપિયે તો બ્રહ્મ અગનિ ધર્યાં જો નેહ નિરભે નારાયણ કેરા નામની જો, શોભે દામડી તે અચળ અખે ધામની જો ગુરુ ધીરાએ હુક્કો ભરી આપિયો જો, દાસ બાપુને પોતાનો કરી થાપિયો જો... રવિભાણ સંપ્રદાયના ત્રિકમસાહેબના શિષ્ય સીલદાસજીએ ગાયું છે: રોમે રોમે રંગ છાયો, ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી... કરમ કોદાળી, થીર સે થાણો, ધીરજ ધરતીકું ખેડાયો, દયા ધરમના ઘોરી જોડયા, પ્રેમસે પાણી પાયો... ગિયો ગાંજો, બે પાન લાગ્યાં, ઓહમ્ સોહમ્ કળી લાયો, પાકતાં ગાંજો પેટાવી બેઠો, ને પાંચો ચોર ભગાયો.. ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી... કાપ ફૂટ ગાંજો નિજ ઘર લાયો, મનકો કામે લગાયો, ચેતન જલસે ધોવા સારૂ, જુગતિ કો જલ મંગવાયો... પીતાં ગાંજો અલખ ધૂન લાગી, નિરભે નિશાન ઘુરાયો, સીલદાસ ગુરુ ત્રિકમ ચરણો, મેં તો જલમ મરણ કો મિટાયો.. ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી... ■

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત

feedback@bombaysamachar.com

ગત અંકમાં દયા ગુણની વાત કરીને હવે ભગવાન કૃષ્ણ સમગ્ર દૈવી ગુણોથી મોક્ષની પ્રાપ્તિરૂપ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે, તે સમજાવી રહ્યા છે. સંસારમાં જયારે અવગુણો વધતા જાય તો આ સંસારનું ચિત્ર કાંઈક બને છે. અંધારૂંધી, અરાજકતા, ખૂન-ખરાબી, અવિશ્વાસ, છૂટાછેડા, વ્યસનો, ઝઘડા, કંકાસ... વગેરેને કારણે વાતાવરણ ગમગીન થઈ ગયું છે. રોજ બરોજના સમાચાર પત્ર હોય કે ટી.વી.માં આવતા ન્યૂઝ હોય, આવા કિસ્સાઓ સહજ બની ગયા છે.....‘શું થાય? આ તો હળાહળ કળિયુગ છે. તે આવું જ રહેવાનું ને’ બે પચાસ વડાવેલા વ્યક્તિઓ વચ્ચેની વાત - મને એમ લાગે છે કે હું કળિયુગમાં ખોટો જન્મ્યો... હું સત્યયુગમાં જન્મ્યો હતો તો સારું હોત...’ એવું કહેવાય છે કે, સત્યયુગમાં ભગવાન તથા અસુરો અલગ અલગ લોકમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા હતા. ત્રેતાયુગમાં તેઓ સમાન લોકમાં નિવાસ કરતા હતા. દ્વાપરયુગમાં તેઓ સમાન પરિવારમાં વસતા હતા જ્યારે કળિયુગમાં દૈવી અને આસુરી પ્રકૃતિ એક જ મનુષ્યના અંતઃકરણમાં સહ-વાસ કરે છે. મનુષ્યના અસ્તિત્વનું આ ધર્મસંકટ છે, જ્યાં ઉચ્ચતર ‘સ્વ’ તેને ઊર્ધ્વ દિશામાં ભગવાન તરફ ખેંચે છે અને નિમ્નતર ‘સ્વ’ તેને અધો દિશામાં ખેંચે છે. આજના આ જમાનામાં આંતરિક શુદ્ધિ

વિશેષ

રાજેશ યાજ્ઞિક

feedback@bombaysamachar.com

ભારત મંદિરોનો દેશ છે. હોય પણ કેમ નહીં? હજારો વર્ષ પુરાણી આસ્થા અને ભક્તિની પરંપરા આપણા દેશમાં છે. ઉત્તરથી દક્ષિણ અને પૂર્વથી પશ્ચિમ સુધી બધે જ શૈવ, વૈષ્ણવ અને શાકત પરંપરાનાં મંદિરો આપણને જોવા મળે છે, પરંતુ તેમાંથી કેટલાંક મંદિરો આપણને આશ્ચર્યચકિત કરી નાખે છે. આટઆટલાં મંદિરોમાં તમે એક એવું મંદિર જાણો છો, જ્યાં શ્વાનની પૂજા થાય છે? આમ તો, દેવ-દેવીઓનાં વાહનો તરીકે પ્રાણીઓ હોય જ છે. તે નિમિત્તે મંદિરોમાં પણ તેમનું મહત્ત્વનું સ્થાન હોય છે. ક્યારેક કોઈ વિશિષ્ટ કારણોથી કોઈ પ્રાણીનું સ્મારક બને તેવું પણ જોવાય છે. પણ જો મંદિર જ શ્વાનનું હોય એ પચાવનું થોડું અઘરું પડે. પણ આ બિલકુલ સાચું છે. ચાલો તમને ચન્નાપટના શહેરમાં લઈ જઈએ અને ત્યાંના શ્વાન મંદિર વિશે વધુ જણાવીએ. કણૅટકના રામનગર જિલ્લાના ચન્નાપટના ખાતે આવેલું, શ્વાન મંદિર, ઘણા સમયથી સ્થાનિકો અને પ્રવાસીઓમાં એક લોકપ્રિય સ્થળ બની ગયું છે. ચન્નાપટના શહેર રમકડાં નગર તરીકે જાણીતું છે. ત્યાંના પરંપરાગત લાકડાના રમકડાં દેશ-વિદેશમાં સુખ્યાત છે. પણ સાથે તે અહીં આવેલા શ્વાન મંદિર માટે પણ જાણીતું છે. ચન્નાપટના શહેરના

આયમન

અનંપર વલિયાણી

feedback@bombay samachar.com

એક ખૂબ માલદાર માણસ હતો. એને રાત્રે નિરાંતની નિંદ્ર આવતી નહોતી. બહુ પ્રયત્નો કરી જોયા, પરંતુ ઊંઘ આવે નહીં. - એવામાં ગામમાં એક સૂફી ઓલિયા આવ્યા. એ દરવેશ વિશે ચમત્કારી વાતો સંભળાતી હતી. એ સાંભળીને પેલા શ્રીમંતને પણ સંત પાસે જવાની ઈચ્છા જાગી. - એક સાંજે એ ઈશ્વરના ઓલિયાને મળવા ગયો. - સંત પાસે પોતપોતાની મુશ્કેલીઓ લઈને આવેલા બીજા બધા લોકો સંત પાસેથી નિરાકરણ મેળવીને ગયા ત્યાં સુધી એ બેસી રહ્યો. -આખરે ત્યાં બેજ વ્યક્તિ રહી: સંત અને પેલી શ્રીમંત વ્યક્તિ. - સંતે પોતાની કરુણાસભર દષ્ટિ એના પર ફેરવી, પૂછ્યું. - ‘ભાઈ! તમે હજુ કેમ બેઠા છો?’ - પેલાએ પોતાની મુશ્કેલી કહી સંભળાવી. - સૂફી મહાત્માએ ધીમેધીમે એની

દિવ્ય ગુણોથી મોક્ષ!

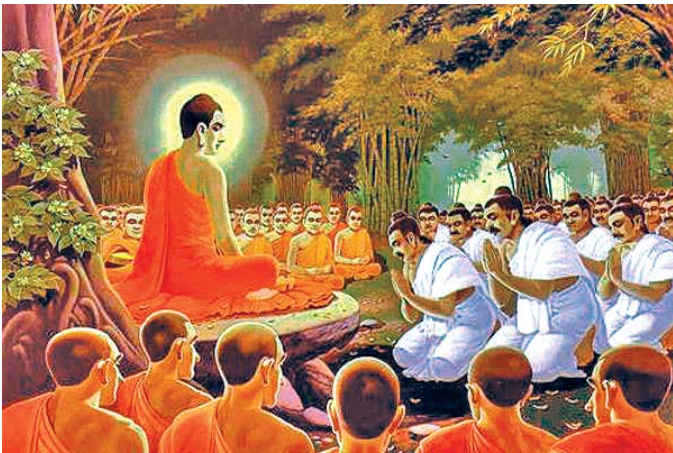

કરતા બહારના દેખાવ પર ફોકસ વધી ગયું છે. દયા, કરુણા, ક્ષમા, ત્યાગ, સહનશીલતા, સરળતા, સંતોષ, સમતા, પ્રેમ વગેરે સદ્ગુણોથી યુક્ત વ્યક્તિ ભાગ્યે જ નજરે ચડશે. જયારે ક્રોધ, માન, ઈર્ષ્યા, દગો, હિંસા, દંભ, અહંકાર વગેરે વ્યક્તિમાં તેના ઘરેણાં સમાન નજરે ચડે છે. મહંત સ્વામી મહારાજ કહે છે- ‘જો દિવ્ય ગુણો હશે તો જ વ્યક્તિને કળિયુગમાં પણ ભગવાનની સાથે જ છે.’ ઘણીવાર આપણા મનમાં ભ્રમણા હોય છે કે યુગ, વાતાવરણ અને પરિસ્થિતિના આધારે ભજન, ભક્તિ અને કલ્યાણ થતાં હોય છે, પણ હકીકતમાં ભગવાન અને સંતના સંબંધથી આવેલ ગુણોથી જ મોક્ષ થાય છે, તેથી ગમે તેવો કળિયુગ પણ આપણા માટે સત્યયુગથીય અધિક જ છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ કહે છે કે દૈવી ગુણો

મોક્ષ તરફ દોરી જાય છે, જયારે આસુરી સંપત્તિ બંધનનું કારણ છે. હે અર્જુન, તું શોક ન કર, કારણ કે તું દિવ્ય ગુણો સાથે જન્મ્યો છે. તેઓ કહે છે કે આસુરી સંપદા વ્યક્તિને જન્મ અને મૃત્યુની સાંકળમાં બાંધી રાખે છે, જયારે દિવ્ય ગુણોનું સંવર્ધન વ્યક્તિને માયાના બંધનને તોડવામાં સહાયક થાય છે. આધ્યાત્મિક માર્ગ પર ચાલવા માટે તેમજ તેને અંત સુધી વળગી મોક્ષ પ્રાપ્તિ માટે સાધકે ઘણી બાબતોની સાવધાની રાખવાની આવશ્યકતા છે. અહંકાર, દંભ, ક્રોધ, માન, ઈર્ષ્યા, દગો, હિંસા વગેરેમાંથી એક પણ આસુરી ગુણ વ્યક્તિમાં હોય, તો તે નિષ્ફળતાનું કારણ બની શકે છે. સાથે-સાથે, દયા, કરુણા, ક્ષમા, ત્યાગ, સહનશીલતા, સરળતા, સંતોષ, સમતા વગેરે દિવ્ય ગુણોનો વિકાસ કરવો પણ આવશ્યક છે, કારણ કે દિવ્ય ગુણો વિના આપણી આધ્યાત્મિક પ્રગતિ પાંગળી થઈ શકે

ત્યારબાદ, અચાનક ગામના એક વ્યક્તિને સ્વપ્નમાં શ્વાન દેખાયા અને દેવીએ કહ્યું કે મંદિરની રક્ષા માટે તેમની સ્થાપના કરો. આ સ્વપ્ન બાદ મંદિર પરિસરમાં શ્વાન માટે મંદિર બનાવાયું અને બંને શ્વાનની પ્રતિમાની સ્થાપના કરવામાં આવી. મંદિરમાં શ્વાનોની પૂર્ણ કદની પ્રતિમા સ્થાપિત છે. હવે તેની વિધિવત પૂજા પણ કરવામાં આવે છે. આ સ્થળને નઈ દેવસ્થાન તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. ચન્નાપટના અને આજુબાજુના પ્રદેશોમાં એવી માન્યતા છે કે જીવનમાં આવેલા અનિષ્ટોને દૂર કરવા હોય તો અહીં શ્વાનની પૂજા કરવી જોઈએ. ગામ લોકો માને છે કે શ્વાનો દેવી વીરમસ્તી કેમ્પમાના રક્ષક છે. આ મંદિરમાં દર ગુરુવાર અને રવિવારે ખાસ પૂજા થાય છે, જે દેવી વીરમસ્તી કેમ્પમાની પૂજા પછી કરવામાં

પૈસો ઊંઘ, આરોગ્ય, ભૂખ કે સાચું સુખ આપી શકતો નથી...

* ‘ઊંઘ, આરોગ્ય, ભૂખ કે સાચું સુખ આપી શકતો નથી.’ - કારણ કે * પૈસો સુખ નથી, * પૈસો સંતોષ નથી, * પરંતુ એનો એક માર્ગ છે. - સંત શ્વાસ લેવા રોકાયા. - શ્રીમંત શખસની જિજ્ઞાસા વધતી જતી હતી. * ‘કહો, કહો,’ પેલો માલદાર માણસ અધીરાઈથી બોલી ઊઠ્યો. - સંતે મીઠું મલકાતા કહ્યું, * તું સંઘર્ષ કરીને ઉપર આવ્યો એ સાચું, પરંતુ ઝડપભેર ઉપર આવવાની લાલ્ચમાં તે અજાણતાંમાં ઘણાને અન્યાય કર્યો હશે, * ઘણાની આંતરડી કંકળાવી હશે, * તારા પોતાના ખાદીમો (સેવક-કર્મચારીઓ)નું શોષણ કર્યું હશે. * હજાર રૂપિયા મળ્યા હશે ત્યારે તને લખપતિ થવાની અબળખા જાગી હશે અને લખપતિ થયા પછી કરોડપતિ અને અરબપતિ થવાની મહત્ત્વાકાંક્ષા જોર કરી ગઈ હશે...!’ - ‘હવે ધ્યાનથી સાંભળુ!’ * ઈશ્વર, અલ્લાહ, પ્રભુના આ મહાન સૂફી, ઓલિયા, સંતે કહ્યું, * ‘અહીં બેસીને કરવું હોય તો અહીં એના તારા ઘરે જઈને કરવું હોય તો ઘરે જઈને.’ * તું તારા જીવનનું સરવૈયું કાઢ. * તેં જાણ્યે-અજાણ્યે જેને દુભાવ્યા

હોય એ સૌની રૂબરૂમાં કે પત્ર દ્વારા અથવા અન્ય સાધન-ઉપકરણ દ્વારા માફી માગી લે. - કમાવવાની હાયવોયમાં * માતા-પિતા, * પત્ની-સંતાન, * સગાસંબંધીઓને - અન્યાય થઈ ગયો હોય, - તેમના તરફ ધ્યાન અપાયું ન હોય તો તેમની માફી માગી લે. - પછી વિચાર કે હવે તને વધુ માલ-દૌલત, ધન-જાથદાદની જરૂર છે? - ન હોય તો કાળાંધોળાં કરવાનું મૂકી દે. - થાય તેટલો ધંધો કર, - માણસને આખરે તો * બે રોટલી, * બે કપડાં * બે ગજ જમીન અને * ચારવાર કફનની જરૂર છે. - એમાં તમામ સુખનો સરવાળો છે, - બાકીની બધી વાત નકામી છે. - આટલું કર્યા પછીય ઊંઘ ન આવે તો મારી પાસે આવજે...? - સંત અને શ્રીમંત વચ્ચેના આ વાતાંલાપમાંથી બોધ એ મળવા પામે છે કે, માનવી પોતાના જીવનનાં લેખાં-જોખાં કરે. સમયનો એ તકાજો છે બેયેન મનને શાંત કરવાનો, હોય તો વાચક બિરાદરો જરૂર જણાય. ■

ચિંતન

હેમુ ભીખુ

feedback@bombay
samachar.com

વિષયોના ચિંતનનું નિયંત્રણ...

એમ કહેવાય છે કે, મનની અંદર વિચારો તથા ઈચ્છા સમાયેલી હોય, બુદ્ધિ સાથે નિર્ણયાત્મક શક્તિ જોડાયેલી રહે જ્યારે ચિત્તમાં સંસ્કાર અને મૂલ્યોને આધારિત ચિંતન તથા મનન માટેનાં આધાર સમાન કેટલીક છબીઓ અંકિત થયેલી હોય. મન એકવાર કાબૂમાં આવી શકે, વિવેક તથા સંયમ થકી બુદ્ધિ પર નિયંત્રણ લાદી શકાય, પરંતુ ચિત્ત એક જટિલ પરિસ્થિતિ છે, સમસ્ત્યા છે. ચિત્તને જો સમજાવી શકાય તો પ્રશ્નોનું નિરાકરણ આવી જાય. શાસ્ત્રમાં કહેવાયું છે કે વારંવાર વિષયોનું સેવન કરતાં રહેવાથી ચિત્ત વિષયોમાં ફસાઈ ગયું હોય છે અને વિષયો ચિત્તમાં વસી ગયાં હોય છે. વિષયોએ ચિત્તને પોતાનું આવાસ બનાવી દીધું હોય. તેવાં સંજોગોમાં ઈચ્છરમાં સ્થિત થઈ તે વિષય અને તેને આશ્રય આપનાર ચિત્ત બંનેનાં અસ્તિત્વને નકારવાં જોઈએ. વિષયો તો બહાર આકાર લેતી ઘટના છે જ પરંતુ ચિત્ત પણ તે ઘટનાને આશ્રય આપનાર પરાઈ પરિસ્થિતિ છે. કોઈપણ પરિસ્થિતિ પ્રત્યે આકર્ષણ ત્યારે જ થાય જ્યારે તે બાહ્યત પસંદગીનો વિષય હોય. આકર્ષણ માટે જે તે ઘટના પસંદગીના ક્ષેત્રમાં આવવી જોઈએ. પસંદગીના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ થાય તે પછી તે પ્રત્યે આકર્ષણ જાગે. આકર્ષણથી તેને પ્રાપ્ત કરવાની ઈચ્છા થાય, તેને મેળવવાની કામના થાય, તેના પર માલિકી સ્થાપવાની આકાંક્ષા થાય. પછી તે દિશાના પ્રયત્નો ચાલુ થાય.

વિષયનું વારંવાર ચિંતન કરવાથી તે માટેની કામના જાગ્રત થાય. વિષય આકર્ષક છે તેમ વારંવાર યાદ કરવામાં આવે તો તે પ્રત્યે મોહ જાગે. જે પણ વસ્તુ ઇન્દ્રિયો તથા મનને ભાવી ગઈ હોય તે તરફ ઇન્દ્રિયો તથા મન વારંવાર ગતિ કરે. તે માહોલમાં ફર્યા કરવું મનને પણ ગમે અને ઇન્દ્રિયોને પણ પસંદ પડે. વ્યવહારમાં જ્યારે મન અને ઇન્દ્રિયોનું પ્રભુત્વ હોય ત્યારે બુદ્ધિ પણ તેમને અનુકૂળ થઈ જાય. તે વખતે બુદ્ધિ વિવેક તથા સંયમને બાજુમાં કરી જે તે વિષયને કેવી રીતે વધુ ભોગવી શકાય તે વિચારવામાં મગ્ન થાય. બુદ્ધિ, ચિત્તમાં અંકિત થયેલી છબીને સંદર્ભ તરીકે લઈ મન અને ઇન્દ્રિયોને પ્રોત્સાહન આપે. ઇન્દ્રિય તથા મન, બુદ્ધિ મારફતે, ચિત્તમાં વિશેષ પ્રકારની છબી અંકિત કરે અને તે જ છબી ચિત્ત દ્વારા પાછી મન અને ઇન્દ્રિયોને પહોંચાડવામાં આવે. આ એક વિષયક સમાન ઘટના છે.

જે તે વિષય પ્રત્યેના આકર્ષણની ભાવના તીવ્ર હોય તો આ પ્રયત્ન વખતે બીજી દરેક પરિસ્થિતિ ગોણ બની રહે. અહીં ક્યારેક એમ પણ બને કે ઉત્તરદાયિત્વ સમાન, ધર્મના ભાગ સમાન રહેલી કેટલીક બાબત પણ ધ્યાન બહાર જતી રહે. સામાજિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં, વ્યવહારિક જીવનમાં, આધ્યાત્મિકતાના માર્ગ પર, ધાર્મિક વ્યવસ્થામાં આ એક જોખમકારક ઘટના ગણાય. સમય જતાં, આકર્ષિત કરનાર બાબતને પ્રાપ્ત કરવા અથાગ પુરુષાર્થ શરૂ થાય. ક્યારેક તો જાણે બધું જ દાવ પર લગાવી દેવાય. તે પછી પણ જો હેતુ સિદ્ધ ન થાય તો હતાશા ઉદભવે, નિરાશા મળે, આત્મવિશ્વાસ ડગી જાય, અને પરિસ્થિતિ પ્રત્યે અંતે ક્રોધ જન્મે. ગીતામાં પણ આ જ ક્રમ દર્શાવાયો છે.

આકર્ષણની બાબત પ્રાપ્ત થઈ જાય તો અહંકાર જાગે, કર્તાપણું પ્રગપ્ત બને, મમત્વની ભાવના વધુ દ્રઢ થાય, સામર્થ્ય પર અભિમાન થાય, રાજસી વૃત્તિ નવીન અને જોખમી રૂપ ધારણ કરે, પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિની કેટલીક બાબતો તુરંજ જણાવા લાગે, અને આ બધાંને કારણે અંતે પતન તરફ ગતિ શરૂ થાય. અને, જો આકર્ષણની બાબત પ્રાપ્ત ન થાય તો અગાઉ જણાવ્યા પ્રમાણે ક્રોધ જન્મે, આત્મવિશ્વાસ ડગી જાય અને ક્યારેક જીવન પણ વ્યર્થ લાગે. બંને પરિસ્થિતિ સમાન રીતે જોખમી છે. આકર્ષક બાબતને પત્તે નકારાત્મક પરિસ્થિતિનું કારણ બને. આકર્ષણ કરનારી બાબત માટેનું ચિંતન બંધ થાય તે જરૂરી છે.

વિચારની ક્ષમતા અપાર છે. એમ કહેવાય છે કે દ્રઢ વિચાર અને ઈચ્છા શક્તિ હોય તો ગમે તેવું મુશ્કેલ કામ પણ પાર પડી શકે. એમ પણ કહેવાય છે કે પ્રત્યેક કાર્યની શરૂઆત એક વિચારથી થાય છે. આ વિચાર એટલે જ એક પ્રકારનું ચિંતન. વિચાર કદાચ આકસ્મિક હોઈ શકે પરંતુ ચિંતન એ ગંભીર પ્રક્રિયા છે. વિચાર હેતુ ન હોઈ શકે પરંતુ ચિંતન એ સહેતુક ચેષ્ટા છે. વિચાર એક કુદરતી પ્રક્રિયા હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ સૂક્ષ્મ પ્રકારનો પુરુષાર્થ છે. વિચાર એ સાંજોગિક ઘટના હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ વ્યક્તિગત માનસિકતાનું ક્ષેત્ર છે. વિચાર પાછળ બહારની પરિસ્થિતિ કારણભૂત હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ અંતઃકરણની પ્રક્રિયા છે. વ્યક્તિના આચરણમાં વ્યક્ત થતી દશા તથા દિશા ચિંતન પર આધાર રાખે. જો યોગ્ય દશા તથા દિશાની અપેક્ષા હોય તો ચિંતન પર નિયંત્રણ જરૂરી છે. અનિયંત્રિત ચિંતન સમગ્ર પરિસ્થિતિને કલુષિત અને મહિન કરવા સમર્થ છે.

સ્થૂળ વિશ્વનો આધાર સૂક્ષ્મ વિશ્વ છે અને સૂક્ષ્મ વિશ્વનો આધાર-કારણ વિશ્વ છે. સૂક્ષ્મ વિશ્વમાં, મન, બુદ્ધિ ચિત્ત અને અહંકાર જેવાં અંતઃકરણના વિવિધ સ્વરૂપનું પ્રભુત્વ હોય. આ પરિભળી વ્યવહાર, સમજ, તેમજ પ્રતિભાવ નિર્ધારિત કરે. આ બધામાં ચિત્તનું સ્થાન વધુ મહત્ત્વનું છે. એમ કહેવાય છે કે વ્યક્તિ જ્યારે એક શરીરમાંથી બીજા શરીરમાં, પુનર્જન્મ સ્વરૂપે પ્રયાણ કરે ત્યારે ચિત્ત, સંગ્રહાયેલા સંસ્કાર તથા છબીઓને, પવન જેમ સુગંધને એક સ્થાનેથી બીજાં સ્થાને લઈ જાય, તેમ જાય છે. તેવાં સંજોગોમાં ચિત્ત રિક્ત હોય, સ્વચ્છ હોય, નિર્મળ હોય, વિષય પ્રત્યેની વાસનાથી અલિપ્ત હોય, નિર્લેપ હોય, અહંકારથી મુક્ત હોય, તે જરૂરી છે. જો તેમ હોય તો ચિંતન માટે ચિત્ત પાસે કોઈ આધાર ન હોય. ચિત્ત દ્વારા થતાં વિષયોના ચિંતનનું નિયંત્રણ આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે એક અનિવાર્ય બાબત છે. ■

ભજનનો પ્રસાદ

ડૉ. બળવંત જાની

feedback@bombay
samachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

(૭) ‘વિવેકસાર’ (હિન્દી-વ્રજ) : મૂળભૂત રીતે અહીં કેન્દ્રમાં એકાંતિક ભક્તિની પ્રાપ્તિની પ્રાર્થના છે. ધર્મ, જ્ઞાન અને વૈરાગ્યથી ભાવસભર ભક્તિનું પ્રબોધન, શ્રીહરિનું મહાત્મ્ય પણ અહીં કેન્દ્રમાં છે. સંત-અસંતને વિવેકપૂર્વક ઓળખવાનો, ચિત્તમાંના પહરિપુઓને નાથવાનો, લોભ, કામ, સ્વાદ, સ્નેહ અને માન આ પાંચને જીતવાનો આદેશ પણ અહીં કેન્દ્રમાં રહ્યો છે.

દેહ નાશવંત છે. આત્મા અવિનાશી છે. આથી દેહાધ્યાસ છોડીને આત્મનિષ્ઠામય બનવાનું કવિ સૂચવે છે અને આત્માની ઓળખ આપતા તેઓએ ગીતાસારને ગોપવી લીધાં છે એ કડી અવલોકીએ.

‘સરે નહીં સો જલકરી, વહિન કહી અવલોકીએ.
મરુત કરિ સોસે નહીં, અચલ નિર્લેપ કહાય.

જળથી ભીંજાતો-સડતો નથી. અન્નિથી બળતો નથી, પવનથી સુકાતો નથી એવા આ અમલ-નિર્લેપ આત્માને જાણવાનું સૂચવાણું છે. આવા હિન્દી-વ્રજ નિશ્ચિત ભાષાના કુલ ૪૩ દોહરામાં વિગતો વર્ણવેલ છે. છેલ્લા ત્રણમાં સમાપન ભાવ અભિવ્યક્ત થયો છે.

‘શ્રીમુખ સહજાનંદ પ્રભુ, કહે જો એકાંતિક ધર્મ;
સો સંસ્થે સો કરી કહે, જાનિ જયાવિધિ મર્મ...
ભક્તિ એકાંતિક’ જો ચહે, સો યાકો કરી પ્રાપ્ત;

પઠન-શ્રવણ સબ કિજીયો, પ્રેમાનંદ નીત-નીત...

આવા એકાંતિક ભક્તિના સ્વરૂપના, મહિમાના આ ગ્રંથનું શ્રવણ-પઠન કરવાનું તેમણે જ સૂચવ્યું છે. સંપ્રદાયનો મહત્ત્વનો આ ગ્રંથ પણ કુંડળધામના જ્ઞાનજીવનદાસ થકી સંપાદિત અને જ્ઞાનપ્રકાશજી દ્વારા અનુદિત રૂપે ‘પ્રેમાનંદ સ્વામીના ગ્રંથો’ (૨૦૧૦માં) પ્રકાશિત કરેલ છે.

(૮) ‘દીક્ષાવિધિ’ સ્વતંત્ર ગ્રંથ તરીકેની ઓળખ આપી શકાય એ સ્વરૂપના પ્રકારના ૨૩ પદના ગુચ્છને ‘દીક્ષાવિધિ’ તરીકે ઓળખાવવો ઉચિત છે.

નાશવંત દેહનો આત્મા છે અવિનાશી...

મૂળ તો શતાનંદમુનિએ ‘સત્સંગીજીવન’ ગ્રંથમાં આ વિષયે વિગતે કથન કરેલ છે. એમાંના સારરૂપ તત્ત્વને પદના માધ્યમથી પ્રેમસાધીએ અહીં આલેખેલ છે. સંપ્રદાયની સાધનાધારાનો પદના માધ્યમથી પરિચય કરાવતા સંપ્રદાયની સિદ્ધાન્તધારાને તેઓ વર્ણવી લેતા હોઈને મને આ ગ્રંથસર્જન તેમનું આગવું પ્રદાન જણાયું છે.

કળ માયાનો ભય મોટો ગયો જો,
જન્મ મૃત્યુથી નિર્ભે થયો જો...
થયો શ્રીકૃષ્ણનો ભક્ત હું આજથી જો,
આત્મો આશરે ન કરું લોક લાજથી જો...

વર્ણિઆશ્રમ અવસ્થા જોઈને જો,
પ્રેમાનંદ કહે આવે તત્ત્વ દેહીને જો...

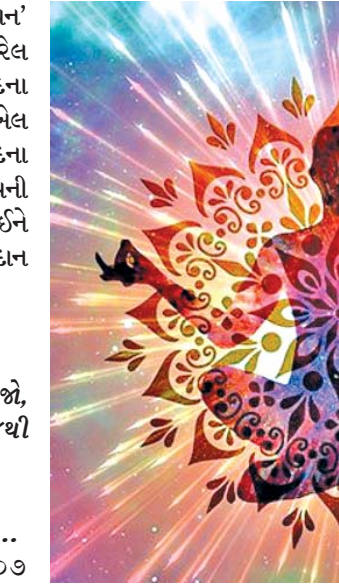
આ ઉપરાંત મને પદક્રમાંક ૬૦૭ ‘શિષ્ય સાંભળજે’, ૬૦૮, ‘સાંભળ શુદ્ધમતિ’, ૬૦૯ ‘નર જે સતસંગી, અને ‘સેવક સાંભળજે’ જેવા ઢાળવાળી (૬૧૦) પદશુંખલા પણ પ્રેમાનંદનો વિશેષ જણાઈ છે. ભાવબોધ, તત્ત્વબોધ અહીં લયાન્વિત પદાવલિમાં પ્રગટતો દષ્ટિગોચર થાય છે.

(૯) શિક્ષાપત્રી દોહરાવલિ’ (હિન્દી વ્રજ) સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના મહત્ત્વના ગ્રંથમાં ‘શિક્ષાપત્રી’ની મહત્તા ઘણી છે. મૂળ સંસ્કૃતના ૨૧૨ શ્લોકનો નિત્યાનંદસ્વામીનો ગદ્યાનુવાદ ખરો અધિકૃત ગણાય છે. પ્રેમસાધીએ શ્લોક અને આ ગદ્યાનુવાદને અનુસરીને હિન્દી અનુવાદ દોહરાબંધમાં કર્યો જણાય છે. સદ્ગુરુ સહજાનંદ સ્વામીની આજ્ઞાથી આ સર્જનાત્મક પ્રકારનો હિન્દી અનુવાદ આરંભ્યાનું તેઓ પ્રારંભે જણાવતા આવેખે છે.

‘સો ચંદ પત્રી સંસ્કૃત, કીની શ્રી મહારાજ;
સ્વામી માંયે આજ્ઞા દઈ, પ્રાકૃત કરને કાજ...

મૂળમાં તો શ્રીહરિએ ઇષ્ટદેવના ધ્યાનરૂપ એક શ્લોકમાં મંગળાચરણ આલેખ્યું છે. અહીં પ્રેમાનંદે તેને બે દોહરામાં વર્ણવી લીધેલ છે. શિક્ષાપત્રીના એ રીતે ૨૧૨ શ્લોકને તેમણે ૨૧૫ દોહરામાં વર્ણવી લીધા છે. આમાં પ્રારંભિક મંગળાચરણના ૯ અને અંતે શિક્ષાપત્રી પૂજન-મહિમાને કથતા બે ગાણીએ તો કુલ ૨૨૬ દોહારબંધમાં શિક્ષાપત્રીના ગદ્યભાવને

ચંદ્ર દેવના વર્તનથી ગુસ્સે થઈને દક્ષ પ્રજાપતિએ તેમને કદરૂપા થવાનો શાપ આપ્યો!

તેમણે ગૂંથી લીધો જણાય છે. અઘાપિ અપ્રગટ આ રચનાને પ્રાચીન હસ્તપ્રતને આધારે કુંડળધામથી જ્ઞાનજીવનદાસજીએ સંપાદિત કરી છે. અને જ્ઞાનપ્રકાશજીએ ગુજરાતી અનુવાદ કર્યો છે. ‘પ્રેમાનંદ સ્વામીના ગ્રંથો’ (૨૦૧૦)માં આ રચના પ્રકાશિત થયેલી છે.

પદકવિ પ્રેમાનંદે પદમાં સંપ્રદાયિક સાધનાને ગૂંથી લીધી એવા થોડી પદશુંખલાને સ્વતંત્રગ્રંથનું રૂપ આપીને અહીં મેં એ રચનાઓનો પરિચય કરાવીને પ્રેમસાધી પ્રેમાનંદના ગ્રંથોનો આસ્વાદ આવા હેતુથી કરાવેલ છે. આ ઉપરાંત તેમની સમગ્ર પદરાશિનો પાંચમા ખંડમાં સમાવેશ કર્યો છે, તેનો પરિચય પ્રસ્તુત છે.

‘શ્રીકૃષ્ણ અને સહજાનંદ સ્વામીકે નંદી વિષયસામગ્રીથી સપૂજ્જત સાહિત્ય’ આવા એક વિભાગમાં સ્વતંત્ર ગ્રંથરૂપે ગણાવી શકાય એવી થોડી પદમાળા પ્રકારની કૃતિઓ અલગ તારવેલી છે, તેની યાદી આ પ્રમાણે છે.

૧. ‘કૃષ્ણજન્મ સમે કે પદ’

૨. ‘કૃષ્ણ જન્મની વધાઈ’

૩. ‘રામચંદ્રની વધાઈ’

૪. ‘સ્વામીના મહિના - ચારબારમાસી, સાતવાર’

૫. ‘વિરહવિલાસ’

દ. ‘જ્ઞાનવિલાસ’

૭. ‘ઉત્સવપદ સંગ્રહ’

૮. ‘વિવિધ ભાવાનુભૂતિ’, ‘સહજાનંદાનુભૂતિ’, ‘જ્ઞાનમાર્ગી’ તેમજ ‘પ્રેમ ભક્તિમાર્ગી’ અને ‘પ્રાસંગિક પદો’.

વિવિધ પ્રકારના ભાવવિશ્લેષી સભર આવી આક પ્રકારની વૈવિધ્યપૂર્ણ પદરાશિને મેં અહીં સંક્ષિપ્તમાં ત્રણ વિભાગમાં વર્ગીકૃત કરીને મારો પ્રેમાનંદીય પદસ્વાધ્યાય પ્રસ્તુત કરેલ છે. આમાં ખાસ તો કૃષ્ણભક્તિના પદો, સ્વાનુભવ-નીજ અનુભવની પ્રેમભક્તિમાર્ગી પદરાશિ અને વિપુલ એવી જ્ઞાનમાર્ગી પદરાશિમાંથી પ્રગટતી એમની સર્જનાત્મક વિશિષ્ટતા, આગવી અભિવ્યક્તિ અને અનોખા એવા કથનકળામાં દાખવેલા દૃષ્ટિકોણને અવલોકીને અભ્યાસ કર્યો છે. મૂળભૂત રીતે તો એમની સમપત રૂપની સેવાભાવનામાંથી જે સ્વર અને સૂર તેમણે આલેખ્યા, તે એમનું વિપુલ અને સત્ત્વશીલ પદસાહિત્ય. આ વિપુલ પ્રમાણનું અને વ્યાપક પ્રકારનું પદસાહિત્ય અવલોકતા તેઓ સહજાનંદમય હોવા છતાં અને સંપ્રદાયમતબદ્ધ હોવા છતાં શાસ્ત્રીય સંગીત, રાગ, તાલ અને વૈવિધ્યસંપન્ન ભાવવિશ્લેષનો એમના દ્વારા થયેલો વિનિયોગ અવલોકતા લાગે છે કે એમાં એમણે સંપ્રદાયિક સંકડામણ અનુભવી જણાતી નથી. સંપ્રદાયિક સૈદ્ધાન્તિક પીઠિકાના પદોની સમાંતરે સંયમ-નિખિડ શૃંગારચેષ્ટાઓના પદો પણ રચ્યા. બારમાસી, સાતવાર અને આખ્યાન સમીપ સ્થાન પામે એવા કથાનકને કડવાબંધમાં ઢાળવાને બદલે પદબંધમાં ઢાળવાનું તેમનું પ્રયોગશીલ વલણ મધ્યકાલીન ગુજરાતી રચનાબંધનું ધ્યાનાર્હ પાસુ મને જણાયું છે. એમનું સમુદાર સમસ્તપણું, વાણી, વ્યવહાર અને વર્તનથી તેઓ દાખવતા રહ્યા. આવા કારણથી પ્રેમસાધી પ્રેમાનંદીય પદરાશિ સંપ્રદાયની સીમામાં કેદ ન રહી. સંપ્રદાય સિવાયના સંગીતજ્ઞો એની ઉપાસના-સાધનાગાનમાં સંમિલિત અઘપિ થતા રહ્યા. આમાં એમની કૃષ્ણભક્તિ, સહજાનંદગીતિ જ્ઞાનમાર્ગ અને પ્રેમભક્તિમાર્ગથી સંપન્ન અને સભર ભાવવિશ્લેષ કારણભૂત છે. એમના વૈવિધ્યસંપન્ન સાહિત્યના પરિચય પછી હવે એમની વિશાળ પદવિષયા વૈપુલ્ય અને વૈવિધ્યને ત્રિવિધ પ્રકારે આસ્વાદીએ. (ક્રમશઃ)■

અને તેમની પત્નીઓ જો ભગવાન શિવના શરણે જશે તો ચંદ્રદેવની રક્ષા થઇ શકશે.

નિરાશ દક્ષ પ્રજાપતિ ચંદ્રદેવ પાસે પહોંચે છે અને ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુએ આપેલી સલાહ તેમને કહે છે. ચંદ્રદેવ અને તેમની ૨૭ પત્નીઓ ભગવાન શિવની આરાધના કરે છે. તેમનો સ્વર કેલાસ સુધી પહોંચતાં ભગવાન શિવ પ્રભાસ ખાતે જ્યાં ચંદ્રદેવ અને તેની પત્નીઓને સાક્ષાત્ દર્શન આપે છે

ભગવાન શિવ: ચંદ્રદેવ તમારી અને તમારી પત્નીઓની આરાધનાથી હું પ્રસન્ન છું. વરદાન માંગો.

ચંદ્રદેવ: પિતા સમાન મારા શ્રવસુર દ્વારા મને અપાયેલા શ્રાપથી મુક્ત કરો.

ભગવાન શિવ: હે ચંદ્રદેવ, તમારું પૂર્ણપણે શ્રાપ મુક્ત થવું શક્ય નથી. પરંતુ સમસ્ત સંસારના સમતુલન માટે હું તમારા શ્રાપને હળવો કરી શકું છું. આજથી તમારી કલા એક પક્ષમાં પ્રતિદિન નિરંતર વધતી રહેશે અને બીજા પક્ષમાં તમારી કલા પ્રતિદિન ધીણ થતી રહેશે. આમ નિરંતર તમારી કલા એક પક્ષમાં વધશે અને એક પક્ષમાં ઘટશે.

એજ સમયે ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ અને બ્રહ્મદેવ ત્યાં પધારે છે.

બ્રહ્મદેવ: હે દેવાધિદેવ, તમારા આશીર્વાદથી ચંદ્રદેવ અને તેમની પત્નીઓનું કલ્યાણ થયું મારી વિનંતી છે કે સમસ્ત સંસારના માનવીઓના કલ્યાણ માટે તમે અહીં પ્રભાસતીર્થ ખાતે જ્યોતિર્લિંગ તરીકે સ્થાપિત થાઓ.

બ્રહ્મદેવની વિનંતી સાંભળતા જ ભગવાન શિવના હૃદયમાંથી એક જ્યોત નીકળી અને એક જ્યોતિર્લિંગ તરીકે સ્થાપિત થયો. (ક્રમશઃ)■

ભગવાન શિવની પૂજામાં ચઢાવવામાં આવે છે.

ભગવાન શિવનું પ્રિય ફળ કયું છે?

ધાર્મિક માન્યતા અનુસાર ભગવાન શિવને ખાસ કરીને ધતૂરા અને બિલ્વનાં ફળો ખૂબ ગમે છે. આ ઉપરાંત શિવની પૂજામાં આલુ, સફરજન, દાડમ અને કેળા પણ ચઢાવવામાં આવે છે.

ભગવાન શિવનો પ્રિય મંત્ર કયો છે?

ભગવાન શિવનો પ્રિય મંત્ર ‘ૐ નમઃ શિવાય’ છે. આ મંત્ર ભોલેનાથને સમર્પિત એક શકિતશાળી મંત્ર છે અને તેને પંચાક્ષર મંત્ર પણ કહેવામાં આવે છે, જેનો અર્થ ‘પાંચ અક્ષરનો મંત્ર’ થાય છે.

ભગવાન શિવનો પ્રિય છોડ કયો છે?

એવું માનવામાં આવે છે કે ભગવાન શિવને શમીનો છોડ અને બીલીપત્ર ખૂબ પ્રિય છે. આ ઉપરાંત ભગવાન શિવને ધતૂરાનો છોડ પણ ખૂબ ગમે છે. ■

જ્યોતિર્લિંગ તરીકે નર્મદાના તટ પર ઓમકારેશ્વર-મમલેશ્વર નામે, પંચમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે પરળી ખાતે વૈજનાથ નામે, પષ્ટમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ભીમાશંકર નામે, સપ્તમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે રામેશ્વર નામે, અષ્ટમ જ્યોતિર્લિંગ દાદ્રકા વન ખાતે નાગેશ્વર નામે, નવમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે વારાણસી ખાતે વિશેશ્વર નામે, દસમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ગૌતમના તટ પર ત્રંબકેશ્વર નામે, અગિયારમાં જ્યોતિર્લિંગ તરીકે હિમાલય ખાતે કેદારેશ્વર અને ભારમા જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ઘૃષ્ણેશ્વર નામે પ્રગટ થઈશ. જે માનવ આ જ્યોતિર્લિંગની પૂજા-અર્ચના કરશે તેના પાપોનો નાશ થશે અને ધન, યશ અને મનોવાંછિત

ઝડપથી પ્રસન્ન થઈ જાય છે. જો તેમને સાચા હૃદયથી બીલીપત્ર પણ ચઢાવવામાં આવે તો તેઓ ખુશ થઈ જાય છે. આ સમય દરમિયાન શિવજીને તેમની પ્રિય વસ્તુઓ અર્પણ કરવાથી ઇચ્છાઓ પૂર્ણ થાય છે. ચાલો જાણીએ ભગવાન શિવની પ્રિય વસ્તુઓ કઈ છે?

શિવને કયો રંગ ગમે છે?

ધાર્મિક માન્યતાઓ અનુસાર ભગવાન શિવને લીલો રંગ ખૂબ ગમે છે. શાસ્ત્રો અનુસાર શિવજી પ્રકૃતિ પ્રેમી છે અને લીલો રંગ પ્રકૃતિનું પ્રતીક છે, તેથી તેમને લીલો રંગ ખૂબ ગમે છે.

ભોલેનાથનો સૌથી પ્રિય ખોરાક કયો છે?

ભોલેનાથને ભાંગ, ધતૂરા, બીલીપત્ર

પવિત્ર સ્નાન: ઉત્તરાખંડના હરિદ્વારમાં પવિત્ર શ્રાવણ મહિના નિમિત્તે ગંગા નદીમાં પવિત્ર સ્નાન કરતા કાવડિયાઓ અને અન્ય શ્રદ્ધાળુઓ. ઉત્તર ભારતમાં શ્રાવણ મહિનો પશ્ચિમ ભારત કરતાં આશરે પંદર દિવસ પહેલો શરૂ થાય છે. (પીટીઆઈ)

રાજસ્થાનના અકસ્માતમાં સોની પરિવારના ચારનાં મોત

કોટા (રાજસ્થાન): રાજસ્થાનના કોટામાં એક ભયાનક માર્ગ અકસ્માત થયો છે. આ અકસ્માતમાં એક જ પરિવારના ચાર સભ્યોના મોત થયા છે. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે રવિવારે (૧૩ જુલાઈ) વહેલી સવારે કોટામાં દિલ્હી-મુંબઈ એક્સપ્રેસ વે પર સામેથી આવતી ટ્રક સાથે મીની બસ અથડાતાં એક જ પરિવારના ચાર સભ્યોના મોત થયા છે. મુકાબોમાં એક મહિલા, તેના બે પુત્રો અને જમાઈનો સમાવેશ થાય છે. જ્યારે ૧૦ અન્ય ઘાયલ થયા છે. પોલીસની પ્રારંભિક તપાસમાં જાણવા મળ્યું હતું કે ડ્રાઇવર કદાચ ઊંઘમાં હતો જેના કારણે તેણે વાહન પરનો કાબૂ ગુમાવ્યો અને ટ્રક સાથે

અથડાયો હતો. ડીએસપી શિવમ જોશીએ માહિતી આપી હતી કે અકસ્માતમાં ત્રણ લોકોનાં ઘટનાસ્થળે જ મોત થયા છે અને એકનું હોસ્પિટલમાં મોત થયું છે. રાજસ્થાનના કરોલીના સીતાબાડીના રહેવાસી ગીતા સોની (૬૩), તેના બે પુત્રો અનિલ સોની (૪૮), બ્રિજેશ સોની (૪૫) અને તેના જમાઈ સુરેશ સોની (૪૫) એ સવારે ૫ વાગ્યાની આસપાસ થયેલા અકસ્માતમાં જીવ ગુમાવ્યો હતો. પોલીસે જણાવ્યું કે ઘાયલોને કોટાની એમબીએસ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા છે, જ્યાં તેમની સારવાર ચાલી રહી છે. ■

બર્નિંગ ટ્રેન: તમિળનાડુના તિરુવલ્લુર જિલ્લામાં હાઈ સ્પીડ ડીઝલ લઈ જતી માલગાડીમાં લાગેલી આગમાંથી નીકળતો ધુમાડા. (પીટીઆઈ)

હિન્દુઓ અને શીખોને વિભાજિત કરવાનો પ્રયાસ કરનારાઓથી સાવધ રહો: યોગી

લખનઉ: ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથે શનિવારે દાવો કર્યો હતો કે હિન્દુઓ અને શીખો વચ્ચે ફૂટ પાડવાના પ્રયાસો થઈ રહ્યા છે, અને લોકોને આવી કાર્યવાહીથી સાવધ રહેવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે એવો પણ દાવો કર્યો હતો કે બલરામપુરના છંગુર બાબાએ ધાર્મિક ધર્માત્મરણ માટે દર નક્કી કર્યા

હતા, જેના કારણે ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાના વ્યવહારો થયા હતા. આદિત્યનાથે ગુરુ તેગ બહાદુરના ૩૫૦મા શહીદ દિવસ નિમિત્તે યોજાઈ રહેલી યુધી-દિલ્હી સંદેશ યાત્રાના ફ્લેગ-ઓફ પ્રસંગે આ ટિપ્પણી કરી હતી. તેમણે અહીં તેમના સત્તાવાર નિવાસસ્થાને યાત્રાળુઓની મેજબાની નું

આયોજન કર્યું હતું. સંદેશ યાત્રા લખનઉથી શરૂ થશે અને દિલ્હીના યાંદની ચોક શીશગંજ ગુસ્ત્રાના ખાતે સમાપ્ત થશે, એમ યુધી સરકારે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું. આદિત્યનાથે કહ્યું કે પીલીભીતમાં પણ ધર્માત્મરણના કેટલાક કિસ્સાઓ સામે આવ્યા છે, અને લોકોને ધાર્મિક

ધર્માત્મરણથી “થોડા સાવધ” રહેવા જણાવ્યું હતું. “તમે જોયું હશે કે કેવા પ્રકારનું પડયંત્ર ચાલી રહ્યું છે. અમે તાજેતરમાં બલરામપુરમાં એક મોટી કાર્યવાહી કરી છે. તમે જોયું હશે કે ધર્માત્મરણના કાર્યક્રમને કેવી રીતે આગળ ધપાવવો એ માટે તેમણે દર નક્કી કર્યા હતા. ■

જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ત્રણ બસ અથડાતાં દસ અમરનાથ યાત્રી ઘાયલ

શ્રીનગર: જમ્મુ-કાશ્મીરના કુલગામ જિલ્લામાં રવિવારના રોજ બેઝ કેમ્પ પરત ફરતી વખતે અમરનાથ યાત્રાના કાફલાની ત્રણ બસો અરસપરસ અથડાતાં અકસ્માત સર્જાયો હતો. જેમાં ૧૦ જેટલા યાત્રાળુઓ ઘાયલ થયા હતા. આ જાણકારી અધિકારીઓએ આપી હતી.

અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર ઘાયલ યાત્રાળુઓને સારવાર માટે હોસ્પિટલ લઇ જવામાં

આવ્યા છે. અમરનાથ ગુફા મંદિરમાં દર્શન કર્યા પછી યાત્રાળુઓનો કાફલો પરત ફરી રહ્યો હતો ત્યારે અકસ્માત સર્જાયો હતો. તમામ ઘાયલોની હાલત સ્થિર હોવાનું અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. આ અકસ્માતમાં ત્રણ બસોને નુકસાન થયું હતું. અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે અસરગ્રસ્ત બસોના અન્ય યાત્રાળુઓને રિઝર્વ બસોમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા અને કાફલો આગળની યાત્રા માટે રવાના થયો હતો. ■

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...	
ગુજરાતી - અંગ્રેજી શબ્દોની જોડી જમાવો	
A	B
સિંદૂર	SCARF
ત્રિપુંડ	YELLOW DHOTI
પીતાંબર	WOODEN STOOL
ખેસ	VERMILION
બાજોઠ	FOREHEAD MARK

ગુજરાત મોરી મોરી રે	
શ્રીમદ ભાગવત કથા રસાળ શૈલીમાં પ્રસ્તુત કરી ધાર્મિક વિચારસરણીના લોકોને રસતરબોળ કરનારા ડોંગરેજી મહારાજનું મૂળ નામ જણાવો.	
અ) રમેશચંદ્ર ક) રામચંદ્ર	બ) રાજચંદ્ર ડ) સુશીલચંદ્ર

દર્શાદ
મયાદા મૂકે નહીં, સજ્જન લડતા કોઈ, જયમ કુલવંતી નારીનું હસવું હોંઠે હોય. --- લોક રચના

માઈનડ ગેમ	યુદ્ધમાં ઈજાગ્રસ્ત થયેલા લક્ષમણની સારવાર સંજીવની જડીબુટ્ટીથી કરી ઠીક કરી દેનારા રાજ વૈદ્યનું નામ ખબર છે?	અ) અગ્રપણ ક) સુપ્રેણ	બ) પ્રભાકર ડ) જીવકાર્યાર્થ
-----------	--	-------------------------	-------------------------------

ગયા સોમવારના જવાબ		ઓળખાણ પડી?
ભાષા વૈભવ		કચ્છ
A	B	માઈન્ડ ગેમ ચંદ્રભાગા
ઉર્વશી	પુરુવાની પત્ની	
ઉલૂપી	અર્જુનની પત્ની	
ઉર્મિલા	લક્ષ્મણની પત્ની	
ઉત્તરા	અભિમન્યુની પત્ની	
ઉમા	શિવજીના પત્ની	ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો ચંદ્ર
ગુજરાત મોરી મોરી રે ચુનીલાલ ભાવસાર		

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) મુલરાજ કપૂર (૨)ભારતી બુચ (૩) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૪) સુભાષ મોમાયા (૫) નીતા દેસાઈ (૬) રશીક જુથાણી - ટોરંટો - કેનેડા (૭) હર્ષા મહેતા (૮) ખુશરૂ કાપડિયા (૯) પુષ્પા પટેલ (૧૦) તાહેર ઔરંગાબાદવાલા (૧૧) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૧૨) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૧૩) જયોતિ ખાંડવાલા (૧૪) લજિતા ખોના (૧૫) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૧૬) શ્રદ્ધા આશર (૧૭) મહેશ દોશી (૧૮) વર્મા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૧૯) નિખિલ બંગાળી (૨૦) અમીશી બંગાળી (૨૧) મહેશ સંઘવી (૨૨) નૂતન વિપીન શાહ (૨૩) મનીષા શેઠ (૨૪) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૫) અરવિંદ કામદાર (૨૬) અંજુ ટોલિયા (૨૭) દેવેન્દ્ર સંપટ (૨૮) અલકા વાણી (૩૦) ભાવના કવે (૩૧) કિશોર સંઘરાજકા (૩૨) મીનજ કાપડિયા (૩૩) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૩૪) ડાયના સંતોકે (૩૫) અંબરીષ ઓઝા (૩૬) પુષ્પા ખોના (૩૭) શીલ્પા શ્રોફ (૩૮) જયોત્સ્ના ગાંધી (૩૯) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૦) નિતીન જયંતિલાલ બજરિયા (૪૧) હિન્ના દલાલ (૪૨) રમેશ દલાલ (૪૩) ઈનાક્ષી દલાલ (૪૪) ધીરેન્દ્ર ઉદેશી (૪૫) ગીતા ઉદેશી (૪૬) પ્રતિમા પમાણી (૪૭) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૪૮) દેવેન્દ્ર સંપટ (૪૯) હરીશ ભટ્ટ (૫૦) જયવંત પદ્મશી ચિખલ

વિમ્બલ્ડનમાં સ્પોન્ટેક પહેલી વાર ચેમ્પિયન

ફાઇનલમાં બેમાંથી એક ખેલાડી એક પણ ગેમ ન જીતી હોય એવો ૧૧૪ વર્ષમાં પહેલો બનાવ

લંડન: પોલેન્ડની ભૂતપૂર્વ વર્લ્ડ નંબર-વન ઇગ્ના સ્વોન્ટેક અગાઉ પાંચ ગ્રેન્ડ સ્લેમ સિંગલ્સ ટાઇટલ જીતી હતી, પણ એમાં સર્વશ્રેષ્ઠ સ્પર્ધા વિમ્બલ્ડન ચેમ્પિયનશિપની એક પણ ટ્રોફી નહોતી જે તેણે શનિવારે અમેરિકાની અમેન્ડા અભિનિસોવાને હરાવીને મેળવી લીધી હતી. સ્વોન્ટેક પહેલી વાર વિમ્બલ્ડનનું ટાઇટલ જીતી તો ખરી, પણ એવા રેકૉર્ડ સાથે જીતી જે રેકૉર્ડ ૧૧૪ વર્ષમાં ક્યારેય કોઈ મહિલા ખેલાડી નહોતી નોંધાવી શકી.

સ્વોન્ટેક ૧૯૧૧ની સાલ પછીની એવી પહેલી મહિલા ખેલાડી છે જે વિમ્બલ્ડનની ફાઇનલ ૬-૦, ૬-૦થી જીતી છે. બીજી રીતે કહીએ તો વિમ્બલ્ડનની ફાઇનલમાં કોઈ એક ખેલાડી એકેય ગેમ ન જીતી શકી હોય એવું છેલ્લા ૧૧૪ વર્ષમાં પહેલી વાર બન્યું છે.

અમેન્ડાએ શનિવારે ૦-૬, ૦-૬થી હાર્યા બાદ પોતે જ કહ્યું હતું કે તે છેલ્લા બે અઠવાડિયાથી એકધારું રમીને ખૂબ થાકી ગઈ હતી. અમેન્ડાએ શુક્રવારે ફાઇનલ માટેની પ્રેક્ટિસ નહોતી કરી અને મેંચ પહેલાં હળવી પ્રેક્ટિસ કરી રહી હતી ત્યારે તેને જમણા ખભામાં દુખાવો શરૂ થયો હતો. તેની આ પહેલી જ ગ્રેન્ડ સ્લેમ ફાઇનલ હતી.

શનિવારની ફાઇનલમાં કુલ ૭૯માંથી પંચાવન પોઇન્ટ સ્વોન્ટેક જીતી હતી અને એ તેના માટે ૬-૦, ૬-૦થી જીતવા માટે પૂરતા હતા.

આ એવી સતત આઠમી મહિલા વિમ્બલ્ડન ચેમ્પિયનશિપ

હતી જેમાં ખેલાડી પહેલી જ વાર આ ટૂર્નામેન્ટ જીતી હતી. સ્વોન્ટેક અગાઉ ફ્રેન્ચ ઓપનમાં ચાર વખત અને યુએસ ઓપનમાં એક વખત ચેમ્પિયન બની હતી. તે હજી સુધી ઑસ્ટ્રેલિયન ઓપનનું ટાઇટલ નથી જીતી શકી. ■

પહેલી ઇનિંગ્સમાં બન્ને ટીમ એકસરખા સ્કોર પર ઑલઆઉટ, ક્રિકેટના ઇતિહાસમાં નવમી વખત બન્યું

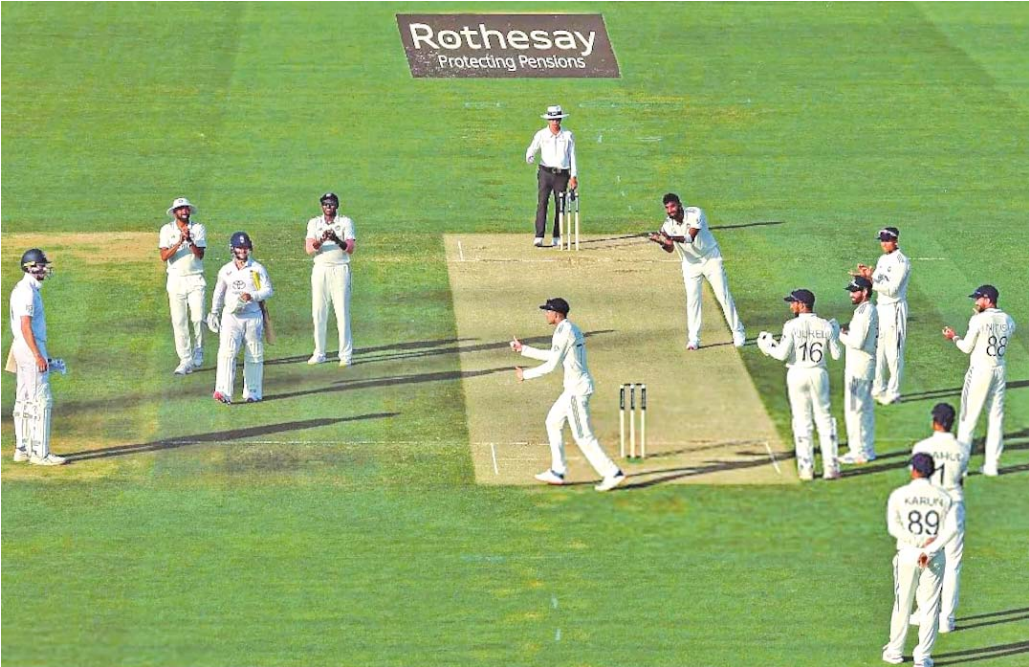
લંડન: શનિવારે રાત્રે લૉર્ડ્સની ત્રીજી ટેસ્ટના ત્રીજા દિવસે ૧૧.૦૦ વાગ્યે ભારતનો પ્રથમ દાવ ૩૮૭ રનના સ્કોર પર પૂરો થયો અને એ સાથે પરિણામ એ આવ્યું કે ન તો ભારતીય ટીમને એક રનની સરસારી મળી અને ન ઇંગ્લેન્ડની ટીમ કોઈ લીડ લઈ શકી. કારણ એ હતું કે પહેલા દાવમાં ઇંગ્લેન્ડની ટીમ પણ ૩૮૭ રનના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ

હતી. નવાઈની વાત એ છે કે કોઈ ટેસ્ટમાં બન્ને હરીફ ટીમ પ્રથમ દાવમાં એકસરખા સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હોય કે એકસરખા સ્કોર પર કોઈ ટીમે દાવ ડિક્લેર કર્યો હોય એવું કુલ એક વાર કે બે વાર નહીં, પણ નવ વખત બન્યું હતું. આ પહેલાં ૧૦ વર્ષ પહેલાં ઇંગ્લેન્ડમાં જ આવું બન્યું હતું. ત્યારે ઇંગ્લેન્ડમાં ૧૦/૩૮૭

બરાબર ૩૫૦ રનના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હતી. છેવટે ન્યૂ ઝીલેન્ડની ટીમ એ મેંચ ૧૯૯ રનથી જીતી ગઈ હતી. પહેલી ઇનિંગ્સમાં એકસરખા સ્કોરનો પ્રથમ કિસ્સો ૧૯૧૦માં ડરબનમાં સાઉથ આફ્રિકા અને ઇંગ્લેન્ડ વચ્ચેની ટેસ્ટમાં બન્યો હતો. એમાં બેઉ ટીમ ૧૯૯-૧૯૯ના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હતી.

ટેસ્ટના પ્રથમ દાવમાં બન્ને ટીમના એકસરખા સ્કોર					
ક્રમ	ટીમ-૧	ટીમ-૨	ક્યાં	ક્યારે	પરિણામ
૧	સાઉથ આફ્રિકા-૧૦/૧૯૯	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૧૯૯	ડરબન	૧૯૧૦	સાઉથ આફ્રિકાનો ૯૫ રનથી વિજય
૨	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૨૨૨	ભારત-૧૦/૨૨૨	કાનપુર	૧૯૫૮	વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ૨૦૩ રનથી વિજય
૩	પાકિસ્તાન-૧૦/૪૦૨	ન્યૂ ઝીલેન્ડ-૧૦/૪૦૨	ઓક્લેન્ડ	૧૯૭૩	ડ્રો (પાકિસ્તાન સિરીઝ ૧-૦થી જીત્યું)
૪	ઑસ્ટ્રેલિયા-૭/૪૨૮ ડિક્લેરેડ	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૪૨૮	કિંગસ્ટન	૧૯૭૩	ડ્રો (સિરીઝ ૦-૦થી લેવલ થઈ)
૫	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૯૦	ભારત-૧૦/૩૯૦	ભરિંગમ	૧૯૮૬	ડ્રો (ભારત સિરીઝ ૨-૦થી જીત્યું)
૬	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૫/૫૯૩ ડિક્લેરેડ	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૫૯૩	સેન્ટ જોન્સ	૧૯૮૪	ડ્રો (વિન્ડિઝ સિરીઝ ૩-૧થી જીત્યું)
૭	ઑસ્ટ્રેલિયા-૧૦/૨૪૦	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૨૪૦	સેન્ટ જોન્સ	૨૦૦૩	વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ત્રણ વિકેટે વિજય
૮	ન્યૂ ઝીલેન્ડ-૧૦/૩૫૦	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૫૦	લીડ્ઝ	૨૦૧૫	ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ૧૯૯ રનથી વિજય
૯	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૮૭	ભારત-૧૦/૩૮૭	લૉર્ડ્સ	૨૦૨૫	પરિણામ બાકી

ગિલનો ગરમાટો: રાહુલ થોડો બ્રિટિશરોની તરફેણમાં, ગાવસકરે તો આઈપીએલનું નામ લઈને ત્યાં સુધી કહ્યું કે...

લંડન: ભારત અને ઇંગ્લેન્ડ વર્તમાન સિરીઝમાં ૧-૧ની બરાબરીમાં રહ્યા પછી લૉર્ડ્સની ટેસ્ટમાં ખરાબરીનો ખેલ શરૂ થઈ ચૂક્યો છે અને એમાં શનિવારની રમતની છેલ્લી પળોમાં ગરમાગરમી થઈ ગઈ હતી જેમાં ઇંગ્લેન્ડના ઓપનર્સ બીજા દાવમાં રમતાના અંત સુધીમાં એક જ ઓવર રમી શકે એ માટે જાણી જોઈને સમય બગાડતાં હતા અને એમાં ખાસ કરીને ઝેંક કૉવ્લીએ ઈજા થઈ હોવાનું ‘બહાનું’ કાઢીને ફિઝિયોથેરાપિસ્ટને મેદાન પર બોલાવીને સમય બગાડ્યો એટલે ગુરુસે થયેલો કેપ્ટન શુભમન ગિલ ચર્ચાનું કેન્દ્ર બની ગયો હતો. તેના એ કોધિત વલણ બાબતમાં કેટલીક પ્રતિક્રિયાઓ આવી છે. ખાસ કરીને ટીમ ઇન્ડિયાના જ સેન્યુરિયન બેટ્સમેન કે. એલ. રાહુલ અને બેટિંગ-લેજન્ડ સુનીલ ગાવસકરે

રિએક્શન આપ્યું હતું. કૉવ્લીએ એ દિવસે બીજા દાવમાં જસપ્રીત બુમરાહની પ્રથમ ઓવરના બે બૉલ રમ્યા પછી ત્રીજા બૉલથી ડ્રામા શરૂ કરી દીધો હતો. તેણે બુમરાહને ત્રીજો બૉલ ફેંકતા રોક્યો હતો. બુમરાહે રન-અપ શરૂ કર્યો કે થોડી જ ક્ષણોમાં કૉવ્લી ક્રીઝમાંથી નીકળી ગયો હતો. કેપ્ટન ગિલ સહિતના ભારતીય ખેલાડીઓએ બ્રિટિશરોના આ વર્તન સામે વિરોધ નોંધાવ્યો હતો. ત્યાર બાદ ત્રીજો અને ચોથો બૉલ ફેંક્યા બાદ બુમરાહના પાંચમા બૉલમાં કૉવ્લી હાથમાં ઈજા થઈ હોવાનું કારણ બતાવીને ક્રીઝમાંથી નીકળી ગયો હતો. તેણે જમણા હાથનું ઝલવ કાઢીને નેંચે ફેંકી દીધું હતું અને ફિઝિયોને બોલાવ્યા હતા. ગિલ તેમ જ રવીન્દ્ર જોડિયા અને ખુદ બુમરાહે કટાક્ષમાં તાળી

પાડીને બ્રિટિશરોને તેમની અસલિયત બતાવવાની કોશિશ કરી હતી. ગિલ તો કૉવ્લી પાસે દોડી ગયો હતો અને તેને (આઇપીએલની જેમ) ઇમ્પેક્ટ પ્લેયરને બોલાવવો છે કે શું? એવું કટાક્ષમાં (તેની ડાહસી ઉડાવવાના આશયથી) કહીને બે હાથ કોંસમાં રાખીને પેવિલિયન તરફ જોઈને ઇમ્પેક્ટ પ્લેયરનો સંકેત આપ્યો હતો.

શુભમન ગિલની બેન ડેટ સાથે પણ દલીલ થઈ હતી અને અમ્પાયરોએ વચ્ચે પડીને મામલો શાંત પાડ્યો હતો. શુભમન ગિલને હરીફ ખેલાડી કૉવ્લી પાસે દોડીને ગુસ્સામાં ટિપ્પણીઓ કરવા બદલ તથા તેને ચેલેન્જ આપવા બદલ મેંચ રેફરીનો કપકો મળી શકે અથવા હળવો દંડ થઈ શકે એવી ક્રિકેટ વર્તુળોમાં ચર્ચા હતી.

ટિમ સાઉદીનો ગિલ માટે કટાક્ષ
ઇંગ્લેન્ડની ટીમના બોલિંગ-કન્સલ્ટન્ટ ટિમ સાઉદીએ શનિવારના ગિલના કોધિત વલણની પ્રતિક્રિયામાં કહ્યું હતું કે ‘ શુક્રવારે મેંચના બીજા દિવસના મધ્ય ભાગમાં શુભમન ગિલ મેદાન પર મસાજ કરાવી રહ્યો હતો ત્યારે તેણે સમય નહોતો બગાડ્યો? તેણે જો એવું કર્યું તો પછી કૉવ્લીની ઈજા બાબતમાં ગિલ શું કામ ફરિયાદ કરી રહ્યો હશે એ જ નથી સમજાતું.’

કેએલ રાહુલે શું પ્રતિક્રિયા આપી?
લૉર્ડ્સ ટેસ્ટના પ્રથમ દાવના સેન્યુરિયન અને આ ઐતિહાસિક મેદાન પર એકથી વધુ ટેસ્ટ સદી ફટકારનાર દિલીપ વેન્ગસરકર પછીનો બીજો ભારતીય ખેલાડી બનનાર કે. એલ. રાહુલે ગિલની શનિવારની ઘટના વિશે આડકતરી રીતે થોડી તરફેણ બ્રિટિશ ટીમની કરી હતી. તેણે કહ્યું, ‘ મેંચના કોઈ દિવસના અંતની છેલ્લી ક્ષણોમાં અને ખાસ કરીને લાંબા સમય સુધી ફીલ્ડિંગ કર્યા પછી બેટિંગ ગમાં આવતા ઓપનર પર શું વીતે એ હું સમજી શકું છું, કારણકે હું પોતે ઓપનર છું. ખાસ કરીને રમતની છેલ્લી પાંચ મિનિટમાં જે બનતું હોય છે એવું ઓપનિંગ બેટ્સમેન તરીકે મેં પણ મહેસૂસ કર્યું છે. જો કે ગિલ ગુસ્સામાં હતો એ મેં પણ જોયું, પરંતુ અમે છેલ્લી પળોમાં ઓછામાં ઓછી બે ઓવર રમવા માગતા હતા. ટેસ્ટ-મેંચમાં આખો દિવસ ખેલાડીઓએ સામસામે લડત આપી હોય ત્યારે છેવટે થોડી ગરમાગરમી થાય એ તો રમતનો એક હિસ્સો જ કહેવાય.’

સુનીલ ગાવસકર શું બોલ્યા?
શનિવારની મેદાન પરની ગિલ-કૉવ્લી વચ્ચેની ગરમાગરમી બાબતમાં પીઠ ક્રિકેટર સુનીલ ગાવસકરે ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઇપીએલ) એક રીતે કારણરૂપ હોવાનું જણાવ્યું હતું. તેમનું એવું માનવું હતું કે ‘ ઇંગ્લેન્ડના ઓપનર્સ ઇચ્છતા હતા કે એ દિવસે તેમણે એક જ ઓવર રમવી પડે અને ભારતીય ખેલાડીઓની નજરે બ્રિટિશરોની એ ચાલાકી હતી. આવું કેમ થયું હશે એનું એક કારણ બતાવું. ઇંગ્લેન્ડના બહુ મોટી સંખ્યામાં ખેલાડીઓ આઇપીએલમાં નથી રમતા એટલે આવો ઉશ્કેરાટ થઈ ગયો. જો રૂટ અને બેન સ્ટોકસ ભાગ્યે જ આઇપીએલમાં રમ્યા છે. બીજા દેશોના ઘણા ખેલાડીઓ આઇપીએલમાં રમતા હોય છે એટલે તેઓ ભારતીય ખેલાડીઓ સાથે ભળી જતા હોય છે (બન્ને વચ્ચે દોસ્તી થઈ જતી હોય છે), એકમેક સાથે ટ્રાવેલિંગ પણ કરતા હોય છે અને ડ્રેસિંગ-રૂમ પણ શેર કરતા હોય છે. જોફા આર્ચરને જોયો! યશસ્વી જયસ્વાલ સામે કેવો કચકચાવીને બૉલ ફેંકતો હતો! ભારત-ઇંગ્લેન્ડના ખેલાડીઓ આઇપીએલમાં સાથે નથી રમતા હોતા એટલે (આંતરરાષ્ટ્રીય મેંચોમાં) તેમની વચ્ચે દ્વેષ જોવા મળતો હોય છે.’

રાહુલને લંચ પહેલાં ૧૦૦મો રન અપાવવાની ઉતાવળમાં પંતે વિકેટ ગુમાવી

મેં જ પંતને કહેલું કે બને તો મારે લંચ પહેલાં જ સેન્યુરી પૂરી કરી લેવી છે: રાહુલ

લંડન: શનિવારે અહીં લૉર્ડ્સની ટેસ્ટના ત્રીજા દિવસે લંચના વિશ્રામની થોડી ક્ષણો પહેલાં ભારતનો સ્કોર ૩/૪૭ હતો અને ઓપનર કે. એલ. રાહુલ ૧૦મી સદી ફટકારવાની તૈયારીમાં જ હતો ત્યાં સ્પિનર શોએબ બશીરની ઓવરના ત્રીજા બૉલમાં રિપબ પંતે પોતાના ૭૪ રનના સ્કોર પર ઉતાવળ કરીને રન લેવા જતાં બેન સ્ટોકસના સીધા અફલાતૂન શ્રોમાં રનઆઉટમાં જે વિકેટ ગુમાવી એની જવાબદારી ખુદ રાહુલે સ્વીકારી છે.

રાહુલે પોંતે ૧૦૦ રન પૂરા કર્યા બાદ તરત જ આઉટ થઈ ગયો હતો. જોતજોતામાં ભારતનો સ્કોર ૩/૪૭ પરથી ૫/૨૫૪ થઈ ગયો હતો. સાત રનમાં ભારતે બે મહત્વની વિકેટ ગુમાવી હતી અને મેંચ પરની પકડ ભારતે ગુમાવી દીધી હતી. ખુદ રાહુલે શનિવારની રમત પછી એક ઇન્ટરવ્યૂમાં કહ્યું હતું કે લંચ પહેલાં સેન્યુરી પૂરી કરવાની ઉતાવળમાં ટીમે પંતની વિકેટ ગુમાવવી પડી હતી. રાહુલે મુલાકાતમાં નિખાલસપણે કહ્યું, ‘ મેં લંચ અગાઉની બે ઓવર પહેલાં પંતને કહ્યું હતું કે બને તો મારે લંચમાં જતો પહેલાં જ સદી પૂરી કરી લેવી છે. એક બૉલમાં મારે ફોર ફટકારી દેવી જોઈતી હતી, પણ હું ચૂક્યો અને બૉલ સીધો ફીલ્ડર પાસે મોકલી દીધો હતો. મેં કહેલી વાત યાદ રાખીને પંત મને સ્ટ્રાઇક આપવાની ઉતાવળમાં રન લેવા દોડ્યો અને નોન-સ્ટ્રાઇક એન્ડ પર રનઆઉટ થઈ ગયો હતો. એ નહોતું થવું જોઈતું. અમે બન્ને સેટ થઈ ગયા હતા અને સારા તાલમેલથી રમી રહ્યા હતા. આ રીતે વિકેટ જાય એ કોઈ પણ બેટ્સમેનને ન ગમે.’

રાહુલ અને પંત વચ્ચે ૧૯૮ બૉલમાં ૧૪૧ રનની ભાગીદારી થઈ હતી. ત્યાર પછી રવીન્દ્ર જોડિયા અને નીતીશ રેડ્ડી વચ્ચે ૭૨ રનની અને જોડિયા-વોશિંગ્ટન સુંદર વચ્ચે ૫૦ રનની ભાગીદારી થઈ હતી. ભારત એ દાવમાં ૩૮૭ રનના સ્કોર પર આઉટ થઈ ગયું હતું. ઇંગ્લેન્ડે પણ પહેલા દાવમાં ૩૮૭ રન કર્યા હતા.

મહિલા ક્રિકેટની ‘કવીન’ મિતાલીને લૉર્ડ્સમાં મળ્યું અનેરું ગૌરવ

મહિલાઓની વન-ડે ક્રિકેટમાં સૌથી વધુ ૭,૮૦૫ રન બનાવનાર મિતાલી રાજને રવિવારે લૉર્ડ્સમાં પ્રતિષ્ઠિત બેલ વગાડવાનું ગૌરવ પ્રાપ્ત થયું હતું. ભારત-ઇંગ્લેન્ડ વચ્ચેની ત્રીજી ટેસ્ટ પહેલાં મિતાલીને આ સન્માન મળ્યું હતું. મેંચના પ્રથમ દિવસે સચિનને બેલ વગાડવાનું આમંત્રણ મળ્યું હતું. બીજા દિવસે ઇંગ્લેન્ડના ભૂતપૂર્વ કેપ્ટન એન્ડ્ર્યુ સ્ટ્રાઉસના ચેરિટી ફાઉન્ડેશનની ઇવેન્ટ નિમિત્તે તેના બાળકોને આ બેલ વગાડવાનું ઇન્વિટેશન અપાયું હતું અને શનિવારના ત્રીજા દિવસે ચેતેશ્વર પુજારાને એ ગૌરવ મળ્યું હતું.

રન છતાં ભારતનો છેલ્લા બોલે પરાજય થયો હતો. સિરીઝમાં સૌથી વધુ ૧૦ વિકેટ લેનાર ૨૦ વર્ષની સ્પિનર શ્રી ચરનીને પ્લેયર ઓફ ધ સિરીઝનો પુરસ્કાર અપાયો હતો. આ તેની પહેલી જ ટી-૨૦ શ્રેણી હતી. સ્મૃતિ મંધાનાના ૨૨૧ રન બંને ટીમની તમામ બેટર્સમાં હાઈએસ્ટ હતા.

સર જોડેજાએ રચ્યો ઇતિહાસ, ડબ્લ્યૂટીસીમાં વિરલ સિદ્ધિ મેળવી

લંડન: લેફ્ટ-આર્મ સ્પિનર રવીન્દ્ર જોડેજાને રવિવારે ઇંગ્લેન્ડના બીજા દાવમાં એક પણ વિકેટ નહોતી મળી, પરંતુ એ પહેલાં તેણે વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યૂટીસી)માં એક અનોખો વર્લ્ડ રેકૉર્ડ પોતાના નામે કરી લીધો હતો. ડબ્લ્યૂટીસીના ઇતિહાસમાં ૨,૦૦૦-પ્લસ રન કરવા ઉપરાંત ૧૫ હાફ સેન્યુરી ફટકારનાર તેમ જ ૧૩૦ વિકેટ લેનાર તે પહેલો જ ક્રિકેટર છે. સર જોડેજા ઇંગ્લેન્ડ સામેની વર્તમાન સિરીઝમાં બોલિંગમાં ખાસ કંઈ સાધું

પર્ફોર્મ નથી કરી શક્યો, પરંતુ તેણે એ ઊણપને સારી બેટિંગથી ભુલાવી દીધી છે. જોડેજા બાપુએ આ સિરીઝના પાંચ દાવમાં ૮૮.૦૦ની બેટિંગ સરેરાશ ૨૬૬ રન કર્યા છે જેમાં ત્રણ હાફ સેન્યુરી સામેલ છે. જોડેજાએ વર્તમાન શ્રેણીમાં પાંચ ઇનિંગ્સમાં આ મુજબ રન કર્યા છે: ૨૫ અણનમ, ૧૧૧ રન, ૬૯ અણનમ, ૮૯ રન અને ૭૨ રન. ૩૬ વર્ષના જોડેજાનું પૂરું નામ રવીન્દ્રસિંહ અનિરુદ્ધસિંહ જોડેજા છે.

તેણે વર્તમાન ટેસ્ટ પહેલાં ૮૨ ટેસ્ટમાં ચાર સેન્યુરી અને ૨૪ હાફ સેન્યુરીની મદદથી કુલ ૩,૫૬૪ રન કર્યા છે. તેણે ટેસ્ટ ક્રિકેટમાં કુલ ૩૨૫ વિકેટ લીધી છે.

ક્લાસિફાઈડ

૧૦. મહિલાઓ માટે

કાનનાં મોટા કાણાં
દવાથી એક જ સીટિંગમાં પૂરાવો તરત બુઝી પહેરો. નાક કાન વિંધાવા. બોરીવલી: 9969388693/ 7506569229. (બી-૧૬૦૯૬)

૨૦. પંધાદારી જગ્યા

એફિસો/ગોદામો
સેન્યુઅલ સ્ટ્રીટ, કાઝીરોડ સ્ટ્રીટ, નરસીનાથ સ્ટ્રીટ, લેવા/વેચવા ઓનરશીપ/ભોડેથી. સંપર્ક મહેશ શાહ: 9820253026. (એસડીબીજી-૨૭૩૯)

૧૨. યાત્રા સહેલગાહ

■ Per Couple Private Tour With Bfast and Dinner કેરળ 40000, આંદામન 48000, લક્ષાન 48000, સિક્કિમ 58000, થાઈલેન્ડ 44000, શ્રીલંકા 54000, સિંગાપોર 99000. Airfare Visa Extra Best Deals લોનાવાલા, સિલ્વાસા, દમણ, ગોવા અને અન્ય સ્થળો માટે પણ. Arrham Holiday 9769977466/ 9892534488/ 9326373672. (બી-૧૬૨૨૨)

૩૨. જમીન-મિલકત

જુના મકાનો
ફોર્ટ/ફાઉન્ટન/કોલાખા/ગામઢેલી/કાલબાઢેલી/ઓપેરા હાઉસ/ મસ્જિદબંદરમાં ભાડુત સાથે/વગર લેવા/ વેચવા મળો. મહેશ શાહ - 9820253026. (એસડીબીજી-૨૭૪૨)

વાપી થી તાપી
ઉમરગામથી અંબાજી N.H. 48 ઇન્ડ.રેસી. એન.એ. રીસોર્ટ તેમજ હોટેલ માટે ટાઇટલ ક્લિયર જમીન માટે દક્ષિણ ગુજરાતમાં ઉદ્યોગ માટે સુનેહરી તક તમામ NOC માટે મળો Address. Patel Consultant And Developers Sonorous, 7th Floor, A wing, 705 Mob: Uttambhai Patel 9904000075/ Dhanesh Patel 7621000075. (૯૨-એ)

દેશપાંડે ટ્રાવેલ્સ

820962500
9819453043

શ્રાવણ સ્પેશીયલ

રેલવે આરક્ષણ ૭૫ દિવસ પહેલાં

અર્ચવિનાયક - જેજુરી

પ્રતિબાલાજી - આર્ચવિનાયક પ્રત્યેક શુક્રવારે ઇકોનોમિક રૂ.૧૫૫/- સ્વર્ણ રૂમ રૂ.૯૫૫/- દરેકના એસી બસ, બોન-એસી રૂમ ૫૫,૫૫૫/-

પંદરપુર - તુળજાપુર

આઘાપુર-અક્કલકોટ પ્રત્યેક ગુરુવારે ઇકોનોમિક રૂ.૩૫૫/- સ્વર્ણ રૂમ રૂ.૧૫૫/- દરેકના એસી બસ, બોન-એસી રૂમ ૫૫,૫૫૫/-

ચારદાસ યાત્રા

બસીનાથ-કેદારનાથ-યમુનોત્રી-ગંગોત્રી-હરિદ્વાર-અષ્ટકેશવ ૧૩ દિવસ, ૧૧ ઓગષ્ટ, ૯ સપ્ટેમ્બર-૬ ઓક્ટોબર, ૩૨,૫૦૦/- દરેકના

રામેશ્વર-મદુરાઈ

ત્રિવેલ્લમ-કન્યાકુમારીસહ ૭ દિવસ, ૨, ૧૭ ઓગષ્ટ મુંબઈથી મુંબઈ ૩ ટાવર એસી, ૧૮,૫૦૦/- દરેકના બોન-એસી સ્લિપર રૂમ ૧૫,૫૦૦/- દરેકના

નેપાળ-કપાલપતીનાથ

પોખરા-વારાણસી કાશી વિશ્વનાથ-અયોધ્યાસહ ૯ દિવસ, ૧૦ ઓગષ્ટ, મુંબઈથી વારાણસી ૩ ટાવર એસી સ્લિપર રૂમ ૧૫,૫૦૦/- દરેકના કાનમુંકશી મુંબઈ વિમાન પ્રવાસ ૧૫,૫૦૦/- દરેકના

અયોધ્યા - વારાણસી

પ્રવાસરાજસહ ૬ દિવસ, ૩૧ જુલાઈ, ૪,૮,૧૨,૧૬ ઓગષ્ટ, મુંબઈથી મુંબઈ ૩ ટાવર એસી, ૧૩,૫૦૦/- દરેકના

ઉજ્જૈન - ઇંદોર

ઑકાર્શ્વર-મહેશ્વરસહ ૫ દિવસ, ૩, ૧૪ ઓગષ્ટ, એસી બસ કેમિલીવાઈ રૂમ, ૧૩,૫૦૦/- દરેકના

સૌરાષ્ટ્ર-સોરઠી સોમનાથ

નાગેશ્વર-દ્વારકા-ગિરનારસહ ૭ દિવસ, ૨૭ જુલાઈ, ૧૪ ઓગષ્ટ એસી બસ પ્રવાસ, ૧૬,૫૦૦/- દરેકના

મહારાષ્ટ્રમાંના પાંચ જ્યોતિર્લિંગ

અંબેજોગાઈસહ ૪ દિવસ, ૨૫, ૩૧ જુલાઈ ૭,૧૪,૧૮ ઓગષ્ટ, ૮,૫૦૦/- દરેકના

ભીમાશંકર - લેણ્યાક્રી

ઓઝર-માળશંજસહ ૨ દિવસ, ૬૨ શનિવારે ૨૬ જુલાઈ, ૨૯,૧૬ ઓગષ્ટ ૨,૬૫૧/- સ્વર્ણ રૂમ કેમિલીવાઈ રૂમ

સાકારણ શક્તિપીઠ

અંબેજોગાઈસહ ૫ દિવસ, ૧૩ ઓગષ્ટ, ૯,૫૫૧/- દરેકના
www.deshpandetours.com

(બી-૧૬૨૩૦)

૧૭. જગ્યા આપવી છે

ઘાટકોપર (ઈસ્ટ)
60 ફીટ રોડ, 2 BHK, રેડી ફળ્ડે, પાર્કિંગ સાથે ભોડેથી આવવાનો છે. 9820253026. (એસડીબીજી-૨૭૪૦)

૧૯. ફેક્ટરી વર્કશોપ

વસઈ - કામણ
સાતીવલી-વાલીવ-હાઇવે-સિરસાડ-પોમણ-બાપાવેન-સસુનપધર-ઈન્ડસ્ટ્રીયલ-ગાના-શેડ-યુનિટ-પ્લોટ-લેવા-વેચવા-ભાડેથી-ગોપીભાઈ-9326472399
જીનંદ્રભાઈ-9320404145. (૧૫૭૧૨-એ)

વસઈ
ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ગાળા લેવા-વેચવા-ભાડેથી વિશ

જેન સ્ટ્રીટ પર પ્રતિબંધ બાદ બીએસઈનો શેર ૧૬ ટકા, એનએસઈનો ૧૩ ટકા તૂટ્યો

મુંબઇઃ ટ્રેડિંગ વોલ્યુમ ઘટવાના કારણે બીએસઈ અને એનએસઈના શેરમાં વિતેલા સપ્તાહમાં ઘટયા હતા. હાઇ ફિક્વન્સી ટ્રેડર્સ પર નિયમનકારી પગલાને કારણે શેરબજારના ટર્નઓવરમાં ઘટાડો થતા ચિંતા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. જેન સ્ટ્રીટ પર પ્રતિબંધ બાદ બીએસઈનો શેર ત્રીજી જુલાઈના સ્તરથી લગભગ ૧૬ ટકા ઘટ્યો છે.

યુએસ ટ્રેડિંગ ફર્મ જેન સ્ટ્રીટ પર ત્રીજી જુ લાઈના રોજ પ્રતિબંધ લાદવામાં આવ્યો, ત્યારથી ડેરિવેટિવ ટર્નઓવર લગભગ ૨૦ ટકા ઘટ્યું છે. બીએસઈનો શેર ત્રીજી જુલાઈના સ્તરથી લગભગ ૧૬ ટકા ઘટ્યો છે. આ દરમિયાન, અનલિસ્ટેડ શેર્સમાં ટ્રેડ કરતા પ્લેટફોર્મ અનુસાર, વિતેલા અઠવાડિયે અનલિસ્ટેડ નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (એનએસઈ)ના શેરનો ભાવ ૧૩ ટકા ઘટ્યો હતો.

ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં

મુંબઈઃ ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં બજારમાં છે. શેરબજારની ગાડી સહેજ પાટે ચડતી દેખાય ત્યાં યુદ્ધ અથવા તો ટેરિફને લગતા નવા દરો કે ફેરફારથી ટ્રમ્પ દ્વારા થતી જાહેરાતને પગલે શેરબજારમાં અફડાતફડી મચી જાય છે અને રોકાણકારોને નુકસાન થાય છે. અમેરિકાના પ્રેસિડેન્ટ ટ્રમ્પે ટેરિફ યુદ્ધ છોડી દીધું છે અને રોજ નવા નવા દેશ પર નવી ટેરિફની જાહેરાત સાથે શેરબજારમાં વેચવાલીનું દબાણ વધી જતાં રોકાણકારોએ નાણાં ગુમાવવા પડે છે.

નિષ્ણાતો કહે છે કે ગમે તે પરિસ્થિતિમાં જો સારા ફંડમેન્ટલ અને મોમેન્ટમ ધરાવતા શેર પોર્ટફોલિયોમાં સામેલ કરવામાં આવે તો લાભ મળી શકે છે. આ વ્યૂહરચના અંતર્ગત, પોર્ટફોલિયોમાં મોમેન્ટમ થીમ અંતર્ગત સુપ્ર પ્રદર્શન કરતા શેરોનો ઉમેરો કરવામાં આવે છે અને નબળું પર્ફોન્સ ધરાવતા શેરોને પડતા મુકવામાં આવે છે.

બજારની ગમે તે પરિસ્થિતિમાં આગળ વધનારા શેરોને ટેકો આપવાની

એનએસઈના શેરનો ભાવ ઘટતા તેનું બજાર મૂલ્યાંકન ઘટીને રૂ. ૫.૪૩ લાખ કરોડ થયું છે. અગાઉ, જ્યારે એક્સચેન્જ તેની કો-લોકેશન સુવિધામાં ખામીઓ સંબંધિત લાંબા કાનૂની કેસમાં નિયમનકારો સાથે સમાધાનની નજીક હતું ત્યારે તેના આઈપીઓની આશા વચ્ચે તેનો શેર રૂ. ૨,૪૦૦ પર પહોંચી ગયો હતો.

બજારના જાણકાર વર્તુળોએ જણાવ્યું હતું કે, બીએસઈ અને એનએસઈના શેરમાં તીવ્ર ઘટાડો ટૂંકા ગાળાની ઉથલપાથલ અને બદલાતી બજાર ગતિશીલતાનું મિશ્ર પરિણામ છે. ડેરિવેટિવ્ઝની સમાપ્તિમાં ફેરફારથી બેલાડીઓ થોડા નર્વસ થયા છે. આવતા અઠવાડિયે ડેરિવેટિવ વોલ્યુમ ટ્રેન્ડ્સ પર ખાસ કડીને મંગળવાર અને ગુરુવારે છન્ડેક્સ ડેરિવેટિવ એક્સપાયરીઓની આસપાસ નજર રાખવી મહત્વપૂર્ણ રહેશે.

ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં

એન નબળા પ્રદર્શન કરનારાઓને છોડી દેવાની આ વ્યૂહરચના પોર્ટફોલિયોને બજારની ગતિ પર અંકુશ મેળવવા અને રોકાણ સામે લાભ મેળવવામાં મદદરૂપ બને છે એમ જણાવતાં પાથવે ફિનસર્વના પથિક શાહ કહે છે કે, બજારમાં કોઈપણ શેરમાં પ્રાઇસ મોમેન્ટમ વિવિધ સમયગાળા દરમિયાન અનુકૂળ પ્રાઇસ ટ્રેન્ડ અને રિસ્ક એડજસ્ટેડ રિટર્ન પર આધારિત હોય છે.

૨૦૨૩-૨૦૨૪માં ભારતીય જાહેર ક્ષેત્રના એકમના શેરોમાં બજારની ગતિશીલતાનું તાજેતરનું ઉદાહરણ જોવા મળ્યું હતું. ભારત સરકારે રસ્તા, રેલ્વે, સંરક્ષણ અને ઉર્જા પર મૂડી ખર્ચમાં વધારો કર્યો હોવાથી પીએસયુ ક્ષેત્રની કંપનીઓને સીધો લાભ મળ્યો હતો. મેક ઇન ઇન્ડિયા પહેલથી તેમનું વ્યહાત્મક આડર્ષણ પણ વધ્યું, રોકાણકારોના પ્રવાહને આકર્ષિત કર્યો. ઉપરાંત, આ શેરો વર્ષોથી અળખામણ રહ્યાં હોવાથી નીચા મૂલ્યાંકન પર ટ્રેડ થઈ રહ્યા હતા. ખાસ કરીને ૨૦૨૪ની સામાન્ય ચૂંટણીઓ પછી આ શેરોને વેગ મળ્યો હતો.

મુંબઇઃ બજાર માટે બે નકારાત્મક પરિબળ ઊભી થયા હોવાથી આ સપ્તાહે આખલાની ચાલ ખોડંગાયેલી રહે એવી સંભાવના છે. એકતરફ ટ્રમ્પે તેના અળવીતરા સ્વભાવને ફરી અંડરલાઇન કરીને ટેરિફનો ટોપપીડો છોડ્યો હોવાથી વૈશ્વિક ઇક્વિટી માર્કેટનું હવામાન ડહોળાઇ ગયું છે, ત્યારે બીજી તરફ સ્થાનિક ધોરણે ટીસીએલના અપેક્ષાથી ઊણાં પરિણામને કારણે રોકાણકારોમાં સાવચેતીનું વલણ જોવા મળે એવી પણ ધારણા છે. નોંધવું રહ્યું કે, અમેરિકા દ્વારા કેનેડા પર ૩૫ ટકા અને પહેલી ઓગસ્ટથી યુરોપ અને મેક્સિકો પર ૩૦ ટકા ટેરિફ લાદવાની જાહેરાત કરી છે અને એ જ સાથે ભારત પર પણ વીસ ટકાની ટેરિફ તોળાઇ રહી છે.

ગ્લોબલ ટ્રેડમાં સતત ટેન્શન સાથે સ્થાનિક સ્તરે કમાણીની મોસમની નબળી શરૂઆત વચ્ચે સ્થાનિક બેન્ચમાર્ક શેરઆંકમાં સતત બે અઠવાડિયા સુધી વેચવાલી જોવા મળી છે. ભારત-યુએસ વેપાર કરારને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં વિલંબ અને યુએસ દ્વારા ટેરિફની સમયમર્યાદા લંબાવવાના નિર્ણયથી ટૂંકા ગાળાની અનિશ્ચિતતાઓમાં વધારો થયો છે.

વધુમાં, કેનેડા, યુરોપ અને મેક્સિકો પર ટેરિફ લાદવાના યુએસના

આવકવેરા રિફંડમાં ૪૭૪ ટકાનો વધારો

નવી દિલ્હીઃ આવકવેરા રિફંડ પાછલા ૧૧ વર્ષમાં ૪૭૪ ટકા વધીને ૨૦૨૪-૨૫માં રૂ. ૪.૭૭ લાખ કરોડ થયા છે, જે કુલ કરવેરા વસૂલાતમાં ૨૭૪ ટકાના વધારા કરતાં નોંધપાત્ર રીતે વધુ છે, એમ સાધનોએ રવિવારે જણાવ્યું હતું. આ ઉપરાંત, આવકવેરા રિફંડ જારી કરવામાં લાગતા દિવસોમાં ૮૧ ટકાનો ઘટાડો થયો છે, જે ૨૦૧૩ માં ૯૩ દિવસથી ઘટીને ૨૦૨૪માં માત્ર ૧૭ દિવસ થયો છે.

યુપીએ શાસનના છેલ્લા વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ સુધીમાં, આવકવેરા વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલા રિફંડ રૂ. ૮૩,૦૦૮ કરોડ હતા. જ્યારે, ચાલુ એનડીએ શાસનના ૧૧મા વર્ષ, ૨૦૨૪-૨૫ ના અંતે, આવકવેરા રિફંડ રૂ. ૪.૭૭ લાખ કરોડ હતું, જે આ સમયગાળા દરમિયાન ૪૭૪ ટકાની વૃદ્ધિ દર્શાવે છે.

પગલાથી બજારનું સેન્ટિમેન્ટ ખમડી ગયું છે.

એફએમસીજી અને ડિસ્કેશનરી શેરો જેવા વપરાશલક્ષી ક્ષેત્રોમાં પસંદગીયુક્ત લેવાલી જોવા મળી હતી, જેને શહેરી માગ પુનરૂત્થાન અને માર્જિનમાં સુધારો થવાના સંકેતો દ્વારા ટેકો મળ્યો હતો. કુગાવામાં ઘટાડો, વ્યાજ દરમાં ઘટાડો અને અનુકૂળ ચોમાસાએ એફદર હકારાત્મક વલણમાં ફાળો આપ્યો હતો. જોકે, ટેરિફ વોરના ભણકારા વચ્ચે તમામ આશા પર પાણી ફરી વળ્યા છે.

ટોચના ટેક્નિકલ એનાલિસ્ટે જણાવ્યું હતું કે, ટીસીએસની કમાણી જાહેર થયા પછી આઇટી શેરોમાં નબળાઈ અને ટ્રમ્પની ટેરિફ ટિપ્પણી બાદ ગ્લોબલ ટ્રેડમાં સંભવિત વિશેષો અંગે ચિંતાઓને કારણે ૧૧ જુલાઈના રોજ બેન્ચમાર્ક શેરઆંકોએ સતત ત્રીજા સત્રમાં તેમનો ઘટાડો દર્શાવ્યો હતો. નિક્કટી બેન્ચમાર્ક સપ્તાહમાં ૨૦૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૮૧ ટકા ઘટીને ૨૫,૧૪૯.૮૫ પોઇન્ટની સપાટી પર બંધ થયો, જે ૨૫,૩૩૦ પોઇન્ટની નજીકના મહત્વપૂર્ણ સપોર્ટ ઝોનને પાર કરે છે.

ટેકનિકલી, નિક્કટી દૈનિક ચાર્ટ પર તેના અગાઉના સ્વિંગ લોથી નીચે તૂટી ગયો છે, જે દર્શાવે છે કે છન્ડેક્સ ઊંચા

લેભાગુ ઠગ કંપનીઓ સામે સેબીની લાલ આંખઃ ૨૦૦થી વધુ ખાનગી લિસ્ટેડ કંપનીઓ રડારમાં

મુંબઈ : બનાવટી શેલ કંપનીઓના શેરોના ભાવોને ચળવલીને ઊંચા ભાવે ભોળા રોકાણકારોના ગળામાં આવા શેરો પરોવી દઈ રફુચક્કર થનારી એટલે કે પમ્પ એન્ડ ડમ્પના ચર્ચવ્યુહમાં ફસાવનારી ગેંગ સામે મૂડી બજાર નિયામક તંત્ર સિક્યુરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડિયા (સેબી)એ તપાસ સઘન બનાવીને ગાળીયો કર્યો હોવાનું જાણવા મળે છે.

સેબીએ લેભાગુઓ સામેની તેની અત્યાર સુધીની સૌથી મોટી કાર્યવાહી પૈકી એક પમ્પ એન્ડ ડમ્પ મામલામાં ૨૦૦થી વધુ ખાનગી લિસ્ટેડ કંપનીઓ કે જેમાં કૃત્રિમ રીતે

ફો રકાર્ટ

નિલેશ વાઘેલા

સ્તરોથી ટૂંકા ગાળાના સુધારાત્મક તબક્કામાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે. ભાવ હવે ૨૫,૦૦૦ની નજીકના મુખ્ય ફિબોનાકી સપોર્ટ ઝોનની નજીક પહોંચી રહ્યો છે, જ્યાં રિવર્સલ સિગ્નલ ઉભરી શકે છે, કારણ કે વ્યાપક વલણ તેજીનું રહે છે.

મોમેન્ટમ સૂચકાંકો નબળાઈ દર્શાવતા સેન્ટિમેન્ટ દર્શાવે છે. આરએસઆઇ ૪૮.૭૫ પર છે અને નીચે તરફ વલણ ધરાવે છે, જ્યારે એમએસીડીએ નકારાત્મક ક્રોસઓવર આપ્યું છે, જે બંને સાવચેતી સૂચવે છે. બેન્ચમાર્ક ૨૫,૩૩૦થી ઉપર બંધ આપી શકશે તો, તેજીનો વેગ ફરી શરૂ થઈ શકે છે, જે સંભવિત રીતે ૨૫,૬૭૦-૨૬,૦૦૦ને લક્ષ્ય બનાવી શકે છે. નકારાત્મક બાજુએ, જો બેન્ચમાર્ક ૨૫,૦૦૦ નિર્ણાયક રીતે તોડી નાંખે, તો આગામી સપોર્ટ લેવલ ૨૪,૭૫૦ પોઇન્ટની સપાટી પર રહેશે.

બજારના સાધનો માને છે કે.

વર્તમાન પ્રીમિયમ મૂલ્યાંકનને ટકાવી રાખવા માટે ટ્રિગર્સના અભાવ અને

મુખ્ય આઇટી બેલવેધરના નિરાશાજનક પરિણામોને કારણે વ્યાપક શેરઆંક નકારાત્મક ક્ષેત્રમાં સરકી ગયા હતા. આઇટી સેક્ટરના નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના કમાણીના અંદાજો સંદર્ભે હવે ચિંતા ઉભી થઇ છે. રોકાણકારો નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના પ્રથમ ત્રિમાસિક સમયગાળાના પરિણામના ડેટામાં માર્જિન અને ગાઇડન્સનું ઝીણવટથી નિરીક્ષણ કરી રહ્યા છે. અમેરિકા અને ભારત તરફથી કુગાવાના આંકડા તેમજ ચીનના જીડીપીના આંકડા સહિત આગામી આર્થિક ડેટા રિલીઝ રોકાણકારોનું ધ્યાન ખેંચશે તેવી અપેક્ષા છે.

નજીકના ગાળામાં, વર્તમાન પ્રીમિયમ મૂલ્યાંકન અને ટેરિફ સંદર્ભની અનિશ્ચિતતા જેવા વૈશ્વિક અવરોધો વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોના નવા આંતરપ્રવાહને અટકાવી શકે છે. નવા ઓર્ડર અને નવા રોકાણોમાં વિલંબ, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ કમાણીના અંદાજોને નકારાત્મક અસર કરી શકે છે એવી અટકળો વચ્ચે આઇટી શેરોમાં વેચવાલીનું દબાણ ચાલુ રહેવાની શક્યતા છે.

આ ઓછું હોય તેમ કોપોરેટ સેક્ટરના પ્રથમ ક્વાર્ટરની કમાણીની મોસમની નબળી શરૂઆતથી બજારનું માનસ ખરડાયું છે. ટાટા કન્સ્ટ્રેન્ટ્સી

■

દરમિયાન જમ કરાયેલા ડિજિટલ ઉપકરણો, મોબાઇલ ડિવાઇસીઝ, કોમ્પ્યુટરોની વિગતવાર ફોરેન્સિક તપાસ થઈ રહી છે.

આ બાબતથી પરિચિત લોકોના મતે સેબી હાલમાં અમદાવાદથી સંચાલિત બંધ થયેલી બીએસઈ કંપનીઓને પુનઃજીવિત કરવા અને હજારો રોકાણકારોને છંતરવા સહિત અને પમ્પ એન્ડ ડમ્પ સ્કિમોની તપાસ કરી રહ્યું છે. અહીં એ પણ નોંધવું રહ્યું કે, સેબી આ બાબતમાં બીએસઈની તપાસ કરી રહ્યું નથી કે એક્સચેન્જની દોષિતતા પર પણ પ્રશ્ન નથી. ધ્યાન ફક્ત એક્સચેન્જ પર લિસ્ટેડ જૂની નિષ્ક્રિય કંપનીઓ પર છે.

સર્વિસિસે બજારની અપેક્ષા કરતા નબળા પરિણામ જાહેર કર્યા હોવાથી તેના શેરમાં શુક્રવારે ૩.૪૬ ટકા સુધીનો કડાકો જોવા મળ્યો હતો. ઝી એન્ટરટેન્મેન્ટ એન્ટરપ્રાઇસના શેરધારકોએ પ્રમોટર ગ્રુપ એન્ટીટી પાસેથી રૂ. ૨૨૩૭.૪૪ કરોડ ઉધરાવીને તેમનું શેરહોલ્ડિંગ ૧૮.૪૦ ટકા સુધી લઇ જવાનો પ્રસ્તાવ નામંજૂર કર્યો હતો. ટેસ્લા પહેલુ એક્સપિરિઅન્સ સેન્ટર આવતા સપ્તાહે ખોલશે. આઇનોક્સ કલીન એનર્જીએ પ્રારંભિક જાહેર ઓફર (આઇપીઓ) દ્વારા રૂ. ૬,૦૦૦ કરોડ એકત્ર કરવા માટે બજાર નિયમનકાર સેબી સમક્ષ ગુપ્ત ધોરણે ડ્રાફ્ટ પેપર્સ ફાઇલ કર્યા છે.

એમેરાલ્ડ ફાઇનાન્સ લિમિટેડે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના પહેલા ક્વાર્ટરના સ્ટેન્ડઅલોન અનઓડિટેડ નાણાકીય પરિણામમાં વાર્ષિક ધોરણે ૮૯.૨૨ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૪.૭૪ કરોડની કુલ આવક, ૧૦૫.૧૯ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૩.૯૮ કરોડનો એંબિટા અને ૧૩૮.૩૯ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૨.૬૩ કરોડનો ચોખ્ખો નફો નોંધાવ્યો છે. ગ્લેન્માર્ક ફાર્માનો શેર દસ ટકા ઉછળીને ઉપલી સર્કિટમાં પહોંચ્યો હતો.

■

ડીઆઇઆઇની ₹ ૭૨૬૨ કરોડની લેવાલી છતાં બેન્ચમાર્ક ૯૦૦ પોઇન્ટ તૂટ્યો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઇઃ ગ્લોબલ ટેન્શન વચ્ચે પસાર થયેલા સપ્તાહ દરમિયાન માત્ર એફએમસીજી અને પાવર ઈન્ડેક્સ વધ્યા હતા, જ્યારે ટેકનોલોજી અને આઈટી શેર્સ સર્વાધિક ઘટ્યા હતા. સ્થાનિક સંસ્થાઓએ રૂ.૭૨૬૨ કરોડની ચોખ્ખી લેવાલી નોંધાવી હતી. શુક્રવાર ૧૧ જુલાઈ, ૨૦૨૫એ સમાપ્ત થયેલા સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહ દરમિયાન બીએસઈ સેન્સેક્સ ૯૩૨.૪૨ પોઈન્ટ્સ (૧.૧૨ ટકા) ઘટ્યો હતો.

સપ્તાહના અંતમાં સેન્સેક્સ ગત શુક્રવારના ૮૩,૪૩૨.૮૯ના બંધ સાથે આ શુક્રવારે ૮૨,૫૦૦.૪૭ પોઈન્ટ્સ પર બંધ રહ્યો હતો. સમાહના આરંભે સોમવાર સાત જુલાઈ, ૨૦૨૫ના રોજ સેન્સેક્સ ૮૩,૩૯૮.૦૮ પોઈન્ટ્સ પર ખૂલી, મંગળવાર, અહ જુલાઈ, ૨૦૨૫એ ઉપરમાં ૮૩,૮૧૨.૩૧ પોઇન્ટ સુધી તથા શુક્રવાર, ૧૧ જુલાઈ, ૨૦૨૫એ નીચામાં ૮૨,૪૪૨.૨૫ પોઇન્ટ સુધી ગયો હતો. ગત શુક્રવાર ૪ જુલાઈ ૨૦૨૫ના રોજ માર્કેટ કેપ રૂ. ૪૬૧.૨૩ લાખ કરોડ હતું, તે ૧૧ જુલાઈ, ૨૦૨૫ના રોજ રૂ. ૪.૫૪ લાખ કરોડ ઘટીને રૂ.૪૫૬.૬૯ લાખ કરોડ થયું હતું. બ્રોડ બેઝ ઈન્ડાયસીસમાં, અઠવાડિયા દરમિયાન બધા સૂચકાંકોમાં ઘટાડો થયો હતો, જેમાં બીએસઈ સ્મોલકેપ (૦.૮૩ ટકા), બીએસઈ મિડકેપ (૧.૧૨ ટકા), બીએસઈ ૧૦૦ (૧.૨૪ ટકા), બીએસઈ ૨૦૦ (૧.૨૪ ટકા), બીએસઈ ૫૦૦ (૧.૧૪ ટકા)નો સમાવેશ થાય છે. સેક્ટરલ ઈન્ડાયસીસમાં માત્ર એફએમસીજી (૧.૯૬ ટકા) અને પાવર (૦.૬૨ ટકા) વધ્યા હતા.

સેક્ટરલ ઈન્ડાયસીસમાં, સમાહ દરમિયાન ઘટેલાં ક્ષેત્રોમાં ટેક (૩.૯૭ ટકા), આઇટી (૩.૩૬ ટકા), કન્ઝ્યુમર ડ્યુરેબલ્સ (૨.૬૭ ટકા), મેટલ (૨.૦૦ ટકા), ઓટો (૧.૯૭ ટકા), પીએસયુ બેંકો (૧.૯૭ ટકા), ઓઇલ અને ગેસ (૧.૯૫ ટકા), કેપિટલ ગુડ્સ (૧.૮૭ ટકા), હેલ્થકર (૧.૨૬ ટકા), પીએસયુ (૧.૦૭ ટકા), રિયલ્ટી (૦.૭૭ ટકા) અને બેન્કેસ્ટ (૦.૧૦ ટકા)નો સમાવેશ થાય છે.

બીએસઈ ૧૦૦માં ૨૬ કંપનીઓના ભાવ

વધ્યા, ૭૪ કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો. બીએસઈ ૨૦૦ માં ૧૬૮ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૧૪૨ કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો. બીએસઈ ૩૦માં ૧૦ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા અને ૨૦ કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો. બીએસઈ ૫૦૦ માં ૧૬૮ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૩૩૨ કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો. મિડકેપમાં ૪૭ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૯૦ કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો. સ્મોલકેપમાં ૩૫૧ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૬૧૮ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા અને બે કંપનીઓમાં ઘટાડો થયો.

બીએસઈ સેન્સેક્સમાં સૌથી અધિક વધેલા પાંચ શેરોમાં હિન્દુસ્તાન યુનિલિવર (૩.૧૫ ટકા), કોટક બેંક (૪.૧૨ ટકા), ગ્રાનઝી (૨.૦૬ ટકા), પાવર ગ્રીડ (૧.૫૧ ટકા) અને બજાજ ફિનસર્વ (૧.૧૨ ટકા)નો સમાવેશ હતો, જ્યારે સેન્સેક્સમાં સર્વાધિક પાંચ ઘટેલા શેરોમાં ટાઇટન (૯.૭૫ ટકા), એચસીએલ ટેકનોલોજી (૫.૪૦ ટકા), ભારતી એરટેલ (૪.૯૭ ટકા), તાતા કન્સલ્ટન્ટ્સી (૪.૭૬ ટકા) અને બીઈએલ (૪.૭૪ ટકા)નો સમાવેશ હતો.

ગ્રુપ અનુસાર ચડાવ-ઉતારમાં “એ” ગ્રુપની ૭૨૬ કંપનીઓમાંથી ૨૪૦ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૪૮૫ના ઘટ્યા ૨ કંપનીઓના ભાવ યથાવત રહ્યા હતા. “બી” ગ્રુપની ૧૨૦૮ કંપનીઓમાંથી ૪૧૮ કંપનીઓના ભાવ વધ્યા, ૭૮૩ કંપનીઓના ભાવ ઘટ્યા અને ૭ કંપનીઓના ભાવ યથાવત રહ્યા હતા.

સમાહ દરમિયાન, બી ગ્રુપની ચાર કંપનીઓ પર નીચલી સર્કિટ બ્રેકર અને ૧૫ કંપનીઓ પર ઉપલી સર્કિટ બ્રેકર લાદવામાં આવ્યા હતા. સપ્તાહ દરમિયાન, સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારોની બીએસઈ અને એનએસઈ પર રૂ. ૭૬,૨૫૭.૯૬ કરોડની ખરીદી અને રૂ. ૬૮,૯૯૫.૮૦ કરોડની વેચવાલી રહી હતી. આમ, સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારોએ રૂ. ૭,૨૬૨.૧૬ કરોડની ચોખ્ખી ખરીદી કરી.

સપ્તાહ દરમિયાન બીએસઈ અને એનએસઈ પર સંયુક્તરૂપે વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની રૂ. ૬૫,૪૦૫.૯૯ કરોડની લેવાલી અને રૂ. ૭૦,૬૭૭.૨૨ કરોડની વેચવાલી રહી હતી. આ અનુસાર એફઆઈઆઈની રૂ. ૫,૨૭૧.૨૩ કરોડની ચોખ્ખી લેવાલી રહી હતી.

એફએમસીજી કંપનીઓના વોલ્યુમમાં વધારો

મુંબઇઃ આગામી ત્રિમાસિક સમયગાળામાં હળવા કુગાવા, અનુકૂળ ચોમાસા અને સરકાર દ્વારા ખર્ચમાં વધારો થવાને કારણે અર્થતંત્રને અને ખાસ કરીને એફએમસીજી સેક્ટરને લાભ થવાની આશા છે. ગ્રામીણ માગમાં સુધારો થતાં એફએમસીજી કંપનીઓના વોલ્યુમમાં અત્યારથી વધારો જોવા મળ્યો છે. દૈનિક વપરાશી ચીજવસ્તુ (એફએમસીજી) બનાવતી કંપનીઓએ તેમના પરિણામો પહેલા ત્રિમાસિક અપ્રેટ્સમાં જણાવ્યું છે કે તેઓએ પાછલા ત્રિમાસિક ગાળાની તુલનામાં વોલ્યુમમાં વધારો અને ગ્રામીણ માંગમાં સતત સુધારો જોયો છે. ભારતીય એફએમસીજી ક્ષેત્રની માગમાં ક્વાર્ટર-દર-ક્વાર્ટર સુધારો થયો છે, ખાસ કરીને શહેરી બજારોમાં વોલ્યુમ વૃદ્ધિમાં વધારો થયો છે. આ ક્ષેત્રની આગેવાન કંપનીએ જણાવ્યું હતું કે, સ્ટેન્ડઅલોન ધોરણે તેનો વોલ્યુમ વૃદ્ધિ મજબૂત સ્પર્ધાત્મક રહી છે અને પાછલા ત્રિમાસિક ગાળાની તુલનામાં સુધારો થઈ રહ્યો છે. તેની એકીકૃત આવક વૃદ્ધિ બે આંકડામાં રહેવાની અપેક્ષા છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડીરોકાણમાં ૧૧ ટકાનો ઘટાડોઃ ભારતમાં જળવાયેલું સ્તર

નવી દિલ્હીઃ વિશ્વભરમાં વિદેશી સીધા રોકાણ (એફડીઆઈ)માં ઘટાડો થયો છે, પરંતુ ભારતમાં તે ૨૮ અબજ ડોલર રહ્યું છે. યુનાઇટેડ નેશન્સ કોન્ફરન્સ ઓન ટ્રેડ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ (અંકટાડ) દ્વારા જાહેર કરાયેલા એલવાલ મુજબ, વૈશ્વિક એફડીઆઈમાં ૧૧ ટકાનો ઘટાડો થયો હતો, પરંતુ ભારતમાં આ આંકડામાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી.

ભારત એફડીઆઈની યાદીમાં એક સ્થાન ઉપર આવીને ૧૫મા સ્થાને પહોંચી ગયું છે. આ સાથે, આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રોજેક્ટ્સના નવા પ્રોજેક્ટ્સ અને નાણાકીય સોદાઓમાં એફડીઆઈમાં તેનું નામ ટોચના પાંચ દેશોમાં રહ્યું છે. યુનાઈટેડ નેશન્સ કોન્ફરન્સ ઓન ટ્રેડ એન્ડ ડેવલપમેન્ટે જણાવ્યું હતું કે, વિશ્વના ઘણા અર્થતંત્રો પાછળ છે કારણ કે તેમની પાસે ક્ષાત્તાનો અભાવ નથી, પરંતુ મૂડી જ્યાં તેની જરૂર છે ત્યાં પહોંચી રહી નથી.

૨૦૨૩માં, ભારતમાં એફડીઆઈ પ્રવાહ ૪૩ ટકા ઘટીને ૨૮ બિલિયન ડોલર થયો છે. ૨૦૨૪માં, ચીન પણ એફડીઆઈના સંદર્ભમાં બીજા સ્થાનેથી ચોથા સ્થાને સરકી ગયું. આ સમયગાળા દરમિયાન, ચીનમાં એફડીઆઈ ૧૬૩ બિલિયન ડોલરથી ઘટીને ૧૧૬ બિલિયન ડોલર થયું

